

जनमाध्यम

Epaper www.janmadhyam.com

एक प्रतिष्ठित सवय

शुभ नवरात्री

अमरावती, रविवार १८ ऑक्टोबर २०२६ ♦ मूल्य ४.०० ♦ पृष्ठ १०+४

महायुती

शिक्षकांच्या विकासाला शाश्वत गती...

देईल आपल्या हक्काची महायुती

अमरावती विभागीय शिक्षक मतदारसंघ विधान परिषद निवडणूक २०२६
शिवसेना-भाजप-राष्ट्रवादी काँग्रेस व मित्र पक्ष महायुतीचे अधिकृत उमेदवार

सरनाईक किरण रामराव यांचे निवडणूक प्रचारार्थ सहविचार सभा

- प्रमुख मार्गदर्शक -

मा.ना.श्री.
एकनाथरावजी शिंदे साहेब

(उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य)

रविवार , १८ ऑक्टोबर २०२६

वेळ - दुपारी १ वाजता
स्थळ - सिपना इंजीनिअरिंग
कॉलेज, निंभोरा, अमरावती

वेळ - दुपारी ३ वाजता
स्थळ - एम. डब्ल्यू. पॅलेस
जांब रोड, (बायपास रोड)
यवतमाळ

सर्व सन्माननीय शिक्षक बंधू-भगिनी, महायुती व मित्र पक्षांचे
आजी-माजी लोकप्रतिनिधी, पदाधिकारी व कार्यकर्ते यांना
उपस्थित राहण्याचे आग्रहाचे जाहिर निमंत्रण

सरनाईक किरण रामराव

पसंती क्रमांक

1

विनीत व आयोजक - भाजपा-शिवसेना-राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष व अमरावती विभागीय शिक्षक संघ प्रकाशक- चंद्रकुमार उर्फ लप्पी भैर्या जाजोदिया

माँ राणी कला महोत्सवात समूह नृत्य व नाट्य स्पर्धा उत्साहात आधार फाउंडेशन हिंगणघाट द्वारा आयोजन

हिंगणघाट/प्रतिनिधी:- आधार फाउंडेशन, हिंगणघाट द्वारा आयोजित माँ राणी कला महोत्सव २०२६ अंतर्गत समूह नृत्य व नाट्य स्पर्धा उत्साहात पार पडल्या. या स्पर्धांना स्पर्धकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला.समूह नृत्य स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून प्रसिद्ध कोरिओग्राफर मानसी बुरिले व विकास घाटोळे यांनी, तर नाट्य स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून श्रुती दुधलकर (सोरटे) व अभिजीत डाखारे यांनी काम पाहिले.

समूह नृत्य स्पर्धेचा प्रथम क्रमांक आर.जे.युनायटेड ग्रुप, मुंबई,द्वितीय क्रमांक ए. पी. रॉकस्टार, नागपूर, तृतीय क्रमांक एमजी ग्रुप, चंद्रपूर, तर प्रोत्साहनपत्र बक्षीस स्पॉटनीज ग्रुप, चंद्रपूर यांना देण्यात आले. नाट्य स्पर्धेचा प्रथम क्रमांक गणेश जाधव, द्वितीय क्रमांक सुप्रिया वानखेडे, तर तृतीय क्रमांक अवनी अंडरस्कर यांनी पटकावला. प्रोत्साहनपत्र बक्षीस आनंदी येनकर व करुणा

बोरेकर, ‘मानसिक तणाव’ या नाटिकेला तसेच समुद्रपूर येथील ‘कोण जिंकणार’ या सामूहिक नाटिकेला देण्यात आले.समूह नृत्य स्पर्धेच्या आयोजन समितीत डॉ. शरद विहिरकर, लक्ष्मीकांत धार्मिक, प्रा. विजय हटवार, सचिन येवले व प्रा. गजानन जुमडे यांनी, तर नाट्य स्पर्धेच्या आयोजन समितीत जगदीश वांदिले, सुहास घिनमिने, गिरीधर कोटेकर, अशोक झाडे व मधुकर चाफले यांनी काम पाहिले. कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी यशश्री फटिंग, पंकज थूल व मनोज येनोरकर यांनी विशेष परिश्रम घेतले.यावेळी समाजसेवेत सक्रिय योगदान देणारे ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते सुनील राऊत, वैशाली सायंकार, प्रा. अर्चना मुडे, डॉ. रंजन घुबडे, प्रा. चंद्रकांत नगराळे व मनोज कलोडे यांचा सत्कार करण्यात आला. माँ राणी कला महोत्सवाच्या माध्यमातून स्थानिक व विविध भागांतील कलावंतांना

आपली कला सादर करण्यासाठी व्यासपीठ उपलब्ध होत असून, या उपक्रमाला नागरिकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळत आहे. यावेळी आधार फाउंडेशनचे संस्थापक अतुल वांदिले, कार्यकारी अध्यक्ष माधुरी विहीरकर, ज्योती धार्मिक, वीरश्री मुडे, अनिता गुंडे, माया चाफले, वैशाली लांजेवार, इंदिरा तडस, राजश्री विरूळकर, पराग मुडे, प्रा. डॉ. शरद विहीरकर, अभय दांडेकर, डॉ. गिरीधर काचोळे, डॉ. संजय हिवरकर, डॉ. शरद मददलवार, अॅड. इब्राहिम बक्ष, प्रा. डॉ. विठ्ठल घिनमीने, सुरेश गुंडे, जगदीश वांदिले, सुनील डांगरे, चंद्रशेखर निमट, पंढरी तडस, विनोद कुबडे, विजय हटवार, अशोक झाडे, सचिन येवले, प्रा. गजानन जुमडे, निलेश गुल्हाने, सुहास घिनमीने, गिरीधर कोटेकर, राजू मुडे, इशांत वांदिले, गौरव सुरकार, निखिल ठाकरे यांच्यासह इतर मान्यवर उपस्थित होते.

विकास विद्यालयात घनकचरा व्यवस्थापनाचा जागर ‘आनंददायी शनिवार’ः स्वच्छता व पर्यावरण संवर्धनाचा संदेश!

अमरावती/प्रतिनिधी:- जनता विद्या मंडळ, अमरावती द्वारा संचालित विकास विद्यालय, विलास नगर, अमरावती येथे शनिवार, दिनांक १७ ऑक्टोबर २०२६ रोजी आनंददायी शनिवार उपक्रमांतर्गत घनकचरा व्यवस्थापन या विषयावर मार्गदर्शनपर कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विद्यालयाच्या मुख्याध्यापिका निशा मेश्राम होत्या. विद्यालयातील ज्येष्ठ शिक्षक देविदास चव्हाण यांनी घनकचरा व्यवस्थापनाचे महत्त्व विशद करून विविध प्रकारच्या कचऱ्याचे योग्य व्यवस्थापन करण्याबाबत मार्गदर्शन केले.

मार्गदर्शनादरम्यान ओला कचरा, सुका कचरा, ई-कचरा, घातक कचरा आणि सॅनिटरी नॅपकिनसारख्या स्वच्छताविषयक कचऱ्याचे योग्य व्यवस्थापन करण्याचे महत्त्व स्पष्ट करण्यात आले. भाजीपाल्याचे अवशेष,

फळांच्या साली आणि अन्नाचे उरलेले पदार्थ यांसारखा ओला कचरा स्वतंत्रपणे गोळा करून त्यापासून कंपोस्ट खत तयार करता येते. कागद, प्लास्टिक, काच आणि धातू यांसारखा सुका कचरा वेगळा करून पुनर्वापर व पुनर्चक्रणासाठी पाठविणे आवश्यक आहे.

आजच्या तंत्रज्ञानाच्या युगात मोबाईल, संगणक, चार्जर, बॅटरी आणि इतर इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे निकामी झाल्यानंतर निर्माण होणाऱ्या ई-कचऱ्याचे व्यवस्थापन करणे ही तितकेच महत्त्वाचे आहे. अशा वस्तू सामान्य कचऱ्यात न टाकता अझिंकृत ई-कचरा संकलन केंद्राकडे देणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे बॅटरी, रासायनिक पदार्थांची भांडी आणि इतर घातक कचरा सामान्य कचऱ्यात मिसळू नये, याबाबतही मार्गदर्शन करण्यात आले.

महिलांच्या आरोग्याशी व स्वच्छतेशी संबंधित सॅनिटरी नॅपकिनचा वापर केल्यानंतर त्याची योग्य पद्धतीने विल्हेवाट लावणे आवश्यक असल्याचे सांगण्यात आले. वापरलेले नॅपकिन कागदात गुंडाळून, स्थानिक कचरा व्यवस्थापनाच्या नियमानुसार स्वतंत्रपणे संकलित होणाऱ्या कचऱ्यात टाकावे. ते उघड्यावर फेकणे, शौचालयात सोडणे किंवा जाळणे टाळावे, असेही स्पष्ट करण्यात आले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन विद्यालयाचे सहाय्यक शिक्षक प्रवीण भागवत यांनी केले. याप्रसंगी विद्यालयातील सर्व शिक्षकवृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

म्युल अकाउंट उपलब्ध करून देणाऱ्या टोळीचा पर्दाफाश

६ आरोपी अटक,५५ लाखांचे आर्थिक व्यवहार

अमरावती/प्रतिनिधी:- सायबर फसवणुकीतून मिळणारी रकम स्वीकारण्यासाठी बँक खाती उपलब्ध करून देणाऱ्या टोळीचा सायबर पोलिसांनी पर्दाफाश केला आहे. आणखी सहा स्थानिक आरोपींना अटक केली असून, या प्रकरणात यापूर्वी चार आरोपींना अटक करण्यात आली होती. त्यामुळे आतापर्यंत अटक करण्यात आलेल्या आरोपींची संख्या दहावर पोहोचली आहे. या प्रकरणात सुमारे ५५ लाख रुपयांपेक्षा अधिक आर्थिक व्यवहार झाल्याचे तपासात समोर आले आहे.प्रथमेश केशवराव वानखेडे (रा. जेवड नगर),अमित गोपाल सिंग चंदेल (ठाकूर) (रा. छत्री तलाव रोड, फॉरेस्ट कॉलनी, दस्तूर नगर),सत्यम विजय सालू (२५, रा. साक्षरा बाजार परिसर), सुजित सुनील माळोडे (२७, रा. किरण नगर क्रमांक

-सायबर पोलिसांची यशस्वी कामगिरी

२),अंश प्रमोद यादव (२०,रा. आशा कॉलनी, दस्तूर नगर),आकाश वासुदेवराव काळे (२९, रा. वल्लभ नगर क्रमांक २) अशी अटक आरोपींची नावे आहे. सायबर फसवणुकीसाठी वापरण्यात आलेली २०० हून अधिक विविध बँक खाती पोलिसांच्या रडारवर आली आहेत. या खाल्यांमध्ये जमा असलेल्या रकमेवर इतर राज्यांतील पोलिसांनी होल्ड लावल्याची माहिती अमरावती शहर सायबर पोलिसांनी दिली आहे. त्यानुसार कारवाई करण्यात आली. या प्रकरणातील संशयित म्युल बँक खाल्यावर सुमारे ५५ लाख रुपयांपेक्षा अधिक रकमेचे व्यवहार झाल्याचे निदर्शनास आले. त्यानंतर अमरावती शहर सायबर पोलीस ठाण्यात गुन्हा

दाखल करण्यात आला. तपासादरम्यान यापूर्वी चार आरोपींना अटक करण्यात आली होती. आता या प्रकरणात आणखी सहा स्थानिक आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. या कारवाई दरम्यान आरोपी कडून सायबर फसवणुकीच्या गुन्ह्यात वापरण्यात आलेले एकूण सात मोबाईल हॅडसेट जप्त करण्यात आले आहेत. तसेच, सायबर फसवणुकीसाठी वापरण्यात आलेल्या २०० पेक्षा अधिक विविध बँक खाल्यांबाबत तपास सुरू आहे. या खाल्यांमध्ये जमा असलेल्या रकमेला इतर राज्यांतील पोलीस ठाण्यांकडून होल्ड करण्यात आले आहे. संबंधित खातेधारक आणि खाल्यांचा वापर करणाऱ्या व्यक्तींविरुद्ध पुढील कायदेशीर कारवाई करण्यात येणार असल्याचे पोलिसांनी स्पष्ट केले आहे.

मनपा शाळा क्रमांक १४ वडाळी येथे वारली चित्रकला स्पर्धा

-आनंददायी शनिवार दप्तरमुक्त शाळा उपक्रमांतर्गत शाळेतर्फे आयोजन

-दिशा संस्था व मनपा शाळेचा संयुक्त उपक्रम

अमरावती/प्रतिनिधी:- विद्यार्थ्यांमध्ये महाराष्ट्राच्या समृद्ध लोककलेविषयी आवड निर्माण व्हावी, पारंपरिक कलेचे जतन व संवर्धन व्हावे तसेच विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव मिळावा, या उद्देशाने महानगरपालिका उच्च प्राथमिक व माध्यमिक शाळा क्रमांक १४, वडाळी येथे विद्यार्थ्यांसाठी वारली चित्रकला स्पर्धेचे आयोजन

करण्यात आले. दिशा संस्थेचे संस्थापक प्रवीण खांडपासोळे व शाळेचे मुख्याध्यापक योगेश पखाले यांच्या संकल्पनेतून सदर स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. वारली चित्रकला ही महाराष्ट्राच्या आदिवासी लोकसंस्कृतीचे वैशिष्ट्यपूर्ण प्रतीक असून, या कलेतून निसर्ग, मानवी

जीवन, शेती, सण-उत्सव, सामूहिक नृत्य आणि दैनंदिन जीवनातील विविध प्रसंगांचे चित्रण केले जाते. या पारंपरिक कलेची विद्यार्थ्यांना ओळख व्हावी आणि त्यांच्यामध्ये सांस्कृतिक वारशाबद्दल अभिमान निर्माण व्हावा, या हेतूने स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेत शाळेतील

विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवून आपल्या कल्पकतेचा आणि कलात्मक कौशल्याचा सुंदर आविष्कार सादर केला. विद्यार्थ्यांनी वारली चित्रशैलीचा वापर करून विविध सामाजिक, सांस्कृतिक आणि निसर्गाशी संबंधित विषय चित्रांमधून मांडले. साध्या रेषा, टिपके, त्रिकोण आणि वर्तुळांच्या माध्यमातून साकारलेल्या चित्रांमध्ये विद्यार्थ्यांची निरीक्षणशक्ती, कल्पनाशक्ती आणि सर्जनशीलता दिसून आली. शाळेच्या वतीने राबविण्यात आलेल्या या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये पारंपरिक लोककलेविषयी उत्सुकता निर्माण

झाली. विद्यार्थ्यांच्या सुप्त कलागुणांना संधी उपलब्ध करून देणे, त्यांच्यात सर्जनशील विचार विकसित करणे आणि भारतीय संस्कृतीतील विविध कलाप्रकारांची जाणीव करून देणे, हे या स्पर्धेचे महत्त्वपूर्ण उद्दिष्ट ठरले. शाळेतील शिक्षकवृंदांनी व दिशा संस्थेच्या तेजस्विनी तायडे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करून त्यांच्या सहभागाला प्रोत्साहन दिले. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी शैक्षणिक उपक्रमांसोबतच कला, संस्कृती आणि सर्जनशीलतेला चालना देणारे उपक्रम सातत्याने राबविणे आवश्यक असल्याचे यानिमित्ताने अधोरेखित झाले.

१ व १० वरिल उर्वरित

अमरावती उपक्षक मतदारसंघात

यवतमाळ, अकोला आणि वाशिम या पाच जिल्ह्यांतील ३५ हजार ८१० मतदार मतदानाचा हक्क बजावणार आहेत. अंतिम टप्प्यात शिंदे यांचा दौरा, बंडखोरीवर तोडगा आणि मतांचे प्रभावी एकत्रीकरण या तीन बाबी सरनाईकांच्या प्रचारासाठी महत्त्वाच्या ठरणार आहेत. त्यामुळे शिंदे यांच्या दौऱ्यानंतर अमरावतीतील निवडणुकीचे वातावरण कोणते वळण घेते, याकडे राजकीय वर्तुळाचे लक्ष लागले आहे.

हायड्रा वाहनाने मजुरांना

असल्याची माहिती आहे. या दुर्घटनेत राजू गुंड बारसे (वय ४०) आणि पिंटू चंदन चव्हाण (वय २८) हे दोघ गंभीर जखमी झाले आहेत. शेतातील दिवसभराचे काम संपवून घरकडे परतत असताना काळ्या या मजुरांवर घाला घातला. एमएच २७,बीबी ५८९२ या हायड्रा वाहनाच्या धडकेने झालेल्या या भीषण अपघातात तिघांना प्राण गमवावे लागले, तर दोघांना गंभीर दुखापत झाली. अपघात घडल्यानंतर हायड्रा वाहनाच्या चालकांने घटनास्थळवरून पळ काढल्याची माहिती आहे. घटनेची माहिती मिळताच माहुली जहागीर पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेतली. पोलिसांनी जखमींना तातडीने उपचारासाठी अमरावती येथील जिल्हा सामान्य रुग्णालयात दाखल केले. या भीषण अपघातामुळे सर्वत्र हळहळ व्यक्त होत आहे. माहुली जहागीर पोलीस स्टेशनचे एपीआय दुर्गेश रामपूत यांच्यासह पोलीस कर्मचाऱ्यांनी तत्परता दाखवत जखमींना तातडीने रुग्णालयात दाखल केले.घटनेची माहिती कुटुंबियांना देण्यात आली असून पुढील तपास सुरू आहे.

इर्विन चौकाट टिप्परच्या धडकेत

असून, परिसरात शोक व्यक्त केला जात आहे. मृत्यूमागील नेमके कारण तपासातून स्पष्ट होणार आहे.

रानडुक्कर आडवे आल्याने

आहे. वन्यप्राणी अचानक रस्त्यावर आल्याने वाहनचालकांचे नियंत्रण सुटून अशा प्रकारचे अपघात होण्याचा धोका निर्माण होतो.

शेतरस्त्याच्या लालफितीत

वाहतूक व मळणी खोळंबली आहे. शेती हाच उदरनिर्वाहाचा आधार असलेल्या या महिलेला प्रशासनाच्या दिरंगाईचा फटका सहन करावा लागत आहे.

या प्रकरणी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम १४३ अंतर्गत तहसीलदारांकडे प्रकरण प्रलंबित आहे. मंडळ अधिकारी, हिवरा यांनी १६ जुलै २०२६ रोजी स्थळ पाहणी करून अहवाल व नकाशा सादर केला. विद्यमान पांढण रस्ता संबंधित शेतापर्यंत पोहोचत नसल्याचेही अहवालात स्पष्ट झाले आहे.

वारंवार विनंती करूनही प्रश्न सुटत नसल्याने लक्ष्मीबाई हतबल झाल्या आहेत. अंतिम निर्णयाच्या प्रतीक्षेत शेतकऱ्याचे पीक वाया जाण्याची वेळ येणार का? तहसीलदारांनी मानवतेच्या दृष्टिकोनातून तातडीने अंतरिम आदेश देऊन तात्पुरता वहीवाट रस्ता उपलब्ध करून द्यावा, अशी मागणी ग्रामस्थ करीत आहेत.

ओळखपत्र दाखवूनही पोलिसांशी

ईशय खांडे यांनी ओळखपत्र दाखविले. मात्र, त्यानंतर वाद वाढल्याचा आरोप आहे. संबंधित पुरुषाने अश्लील शिवीगाळ करून जीवे मारण्याची धमकी दिली आणि पोलीस हवालदार खांडे यांची कॉलर पकडून मारहाण केली, असे फिर्यादीत नमूद आहे. वादादरम्यान मदतीसाठी पुढे आलेल्या फिर्यादीच्या छातीवर धातूच्या कड्याने मारण्यात आल्याचा आरोप आहे. संबंधित महिलेने दगड फेकून मारला, तर पुरुषाने धातूतून काठी आणून पोलिसांच्या डाय्या हातावर प्रहार केल्याचेही तक्रारीत म्हटले आहे. या प्रकरणी वल्गव पोलिसांनी १६ ऑक्टोबर रोजी पहाटे २.४८ वाजता गुन्हा दाखल केला. भारतीय न्याय संहितेतील विविध कलमांनुसार नोंद करण्यात आली असून, पुढील तपास सुरू आहे. हे आरोप पोलिसांच्या फिर्यादीवर आधारित असून, त्यांची सत्यता तपासाअती स्पष्ट होईल.

अमरावतीत आगामी सणांच्या

ठाण्याच्या परिक्षेत्रात कोणत्याही मिरवणुका,मोर्चे, सभा किंवा पदयात्रा आयोजित करता येणार नाहीत.मिरवणूक, शोभायात्रा किंवा पदयात्रेदरम्यान शांतता व सुव्यवस्थेला बाधा आणणाऱ्या घोषणा देण्यास मनाई करण्यात आली आहे.

हा आदेश कोणत्याही कायदेशीर पुजा, लग्न किंवा अंत्ययात्रा प्रक्रियेला लागू नसला, तरी सार्वजनिक शांतता भंग करणाऱ्यांवर महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम कलम १३४ अन्वये कडक कारवाई करण्यात येईल, असा इशारा पोलीस प्रशासनाने दिला आहे. नागरिकांनी आणि उत्सव मंडळांनी या काळात कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी पोलीस प्रशासनाला पूर्ण सहकार्य करावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

गुरुकुंज मोझरीतून आयटीआयच

अखेर वडिलोनी तिवसा पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केली. त्यावरून पोलिसांनी भारतीय न्याय संहितेच्या कलम १४०(३) अन्वये अपहरणाचा गुन्हा नोंदवून तपास सुरू केला आहे. विद्यार्थी बेपत्ता झाल्याने कुटुंबीय चिंतेत असून, त्याचा शोध घेण्याचे आन्धान पोलिसांसमोर आहे.

वडिलांच्या स्मृतीप्रित्यर्थ डॉक्टर

जगजीवनजी बडघरे यांच्या स्मृतीप्रित्यर्थ त्यांचे सुपुत्र वरूड येथील डॉ. अरविंद ज. बडघरे व सून डॉ. रेखा अरविंद बडघरे यांनी ‘कलाजीवन धर्मार्थ रुग्णालय’ या माध्यमातून सावंगा विठोबा येथे मागील अडीच वर्षांपासून विनामूल्य आरोग्यसेवेचा वसा जपला आहे.

या धर्मार्थ रुग्णालयाच्या माध्यमातून दर महिन्याच्या शेवटच्या गुरुवारी सावंगा विठोबा येथील नागरिक तसेच दर्शनासाठी येणाऱ्या भाविकांची मोफत आरोग्य तपासणी करण्यात येते. यासोबतच आवश्यक औषधांचे विनामूल्य वितरणही केले जाते. विशेष म्हणजे, कोणताही आर्थिक मोबदला न घेता हा आरोग्यसेवेचा उपक्रम गेल्या अडीच वर्षांपासून सातत्याने सुरू आहे.

सावंगा विठोबा येथे वर्षभर भाविकांची वर्दळ असते. विशेषतः यात्रा व धार्मिक उत्सवांच्या काळात हजारो भाविकाे या तीर्थक्षेत्री दाखल होतात. अशा परिस्थितीत मोफत आरोग्य तपासणी आणि औषधोपचाराची सुविधा उपलब्ध झाल्याने स्थानिक नागरिकांसह बाहेरगावाहून येणाऱ्या भाविकांनाही मोठा दिलासा मिळत आहे.

’स्मृतीचे रूपांतर सेवेत आणि सेवेतून समाधानाचा आनंद अशा या उपक्रमातून डॉक्टर बडघरे दाम्पत्याने वडिलांच्या स्मृतींना

अनोख्या पद्धतीने अभिवादन करत समाजासमोर सेवाभावाचा आदर्श निर्माण केला आहे.आई-वडिलांच्या स्मृती जपण्याचे अनेक मार्ग असतात; मात्र त्यांच्या स्मृतींना समाजसेवेची जोड देत गरजू रुग्णांच्या आरोग्याची काळजी घेणे, हा डॉक्टर बडघरे दाम्पत्याचा उपक्रम खऱ्या अर्थाने समाजप्रती असलेल्या कर्तव्यभावनेचे दर्शन घडविणारा आहे. त्यांच्या या कार्याचे सावंगा विठोबा परिसरातील नागरिक व भाविकांकडून कौतुक होत आहे.’

-पुंजागर नेमाडे, अध्यक्ष, श्री विठोबा संस्थान, सावंगा विठोबा.

येवदा येथे एक गाव एक

मिळते. गावाने घालून दिलेल्या परंपरेमुळे बाहेरगावातून महिला पुरुष भक्ती मंडळी सुद्धा आता गावातील शिस्तीत रुळलेले आहेत. गेल्या ४० वर्षांपासून कोलकत्ता येथील मूर्तिका साधन आचार्यजी यांना बोलवून गंगा नदीच्या तीरावरची माती ने मूर्ती तयार केली जाते. मंडपामध्ये विद्युत रोषणाई स्वागत गेट लक्ष वेधून घेते . यावर्षी ह .भ. प . शेटे महाराज वरुड जवुळका यांच्या मधुर वागीतून त्यांच्या संचालक भागवत प्रवचन सुरू आहे. एका काळात खिल्लारी येथील भूकंपग्रस्ताना मंडळांनी मोठी रक्कम देऊन मदत केली होती. या वर्षी सुद्धा अनेक कार्यक्रम घेतल्या जात आहे .या वर्षी महाभारतीचे बहुमान नैनेश विजयराव ठाकूर व त्यांच्या पत्नी सौ श्वेता नैनेश ठाकूर, तसेच आशिष ओमप्रकाश शर्मा व त्यांच्या पत्नी श्रद्धा आशिष शर्मा यांना मिळाला आहे. कायदा व सुव्यवस्था अबाधित राहण्याकरिता येवदा ठाणेदार प्रफुल्ल गाडेकर व त्यांचे सहकाऱ्यांनी कडक बंदोबस्त ठेवला आहे . सार्वजनिक मंडळांचे अध्यक्ष श्याम ठाकरे,उपाध्यक्ष विलास कैसर, कपिल काळे, सचिव राजेश गणीरकर सहसचिव राजेश मानकर, कोषाध्यक्ष जगदीश शेट अग्रवाल सह कोषाध्यक्ष पंकज हिरुळकर तसेच मंडळाचे आजी-माजी सर्व सदस्य, श्रीराम चंद्र संस्थेचे अध्यक्ष तारासिंह रघुवंशी ,सर्व सदस्य गावातील प्रतिष्ठित नागरिक या दुर्ग उत्सवात परिश्रम घेत आहे.

पीडीएमएमसी ह्युमन मिलक

आणि रोटरी क्लब ऑफ अमरावती मिडटाऊन यांच्या संयुक्त विद्यमाने विशेष दशकपूर्ती सोहळ्याचे अतिशय उत्साहात आयोजन करण्यात आले होते. या विशेष कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी रोटरी क्लब ऑफ अमरावती मिडटाऊनचे अध्यक्ष आशिष गताडे उपस्थित होते.मध्य भारतात स्थापन झालेली ही पहिलीच ह्युमन मिलक बँक आहे. रोटरी क्लब ऑफ अमरावती मिडटाऊनने ’रोटरी क्लब ऑफ गॉटीयर’ च्या ग्लोबल ग्रॅंट अंतर्गत या बँकेची स्थापना केली होती. सुरवातीच्या काळात या बँकेत दररोज केवळ २५ मिली मातृदूध संकलित होत असे. मात्र, गेल्या दहा वर्षांतील सातत्यपूर्ण प्रयत्नांमुळे आता हे संकलन दररोज तब्बल २५०० मिलीपर्यंत (अडीच लीटर) पोहोचले आहे.

ह्युमन मिलक बँकेचा प्रवास आणि विस्तारः कार्यक्रमाची सुरवात बालरोग विभागाच्या प्रमुख डॉ. प्रतिभा काळे यांच्या प्रास्ताविक आणि स्वागतपर भाषणाने झाली. डॉ. सतीश तिवारी यांनी ह्युमन मिलक बँकेची गरज व महत्त्व यावर मार्गदर्शन केले. डॉ. काळे यांनी ’Next Level Journey’ या विषयावर बोलताना सीएलएमसीच्या १० वर्षांच्या प्रवासाचा आढावा घेतला. त्यांनी ’Induced Lactation’ आणि ’Relactation’ याबाबत सविस्तर माहिती दिली. ह्युमन मिलक

बँकेमुळे गरजू बालकांना सुरक्षित मातृदूध उपलब्ध झाल्याने फॉर्म्युला किंवा पावडर फीडिंगचा वापर कमी झाला असून हा उपक्रम आरोग्यसेवेच्या दृष्टीने अत्यंत किफायतशीर (Cost-effective) ठरल्याचे त्यांनी सांगितले. या यशात मायक्रोबायोलॉजीतर्फे होणारी सुरक्षितता व गुणवत्ता तपासणी, तसेच पेडियाट्रिक्स आणि स्त्रीरोग व प्रसूतिशास्त्र (OBGY) विभागांचे योगदान अत्यंत महत्त्वाचे राहिल्याचे त्यांनी अधोरेखित केले.

देशभरात तांत्रिक सहकार्य आणि नवीन बँकांची स्थापनाः या ह्युमन मिलक बँकेने केवळ अमरावतीतच नव्हे, तर देशाच्या विविध भागांत तांत्रिक ज्ञान आणि प्रशिक्षण देऊन इतर ह्युमन मिलक बँका स्थापन करण्यास मोलाची मदत केली आहे. शिल्लोंग येथील १० ह्युमन मिलक बँकांसह नागपूर (२ बँके), वर्धा, नाशिक, जळगाव आणि यवतमाळ येथील बँकांच्या स्थापनेत या केंद्राचा मोठा वाटा राहिला आहे. विशेष म्हणजे, मेळघाट येथे भारताची पहिली आदिवासी भागातील ह्युमन मिलक बँक स्थापन करण्यातही या टीमने महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आहे.

विशेष सत्कार आणि कौतुकः कार्यक्रमादरम्यान मातृदूध दान करणाऱ्या पाच मातांचा, केडिया, आय/सी नीलम नितीन मेश्राम, मनोज सहारे आणि अंजली रामकृष्ण मांडवधरे यांचा विशेष सत्कार करण्यात आला. तसेच सौ. बोंडे, सौ. कांबळे आणि सौ. बन्सोड यांच्या योगदानाचाही गौरव करण्यात आला. संपादक प्रवीण आहुजा यांनी माध्यमांच्या भूमिकेवर मार्गदर्शन केले, तर एनआयसीय मधील एका मातेने ह्युमन मिलक बँकेमुळे आपल्या बाळाचे प्राण वाचल्याचा अनुभव सांगत कुतूहला व्यक्त केली.

राजकवि व सामाजिक पाटबंधः आमदार सुलभा संजय खोडके यांनी ह्युमन मिलक बँकेच्या कामाचे भरभरून कौतुक केले. नवजात बालकांसाठी हे कार्य अत्यंत संजीवनी ठरणार असून, प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी अशी ह्युमन मिलक बँक उपलब्ध असणे गरजेचे असल्याचे त्यांनी प्रतिपादन केले. तसेच भविष्यात या उपक्रमाला सर्वतोपरी राजकीय सहकार्य देण्याचे आश्वासन त्यांनी दिले.

महाविद्यालयाचे अधिष्ठाता डॉ. ए. टी. देशमुख, रोटरी डिस्ट्रिक्ट ३०३० चे गव्हर्नर राजेश पाटील यांनीही या उपक्रमाचे कौतुक करत भविष्यात सर्व सहकार्य देण्याचा विश्वास व्यक्त केला. बँकेच्या स्थापनेवेळी उपस्थित असलेल्या पद्मश्री डॉ. अरमीडा फर्नांडिस यांनी व्हिडिओ संदेशाद्वारे आपल्या शुभेच्छा व सदिच्छा पाठवल्या. विशेष सहकार्यासाठी डॉ हेमंत मुरके, प्रशांत मोटा व डॉ. पुष्पा जुनघरे यांचे सन्मान करण्यात आले.

कार्यक्रमाचे संयोजन डॉ राजेश बूब यांनी केले, तर शेवटी रोटरी क्लबचे सचिव विठ्ठल दारवेकर यांनी उपस्थितांचे आभार मानले. या सोहळ्याचे अध्यक्ष रोटरी क्लब ऑफ अमरावती मिडटाऊनचे अध्यक्ष आशिष गताडे होते. या सोहळ्यामध्ये रोटरी चे आनंद दशपुते डॉ. बेलसरे, प्रमोद पुरोहित, प्रसाद मोरे, सनी जगमलानी, डॉ. पद्माकर सोमवंशी, डॉ राधेश्याम सिकची , डॉ ब्रजेश दम्पानी , दीपेश दोषी, प्रवीण खंडपासोळे, प्रकाश तारेकर, वीरेंद्र मुंदडा,सतीश वडनेरकर, प्रदीप राठी, प्रताप सोमनानी , रितेश बूब, अनिल सिकची, अनिश मेहता, भरत लोया, प्रमोद कासट, सुनील धूत, रवी भोजवानी, मनोज करडे, प्रशांत बोंडे, कल्पेश नाहटा ,प्राध्यापक वृंद निवासी डॉक्टर, परिचारिका आणि कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

मृदा व जलसंधारण प्रशासनाला दुष्काळी परिस्थितीचे नाही गांभीर्य

लयास गेलेल्या, फुटक्या कालव्यातून धरणातील पाण्याची नासाडी करण्यास दिली खुली परवानगी !

■ प्रतिनिधी | मंगरूळपौर ■

एकोकडे राज्यात आणि विशेषतः विदर्भातील वाशिम जिल्ह्यात भीषण दुष्काळी परिस्थिती असताना, दुसरीकडे मृदा व जलसंधारण विभागाच्या बेजबाबदार कारभारामुळे लाखो लिटर पाण्याची उघडपणे नासाडी होणार असल्याचा धक्कादायक प्रकार सावरगाव कान्होबा धरणातील उपलब्ध पाणीसाठा भविष्यातील गंभीर परिस्थितीची जाणीव असूनही देण्यात आलेल्या पाणी वापर परवान्यावरून समोर आला आहे.

सावरगाव कान्होबा येथील धरण हे या भागातील शेकडो एकर शेती आणि पिण्याच्या पाण्याचा एकमेव आधार आहे. यावर्षी अत्यल्प पावसामुळे धरणात कमी पाणीसाठा शिल्लक आहे. अशा परिस्थितीत प्रत्येक थेंब पाणी वाचविणे गरजेचे असताना, मृदा व जलसंधारण विभागाचे उप अभियंता यांनी परिस्थितीचे गांभीर्य न ओळखता, पूर्णतः लयास गेलेले, टिकटिकाणी फुटलेले आणि गळके असलेल्या कालव्यातून पाणी सोडण्यास लेखी परवानगी दिल्याचे उघड झाले आहे. प्रत्यक्षात या कालव्यांची अवस्था अशी आहे की कालवे गेल्या अनेक वर्षापासून दुरुस्तच झाले नाहीत. टिकटिकाणी कालवे फुटलेले असून सिमेंटचे अस्तरीकरण उखडले आहे. गावापर्यंत पाणी पोहोचण्याआधीच ७० ते ८० टक्के पाणी मधल्या शेतात, रस्त्यात आणि नाल्यात वाया

जात आहे.

दुष्काळाच्या शासन निर्णयाचा भंग :

राज्य शासनाने नुकतेच दुष्काळ जाहीर करून पाण्याचा काटकसरीने वापर करण्याचे आदेश दिले आहेत. पाण्याची नासाडी रोखणे हे मृदा व जलसंधारण विभागाचे प्राथमिक असताना उप अभियंत्यांनीच नासाडीला परवानगी दिली आहे.

तांत्रिक नियमांचा भंग : कोणत्याही धरणातून कालव्याद्वारे पाणी सोडण्यापूर्वी कालव्याची पूर्व पाहणी दुरुस्ती अहवाल आणि पाणी हिशोब करणे बंधनकारक आहे. सावरगाव कान्होबा येथे अशी कोणतीही कार्यवाही न करता परवानगी दिली गेली आहे. धरणाच्या शेवटच्या टोकावरील शेतकऱ्यांना या फुटक्या कालव्यामुळे एक थेंबही पाणी उपरोक्त अभियंता ज्या वर्षापासून नेमणूकीला

आहेत तेव्हापासून कधीच मिळत नाही ही उघड वास्तविकता वृत्तपत्रांनी प्रत्येक वेळी मांडली आहे. सर्व पाणी मधल्याच भागात वाया जाते. त्यामुळे ऐन रब्बी हंगामात शेतकरी दुबार पेरणीच्या संकटात या अधिकाऱ्यांच्या भ्रष्ट कारभारामुळे सापडतो ही सुद्धा वास्तविकता आहे.

नागरिकांचा संतप्त सवाल : 'धरणात

जे काही पाणी आहे ते नियोजनपूर्वक वाचवणे जाणे गरजेचे आहे. पण उप अभियंता साहेबांनी फुटक्या कालव्यातून पाणी सोडायला परवानगी देऊन उपलब्ध पाणीही वाया घालून नागरिकांसह पशु पक्षांचे जीवन यावर्षीच्या दुष्काळी परिस्थितीत धोक्यात आणायचे आहे, हे पाणी जर कालव्या ऐवजी थेट पाईपलाईन किंवा नियंत्रित पद्धतीने दिले असते तर एक हजार एकर शेती सिंचनाखाली

सावरगाव कान्होबा लघु प्रकल्पातून विद्युत कृषी पंपाने पाणी घेणारे शेतकरी बोटावर मोजण्या एवढे आहे त्यांची बीज जोडणी जिल्हा प्रशासनाच्या आदेशावरून गत आठवड्यात आधीच तोडण्यात आलेली आहे. काही धन दांडग्या शेतकऱ्यां सोबतचे आर्थिक हितसंबंध जोपासण्यासाठी उपविभागीय मृदा व जलसंधारण अधिकाऱ्यांनी धरणातील अमूल्य जलसंपदा गळक्या कालव्याद्वारे सोडण्याचे लेखी पत्र दरवर्षीप्रमाणे यावर्षी सुद्धा दिल्याचे उपरोक्त पत्रावरून सिद्ध होत असल्याचे बोलले जात आहे.

आली असती, 'असा आरोप सावरगाव कान्होबा येथील शेतकऱ्यांनी केला आहे.

मागणी काय ?

या प्रकरणात तातडीने - ज्या उप अभियंत्यांनी फुटक्या कालव्यातून पाण्याची नासाडी करण्यास परवानगी दिली, त्यांची चौकशी करून त्यांच्यावर जबाबदारी निश्चित करावी. सावरगाव कान्होबा धरणाच्या कालव्यांची तातडीने दुरुस्ती (विशेष दुरुस्ती निधीतून) करावी. उपलब्ध पाणीसाठ्याचे जल अंकेक्षण करून ते पाणी केवळ पिण्यासाठी आणि अत्यंत गरजेच्या शेतीसाठीच नियंत्रित पद्धतीने सोडण्यात यावे. जिल्हाधिकारी वाशिम यांनी या गंभीर प्रकाराची दखल घेऊन दोषींवर कारवाई करावी.

कारंजा तालुक्यात २६० टन सोयाबीन कुटार जप्त; १० गट्टू कारखान्यांना नोटीस

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

संभाव्य चारा टंचाईच्या पार्श्वभूमीवर अवैध साठवणूक, वाहतूक व हस्तांतरण रोखण्यासाठी कारंजा तालुका भरारी पथकाने धडक कारवाई केली. कारंजा शहरातील अली नगर व एकता नगर परिसरातून २६० टन सोयाबीन कुटार जप्त करण्यात आले. तसेच तालुक्यातील १० गट्टू कारखान्यांची तपासणी करून उत्पादन बंद करण्याच्या नोटिसा बजावण्यात आल्या.

या कारवाईत कलीम बेग रहीम बेग (रा. बिबीसा पुरा, कारंजा) याच्याकडील १५० टन, तर मुजाहिद खान मुजप्फर खान (रा. लीलावती नगर, कारंजा)

याच्याकडील ११० टन कुटार जप्त करण्यात आले. दि. १६ व १७ ऑक्टोबर रोजी धनज, ढंगारखेड, कामरगाव, शिवण, खेरडा, शहा, इंझा, दोनद व गंगापूर परिसरातील गट्टू कारखान्यांना उपलब्ध कुटाराचा वापर न करण्याचे तसेच पशुधनासाठी चारा सुरक्षित ठेवण्याचे निर्देश देण्यात आले.

उपविभागीय अधिकारी कैलास देवरे व तहसीलदार रवी महाले यांच्या मार्गदर्शनाखाली तालुका पशुसंवर्धन अधिकारी डॉ. वनवे, उद्योग निरीक्षक श्रीमती तेलमोरे, पोलीस कॉन्स्टेबल संतोष राठोड, भूषण वैद्य, विनोद नागलकर व संजय सोहळे यांच्या संयुक्त पथकाने ही कारवाई केली.

मृत्यूनंतरही नेत्रांतून जिवंत राहणार पंढरी मांदळकर यांची माणुसकी !

मरणोत्तर नेत्रदानातून मांदळकर कुटुंबीयांचा मानवतेचा आदर्श

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

मृत्यूनंतरही दुसऱ्यांच्या आयुष्यात प्रकाश फुलविण्याची प्रेरणा रिसोड तालुक्यातील केशवनगर येथील पंढरी वसंता मांदळकर (वय ३१ वर्ष) यांच्या मरणोत्तर नेत्रदानातून मिळाली आहे. त्यांच्या निधनानंतर दुःखाच्या प्रसंगातही कुटुंबीयांनी नेत्रदानाचा निर्णय घेत सामाजिक बांधिलकी जपली.

जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. अनिल कावरखे, अतिरिक्त जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. अविनाश पुरी, नेत्रशल्यचिकित्सक डॉ. आशिष बेदरकर आणि डॉ. डाखोरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली नेत्रदान समुपदेशक रमेश ठाकरे, नेत्रचिकित्सा अधिकारी सुधीर साळवे आणि ओम राजत यांनी नेत्रदानाची प्रक्रिया पूर्ण केली. संकलित नेत्रगोलके शासकीय

वैद्यकीय महाविद्यालय, अकोला येथे पाठविण्यात आली. या कार्यासाठी विजय जाधव, गौरीशंकर तेलंगे, विठ्ठल मांदळकर, ऋषिकेश मांदळकर, संतोष मांदळकर, प्रवीण ढोके, रवी कांबळे आणि उकंडी यांनी विशेष प्रयत्न केले. मरणोत्तर नेत्रदानामुळे कॉर्नियाशी संबंधित अंधत्व असलेल्या रुग्णांना दृष्टी मिळण्याची आशा निर्माण होते. त्यामुळे नागरिकांनी नेत्रदान चळवळीत सहभागी व्हावे आणि मृत्यूनंतर नेत्रदानासाठी तातडीने वैद्यकीय पथकाशी संपर्क साधावा, असे आवाहन जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. अनिल कावरखे यांनी केले. कुटुंबीयांचे आभारही मानले. नेत्रदानासाठी १९२२५१९९४८ (नेत्र समुपदेशक जिल्हा रुग्णालय, वाशिम) या क्रमांकावर संपर्क साधता येईल.

सौ. चित्रा क्षीरसागर यांबे निधन

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

स्थानिक प्रोफेसर कॉलनी येथील रहिवासी ज्येष्ठ समाजसेवी प्रा हरिभाऊ क्षीरसागर यांच्या पत्नी सौ चित्रा क्षीरसागर (वय ८१) यांचे शनिवार दि. १७ ऑक्टोबर रोजी दुपारी दोन वाजता वृद्धापकाळाचे निधन झाले. त्यांनी मरणोत्तर नेत्रदान केले. त्यांच्या पश्चात मुलगा प्रशांत, मुलगी प्रा. डॉ. प्रज्ञा आणि बराच मोठा आत्ता परिवार आहे.

आलेगावच्या १, १० १ जन्मनोंदी प्रकरणात लिपिकाला ५ दिवसांची कोठडी चार ग्रामपंचायत अधिकाऱ्यांच्या जामीन अर्जावर २२ ऑक्टोबरला सुनावणी; एसआयटी अहवालाची प्रतीक्षा

■ प्रतिनिधी | पातूर ■

आलेगाव ग्रामपंचायतीतील १, १० १ जन्मनोंदींच्या कथित अनियमितता प्रकरणात लिपिक नागेश मोहाडे याला अटक करण्यात आली असून, न्यायालयाने त्याला पाच दिवसांची पोलीस कोठडी सुनावली आहे. दरम्यान, तत्कालीन चार ग्रामपंचायत अधिकाऱ्यांच्या अटकपूर्व जामीन अर्जावर २२ ऑक्टोबर रोजी पुढील

सुनावणी होणार आहे.

चात्री पोलीसांनी शुक्रवारी रात्री मोहाडे याला अटक करून शनिवारी पातूर न्यायालयात हजर केले. तपासासाठी न्यायालयाने त्याला पोलीस कोठडी मंजूर केली. या प्रकरणात आर. एच. देशमुख, जे. पी. तायडे, पी. एम. निमसरकार आणि गणेश जाधव यांच्या अटकपूर्व जामीन अर्जावर अकोला येथील प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायालयात

सुनावणी झाली. फिर्यादीतील माहितीनुसार, तपासलेल्या ४१ जन्मनोंदीपैकी २६ नोंदीसंदर्भातील अभिलेख आढळले नाहीत. जन्मदाखल्यांसाठी अर्ज नसणे, शुल्क आकारणी आणि सीआरएस पोर्टलवरून प्रमाणपत्रे जारी करण्याबाबतही प्रश्न उपस्थित झाले आहेत. या प्रकरणी १० ऑक्टोबर रोजी चात्री पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

दरम्यान, विशेष तपास पथकाचा चौकशी अहवाल अद्याप पोलीसांना मिळालेला नसल्याची माहिती आहे. प्रकरणाची व्यापती पाहता तपासासाठी अधिक अधिकारी-कर्मचारी आणि तांत्रिक सहाय्याची गरज व्यक्त होत आहे. या प्रकरणासाठी मोठे रकॅट असल्याचा संशय व्यक्त केला जात असला, तरी त्याबाबतचे तथ्य तपासातून स्पष्ट होणार आहे.

विद्याभारती शाळेत शारदोत्सव व गरबा उत्साहात साजरा

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

येथील विद्याभारती शाळेत शारदोत्सव व गरबा अतिशय उत्साहात साजरा करण्यात आला. दि. १६ ते १८ ऑक्टोबरदरम्यान शारदोत्सव मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. शाळेच्या संचालिका त्रिवेणीताई रामचंद्र आप्पा मिटकरी व शाळेच्या अधिकाऱ्या भारतीताई सुरेशराव मिटकरी यांच्या हस्ते माता सरस्वतीची स्थापना व

पूजन करण्यात आले. उत्सवाच्या पहिल्याच दिवशी शाळेतील विद्यार्थिनींनी नवदुर्गेची आकर्षक वेशभूषा साकारून कार्यक्रमाला शोभा वाढवली. दि. १७ ऑक्टोबर रोजी बालवाडी पूर्व प्राथमिक तसेच इयत्ता पहिली ते दहावीच्या विद्यार्थिनींसाठी शारदामातेसमोर गरबा नृत्याचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी विद्यार्थिनींचा उत्साह ओसंडून वाहत होता. पारंपरिक

गुजराती वेशभूषेत सहभागी झालेल्या विद्यार्थिनींनी गरबा नृत्याच्या माध्यमातून भारतीय संस्कृती आणि परंपरेचे सुंदर दर्शन घडविले. रंगतदार वेशभूषा तालबद्ध नृत्य आणि उत्साही वातावरण यामुळे हा कार्यक्रम विशेष आकर्षणाचा केंद्रबिंदू ठरला. शाळेतील महिला शिक्षिका तसेच महिला पालकांनीही या उत्सवात उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला. शारदोत्सवाच्या तिन्ही दिवसांत शाळेचे संचालक सुमित सुरेशराव मिटकरी मुख्याध्यापक नितेश मिटकरी पर्यवेक्षक विजय गोटे विद्यार्थिनी आणि महिला शिक्षिका यांच्या हस्ते माता शारदेची भक्तिभावाने आरती करण्यात आली.

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

२०२६-२७ च्या शालेय क्रीडा स्पर्धा राज्यात घेतल्या जात आहेत. या निमित्ताने दि. १६ ऑक्टोबर रोजी नेहरू स्टेडियम यवतमाळ येथे झालेल्या विभागीय स्तरावरील मैदानी खेळात बाबासाहेब धावेकर विद्यालय व कानिष्ठ महाविद्यालय केशवनगर ता. रिसोड जि. वाशिम येथील इयत्ता १२ वी विज्ञान शाखेची विद्यार्थिनी कु. सुजाता भालेराव हिने थाळीफेक आणि भालाफेक या दोन्हीही

प्रकारात विभागीय स्तरावर दुसरा क्रमांक पटकावून राज्यस्तरीय खेळासाठी पात्र झाली आहे. सुजाता भालेराव हीला लहानपणापासूनच शालेय खेळाची आवड असल्याने इयत्ता ८ वी पासून क्रीडा शिक्षक श्री कैलास साबळे यांच्या मार्गदर्शनात सुरवात केली. त्या नंतर तिने गाळफेक, थाळीफेक व भालाफेक या प्रकारात आपली चुणूक दाखवून २०२४-२५ मध्ये ती विभागापर्यंत खेळली.

■ प्रतिनिधी | रिसोड ■

येथील भारत प्राथमिक मराठी शाळेत भारताचे माजी राष्ट्रपती, भारतरत्न डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या जयंतीनिमित्त 'वाचन प्रेरणा दिन' विविध उपक्रमांच्या माध्यमातून उत्साहात साजरा करण्यात आला.

या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी शाळेच्या मुख्याध्यापिका किरणताई दुबे होत्या. यावेळी शाळेच्या ज्येष्ठ शिक्षिका ज्योती दुबे आणि कैलास खाडे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. कार्यक्रमाच्या प्रारंभी डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या प्रतिमेला अभिवादन करून त्यांच्या स्मृतीला उजाळा देण्यात आला. यानिमित्त विद्यार्थ्यांसाठी प्रकट वाचन, पुस्तक

वाचन, गोष्टीचे वाचन आणि पुस्तकांतील प्रेरणादायी विचारांचे कथन असे विविध उपक्रम राबविण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी या उपक्रमांमध्ये उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला. यावेळी मुख्याध्यापिका किरणताई दुबे यांनी डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या प्रेरणादायी जीवनकार्याचा परिचय करून देत

विद्यार्थ्यांना नियमित वाचनाची सवय लावून घेण्याचे आवाहन केले. वाचनामुळे विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडते, कल्पनाशक्तीला चालना मिळते आणि भाषिक कौशल्यांचा विकास होतो. तसेच नियमित वाचनामुळे विचाराना नवी दिशा मिळून आत्मविश्वास वाढतो, असे त्यांनी सांगितले.

एचआयव्ही एड्स मुक्त जीवन जगण्यासाठी सुरक्षितता बाळगा - विलास भालेराव

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

आपल्या देशामध्ये अनेक आरोग्य विषयक अनेक समस्या निर्माण झाल्या आहेत. पण त्याही समस्यां पेशा एचआयव्ही/ एड्स ही आरोग्याची समस्या वेळीच उपचार आणि प्रतिबंध न केल्यास जीव घेणे ठरू शकते. म्हणून एचआयव्ही ची काही लक्षणे आढळून आल्यास त्वरित रक्त तपासणी करून औषधोपचार घेण्याची नितांत गरज आहे. वेळीच समुपदेशन आणि औषधोपचार घेतल्यास एचआयव्ही संक्रमित व्यक्तीला सामान्य माणसासारखे जीवन जगता

येते. असे उद्गार लोककवी विलास भालेराव यांनी महाराष्ट्र एड्स नियंत्रण नियंत्रण संस्था, वडाळा सुंबई यांचे वतीने मा. जिल्हा शल्यचिकित्सक कार्यालय, यवतमाळ यांचे आदेशान्वये पुसद व उमरखेड तालुक्यामध्ये दि. ०९ ऑक्टोबर ते १० ऑक्टोबर दोन दिवस सुर्यलक्ष्मी शिक्षण, कला, क्रीडा व आरोग्य बहुउद्देशीय द्वारा संस्थेच्या लोककलावंतांनी एचआयव्ही/एड्स बाबत जनजागृती कलापथकांच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात जनजागृती करण्यात आली.

■ प्रतिनिधी | कारंजा ■

नवरात्रोत्सवातील भक्ती, शक्ती आणि उत्साहाला सामाजिक जाणिवेची जोड देत जय वीर हनुमान मित्र मंडळाच्या वतीने १६ ऑक्टोबर रोजी आयोजित श्री दुर्गामाता दौडीतून 'जल है तो कल है' हा जलसंवर्धनाचा प्रभावी संदेश देण्यात आला. चिमुकल्यांच्या हातातील 'पाणी वाचवा', 'पाण्याचा प्रत्येक थेंब जपा' अशा संदेशफलकांनी नागरिकांचे लक्ष वेधून घेतले. धार्मिक उत्सवाच्या माध्यमातून पाणी बचतीचा विचार समाजमनात रुजविण्याचा इंदिरानगरच्या युवा शक्तीचा हा उपक्रम कौतुकस्पद ठरला.

दुर्गामाता दौडीतून जलसंवर्धनाचा हुंकार चिमुकल्यांच्या फलकांनी दिला भावी पिढीच्या भविष्याचा संदेश

श्री विठ्ठल मंदिर या मार्गाने मार्गक्रमण करीत एकविरा माता मंदिर परिसरात पोहोचली. या दौडीत इंदिरानगरसह परिसरातील युवक-युवती, महिला आणि चिमुकल्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला. टिकटिकाणी नागरिकांनी दौडीचे स्वागत केले. या दौडीचे वैशिष्ट्य म्हणजे धार्मिक

उत्साहासोबतच जलसंकटाबाबत जनजागृती करण्यासाठी केलेला अभिनव प्रयत्न. पाण्याचा वाढता वापर, पाणीटंचाईच्या पार्श्वभूमीवर प्रत्येक थेंबाचे महत्त्व अधोरेखित करण्यात आले. चिमुकल्यांच्या हातातील फलकांनी दिला

इंदिरानगरच्या युवा शक्तीचा प्रेरणादायी उपक्रम

मोठा संदेश! 'जल है तो कल है', 'पाणी वाचवा', 'पाण्याचा प्रत्येक थेंब जपा' अशा घोषवाक्यांचे फलक घेऊन सहभागी झालेल्या चिमुकल्यांनी समाजाला पाण्याच्या संवर्धनाची जाणीव करून दिली. त्यांच्या छोट्याशा फलकांमधून भविष्यातील पिढीच्या जगण्याचा मोठा प्रश्न समोर आला.

आज पाण्याचा अपव्यय रोखला नाही, तर उद्या पिण्याच्या पाण्यासाठी संघर्ष करण्याची वेळ येऊ शकते. त्यामुळे घरगुती पाण्याची बचत, पावसाच्या पाण्याचे संकलन, बोअरवेल व विहिरीचे

पुनर्भरण आणि नैसर्गिक जलस्रोतांचे जतन करण्यासाठी प्रत्येक नागरिकाने पुढाकार घेण्याची गरज आहे. सामाजिक कार्यकर्ते आणि पोलिसांचीही सहभाग या उपक्रमात सर्वधर्म मित्र मंडळाचे श्याम सवाई, संत गाडगेबाबा विचार मंचाचे संतोष घोंगडे आणि एएचे धनंजय राठोड सहभागी झाले होते. तसेच कारंजा शहर पोलीस स्टेशनचे कर्मचारी पटेल साहेब व त्यांच्या सहकाऱ्यांनीही दौडीदरम्यान सहकार्य केले.

युवक, महिला, चिमुकले, सामाजिक कार्यकर्ते आणि पोलीस कर्मचारी यांच्या सहभागातून सामाजिक एकतेचा आणि जनहिताच्या विषयांप्रती असलेल्या बांधिलकीचा प्रत्यय आला.

दुर्गापूजा मंडपात चेंगराचेंगरी १७ भाविक ढार

अनेक जण गंभीर जखमी; मृतांचा आकडा वाढण्याची भीती

कोलकाता/**वृत्तसंस्था**- पश्चिम बंगालची राजधानी कोलकात्यामध्ये दुर्गापूजेच्या उत्साहादरम्यान एक दुर्दैवी घटना घडली आहे. शहरातील प्रसिद्ध चोरबगान सार्वजनिक दुर्गापूजा मंडपात शनिवारी भीषण चेंगराचेंगरी झाली. या दुर्घटनेत तब्बल १७ भाविकांचा मृत्यू झाला असून, अनेक जण गंभीर जखमी झाले आहेत. ‘द इंडियन एक्सप्रेस’ने या संदर्भातलं

वृत्त दिलं आहे. पूजा मंडपातील गर्दीमुळे ही दुर्घटना घडल्याचे प्राथमिक तपासात समोर आले आहे. घटनेची माहिती मिळताच कोलकाता पोलिसांच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी तातडीने घटनास्थळी धाव घेतली. खबरदारीचा उपाय म्हणून पोलिसांनी तात्काळ चोरबगान सार्वजनिक पूजा मंडपात दर्शनासाठी येणाऱ्या भाविकांना रोखले असून संपूर्ण परिसराची नाकेबंदी केली आहे.

जखमींवर वैद्यकीय महाविद्यालयात उपचार सुरू- चेंगराचेंगरीनंतर घटनास्थळी प्रचंड गोधळाचे वातावरण निर्माण झाले होते. पोलिसांनी स्थानिक नागरिकांच्या मदतीने जखमींना तातडीने रुग्णवाहिकेतून ‘कोलकाता मेडिकल कॉलेज आणि हॉस्पिटल’मध्ये उपचारासाठी दाखल केले. जखमींपैकी काही भाविकांची प्रकृती

चिंताजनक असल्याने मृतांचा आकडा वाढण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे. रुग्णालयात सध्या जखमींवर युद्धपातळीवर वैद्यकीय उपचार सुरू आहेत. यंदा चोरबगान सार्वजनिक दुर्गापूजा मंडपाने

एक विशेष संकल्पना साकारली होती. ‘अरब’ (Arob – ज्याचा अर्थ ‘शब्दांच्या परीकडे’ असा होतो) या खास थीमवर आधारित हे मंडप तयार करण्यात आले होते. या आकर्षक आणि अनोख्या

सजावटीमुळे पूजा मंडप पाहण्यासाठी शनिवारी नागरिकांनी प्रचंड गर्दी केली होती. क्षमता आणि नियोजनापेक्षा जास्त लोक एकत्र आल्याने ही दुर्घटना घडल्याचे सांगण्यात येत आहे.

यापूर्वीही दुर्गापूजा मंडपांमध्ये गर्दीचा ताण- कोलकात्यात दुर्गापूजेदरम्यान अलोट गर्दी होणे आणि चेंगराचेंगरीसदृश परिस्थिती निर्माण होणे ही पहिलीच वेळ नाही. यापूर्वी देशप्रिय पार्क, श्रीभूमी आणि कल्याणी येथील भव्य दुर्गापूजा मंडपांमध्येही भाविकांची एवढी प्रचंड गर्दी झाली होती की, सुक्ष्मेा उपाय म्हणून प्रशासनाला ते मंडप दर्शनासाठी बंद करावे लागले होते. या घटनेमुळे पुन्हा एकदा कोलकाता शहरातील दुर्गापूजा उत्सवातील गर्दीचे नियोजन आणि भाविकांच्या सुक्ष्मेा प्रश्न ऐणेीवर आला आहे

आहेत. रोजचा भाजीपाला, विविध डाळी, खाद्यतेलाच्या दरात मोठी दरवाढ झाली आहे. दुष्काळामुळे शहरात पोहोचणा-या शेतमालाची आवक कमी झाली आहे. त्यामुळे भाजीपालाच्या किंमती कडाडल्या आहेत. व्यावसायिक गॅस, व्यावसायिक जागांचे भाडे वाढले आहेत. या सर्व परिस्थितीमुळे हॉटेल व्यावसायिकांना कामकाज आणि व्यवस्थापनाचा खर्च चालवणे अशक्य झाले आहे. वाढत्या महागाईमुळे खाद्यपदार्थांच्या दरवाढींवाय पर्याय उरला नसल्याचे आहार संघटनेचे म्हणणे आहे. चहा-नाशत्याच्या पदार्थांत आधीच वाढ झाली आहे. आता हॉटेलमधील जवळपास सर्वच खाद्यपदार्थांच्या किंमतीत १० ते २० रुपयांची वाढ होण्याची मोठी शक्यता आहे. ही वाढ लागू झाल्यास सर्वसामान्य मुंबकरंना मोठा आर्थिक फटका बसण्याची शक्यता आहे. खर्चर याचा थेट परिणाम हा नेकरदार, शिक्षणासाठी घरापासून दूर राहणारे विद्यार्थी, ऑनलाइन जेवणे मागवणारे नागरिकांच्या मासिक बजेटवर परिणाम होण्याची शक्यता आहे.

विमान प्रवास महागला; तिकिटाच्या दरात ४ पटीने वाढ

नागपूर / प्रतिनिधी- दसरा आणि दिवाळीच्या पार्श्वभूमीवर विमान तिकिटांच्या दरात मोठी वाढ झाली असून, विमान प्रवास सर्वसामान्यांच्या आवाक्याबाहेर जात असल्याचे चित्र आहे. नागपूरहून मुंबई, पुणे, बंगळूरु, हैदराबाद आणि दिल्लीसह प्रमुख शहरांना जाणा-या विमानांचे भाडे मोठ्या प्रमाणात वाढले आहे. त्यामुळे सणासाठी गावी जाणा-या तसेच कामानिमित्त प्रवास करणा-या नागरिकांना आर्थिक बुद्दस सहन करावा लागत आहे. नागपूर-मुंबई विमान प्रवासासाठी प्रवाशांना आहेत. खर्चर याचा थेट परिणाम हा नेकरदार, शिक्षणासाठी घरापासून दूर राहणारे विद्यार्थी, ऑनलाइन जेवणे मागवणारे नागरिकांच्या मासिक बजेटवर परिणाम होण्याची शक्यता आहे.

ते २२ हजार ८०० रुपयांपर्यंत पोहोचले आहेत. त्यामुळे मुंबई आणि नागपूरदरम्यान प्रवास करणा-या प्रवाशांच्या खर्चात मोठी वाढ झाली आहे. पुणे-नागपूर मार्गावरील विमान तिकिटांसाठी १२ हजार ते १५ हजार रुपये मोजावे लागत आहेत. तर बंगळूरु-नागपूर मार्गावरील विमान प्रवासाचे दर १५ हजार ते १८ हजार रुपयांपर्यंत गेले आहेत. नागपूर-हैदराबाद प्रवासासाठी १३ हजार ते १७ हजार रुपये भाडे आकारले जात असून, दिल्ली-नागपूर मार्गावरील विमान तिकिटाचा दर सुमारे १७ हजार रुपयांपर्यंत राहोचला आहे.विशेष म्हणजे, सामान्य दिवसांमध्ये याच मार्गावर विमान प्रवासासाठी साधारणतः पाच ते सात हजार रुपये खर्च येतो. मात्र, सणासुदीच्या काळात वाढणारी प्रवाशांची संख्या आणि तिकिटांची वाढती मागणी यामुळे विमान भाड्यात मोठी वाढ झाल्याचे दिसून येत आहे. परिणामी, ऐन सणासुदीत प्रवासाचे नियोजन करणा-या नागरिकांचे आर्थिक गणित बिघडले आहे. दसरा-दिवाळीच्या सुट्यांमध्ये कुटुंबीयांसेवत सण साजरा करण्यासाठी अनेक जण आपल्या मूळ गावी जातात. काही जण पर्यटनासाठी, तर काही जण नेकरी आणि व्यवसायानिमित्त प्रवास करतात. एकीकडे सणासुदीच्या काळात प्रवासाची मागणी वाढत असताना, दुसरीकडे विमान भाड्यात झालेली वाढ सर्वसामान्य प्रवाशांसाठी चिंतेचा विषय ठरत आहे.

महाराष्ट्रात विजांच्या कडकडाटांसह वादळी पाऊस, यलो अलर्ट

मुंबई/प्रतिनिधी -रविवारी आणि सोमवारी (१८ आणि १९ ऑक्टोबर) राज्यातील काही जिल्ह्यांमध्ये विजांच्या कडकडाटासह वादळी वाऱ्यांसह हलका ते मध्यम स्वरुपाच्या पावसाचा इशारा देण्यात आला आहे. रायगड, पुणे, सातारा, बीड, परभणी जिल्ह्यात हलका ते मध्यम स्वरुपाचा पाऊस पडण्याचा इशारा आहे. तर रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, सातारा घाटमाथा, कोल्हापूर, सांगली, सोलापूर, धारशिव, लातूर, नांदेड, हिंगोली जिल्ह्यात वादळी वाऱ्यासह हलका ते मध्यम स्वरुपाचा पाऊस पडण्याचा अंदाज आहे. हवामान विभागाने या जिल्ह्यांना यलो अलर्ट दिला आहे. १९ ऑक्टोबर रोजी म्हणजे आठवड्याच्या पहिल्याच दिवशी रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, सातारा, पुणे, सांगली, सोलापूर, बीड, धारशिव, लातूर, नागपूर, गडचिरोली जिल्ह्यात विजांच्या कडकडाटासह सोसाट्याच्या वाऱ्यासह पाऊस पडण्याचा अंदाज वर्तला आहे. या जिल्ह्यांना यलो अलर्ट दिला गेला आहे. अहिल्यानगर, परभणी, हिंगोली, नांदेड जिल्ह्यातही तुरळक ठिकाणी हलका ते मध्यम स्वरुपाचा पाऊस पडण्याचा इशारा देण्यात आला आहे. २० ऑक्टोबर रोजीही काही जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी पावसाचा अंदाज आहे.

२ ४ तास रेशनिंगचे धान्य ‘एटीएम’ सुरू

मुंबई/प्रतिनिधी- राज्यातील गोरगरीब, कष्टकरी आणि कामगारांना रेशनचे धान्य मिळवण्यासाठी कामावरून सुटी काढून दुकानांसमोर तासनतास रांगेत उभे राहावे लागणार नाही. आता लाभाथी दिवसभरात किंवा रात्री कधीही जाऊन थेट स्वयंचलित मशीनद्वारे धान्य घेऊ शकतील.नाशिक येथे आयोजित पत्रकार परिषदेत छगन भुजबळ यांनी सार्वजनिक धान्य वितरण व्यवस्थेतील नव्या सुधारणा, आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर, गोदामांमधील काळ्याबाजार रोखण्यासाठी आखलेली नवी प्रणाली आणि आगामी कुंभमेळ्याच्या पार्श्वभूमीवर बाहेरील भाविकांसाठी अन्नधान्य वितरणाबाबत सविस्तर माहिती दिली.अन्नपूर्ती व आधुनिक वेंडिंग यंत्रणेची वैशिष्ट्ये मांडताना छगन भुजबळ म्हणाले, रेशन दुकान बंद होण्याची किंवा दुकानदाराची वाट पाहण्याची गरज आता उरलेली नाही. ही यंत्रणा २४ तास अविरत काम करेल. एखाद्या मनुराला किंवा कष्टक-याला रात्री कामावरून परतताना धान्य हवे असेल, तरी ती सोय उपलब्ध असेल. या स्वयंचलित मशीनमध्ये एका वेळी तब्बल २,५०० किलोग्रॅम म्हणजेच २५

अवध्या ३५ सेकंदांत मिळणार २५ किलो धान्य

किंवटल धान्य साठवून ठेवण्याची प्रचंड क्षमता आहे. सुरुवातीला समजून घेण्यासाठी लाभाथ्यांना अर्धा ते १ मिनिट लागेल; मात्र एकदा सवय झाल्यावर अवध्या ३५ सेकंदांत २५ किलो धान्य अचूक वजनासह वितरीत होईल.

ही प्रणाली बायोमेट्रिक पध्दताळणी आणि इलेक्ट्रॉनिक तंत्रज्ञानावर आधारित असल्याने कोणाचाही हक्क मारला जाणार नाही अथवा धान्याची चोरी होणार नाही. या उपक्रमाला जागतिक अन्न कार्यक्रमाचे तांत्रिक सहकार्य लाभले आहे. धान्य वाहतूक आणि वितरणातील पारदर्शकता वाढवण्यासाठी मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या निर्णयाची माहिती देताना ते म्हणाले, पूर्वी प्रमुख गोदामातून धान्य उचलून दुस-या गोदामात आणायचे, पोते उसवायचे, धान्य खाली करायचे, पुन्हा नव्या गोणीत भरायचे आणि मग ट्रकमध्ये टाकून दुकानात पाठवायचे. या सगळ्या उपद्रवापात प्रचंड धान्य गळती आणि गैरप्रकार व्हायचे.मंत्रिमंडळाने

मंजूर केलेल्या नव्या कार्यक्रमानुसार हा प्रकार आता पूर्णपणे बंद करण्यात आला आहे. एकदा मुख्य गोदामातून पोते भरून निघाले की ते थेट रेशन

दुकानातच उतरेले, मधल्या फळीतील गैरप्रकारांना चाप बसेल. महाराष्ट्रात कोणत्या गोदामातून किती धान्य निघाले आणि कोणत्या केंद्रावर पोहोचले, याची मिनिटागणिक डिजिटल माहिती थेट दिल्लीपर्यंत केंद्रीय यंत्रणेला रिअल-टाईम मिळत आहे.

‘वन नेशन वन कार्ड’चा परप्रांतीयांनाही लाभ

स्थलांतरित कामगार आणि इतर राज्यांतील नागरिकांसाठी असलेल्या सुविधेवर भाष्य करताना त्यांनी स्पष्ट केले. केंद्र सरकारच्या ‘वन नेशन वन रेशन कार्ड’ योजनेचा सर्वाधिक लाभ महाराष्ट्रात घेतला जात आहे. उत्तर प्रदेश, आंध्र प्रदेश, बिहार किंवा देशातील कोणत्याही भागातून आलेला मजूर मुंबई, नाशिक किंवा महाराष्ट्राच्या कोणत्याही कोप-यात आपल्या मूळ रेशन कार्डवर मोफत धान्य मिळवू शकतो. त्याचाईमाणे

महाराष्ट्रातील नागरिक चेन्नई किंवा बंगळूरुला गेला तरी त्याला तेथे धान्य मिळेल.

कुंभमेळ्यात येणा-या भाविकांना आवाहन

आगामी सिंहस्थ कुंभमेळ्यासाठी नाशिकमध्ये लाखो भाविक, साधू-संत आणि कामगार १५ दिवस ते १-२ महिने वास्तव्यास येतील. या

‘फ्लोटिंग’ लोकसंख्येने नाशिकला येताना आपले मूळ रेशन कार्ड सोबत आणावे. ते कार्ड दाखवून त्यांना नाशिकमध्येही मोफत अन्नधान्याचा लाभ घेता येईल.

हलगर्जीपणा केल्यास अधिका-यांना कडक इशारा- उद्घाटन झाले, मंत्री आणि जिल्हाधिकारी निघून गेले की यंत्रणा बंद पडली, अशा तक्रारी आल्यास मी संबंधित अधिका-यांना थेट जबाबदार धरून जाब विचारिन. ज्येष्ठ नागरिक, दिव्यांग बांधव किंवा ज्यांना डिजिटल यंत्रणेची माहिती नाही, त्यांना मदत करण्यासाठी केंद्रावर कर्मचारी उपस्थित राहणे बंधनकारक आहे. मलिनमधील धान्याच्या कधीही संपणार नाही, याची दक्षता पुरवठा विभागाने घेतली पाहिजे. भुजबळ म्हणाले, आपल्या संस्कृतीत अन्नदान हे सर्वात मोठे पुण्य मानले जाते. जरी आपण घरातून देत नसले, तरी पात्र गरिबांपर्यंत शासनाचे अन्न सन्मानाने पोहोचवणे हे त्रत्येक अधिका-याचे कर्तव्य आहे. आम्ही जनतेवर कोणताही उपकार करत नसून मंत्रिमंडळाने आखलेल्या योजनेनुसार मोफत धान्य मिळणे हा नागरिकांचा मूलभूत अधिकार आहे.

इंटरनेट वापरणे हा मूलभूत हक्क!; लहान मुलांनाही समान अधिकार

नवी दिल्ली/वृत्तसंस्था- इंटरनेटचा वापर करण्याचा अधिकार, मुलांचे स्वातंत्र्य आणि त्यांची सुरक्षितता या मुद्यांवर सर्वोच्च न्यायालयाने महत्त्वाचा निर्णय दिला आहे. इंटरनेट हे आज शिक्षण, माहिती आणि विचार व्यक्त करण्याचे महत्त्वाचे माध्यम बनले आहे. त्यामुळे इंटरनेटचा वापर आणि नागरिकांचे मूलभूत अधिकार यांचा संबंध पुन्हा एकदा चर्चेत आला आहे.भारतीय संविधानातील कलम २१ नागरिकांना जीवन आणि व्यक्तिगत स्वातंत्र्याचा अधिकार देते, तर कलम १९(१)(अ) अभिव्यक्तिस्वातंत्र्याची हमी देते. इंटरनेटच्या माध्यमातून माहिती मिळवणे आणि आपले विचार व्यक्त करणे शक्य होत असल्याने या अधिकारांचा इंटरनेटच्या वापराशी संबंध जोडला जातो. आजच्या काळात

डिजिटल साधनांमुळे मुलांच्या शिकण्याच्या पध्दतीत बदल झाला आहे. त्यामुळे मुलांना इंटरनेटपासून पूर्णपणे दूर ठेवण्याऐवजी त्यांना सुरक्षितपणे इंटरनेट वापरता येईल, याकडे लक्ष देणे महत्त्वाचे आहे.मुलांचे वय लक्षात घेऊन त्यांना योग्य मार्गदर्शन देणे, इंटरनेटवरील धोक्यांची

जाणीव करून देणे आणि त्यांच्या मिळवण्यासाठी इंटरनेटचा मोठ्या प्रमाणावर वापर केला जातो. ऑनलाइन वर्ग, शैक्षणिक व्हिडिओ आणि विविध नाकारता येणार नाही, असा महत्त्वाचा मुद्दा न्यायालयाने मांडला आहे.

सुरक्षितता आणि स्वातंत्र्य दोन्ही महत्त्वाचे

इंटरनेट वापरताना मुलांना चुकीची माहिती, ऑनलाइन फसवणूक, सायबर छळाचा सामना करावा लागू शकतो. त्यामुळे त्यांची सुरक्षा करणे गरजेचे आहे. मात्र, सुरक्षा करत असताना मुलांना माहिती मिळवण्यापासून आणि शिकण्यापासून रोखू नये. मुलांचे स्वातंत्र्य आणि त्यांची सुरक्षितता या एकमेकांच्या विरोधात असलेल्या गोष्टी नाहीत. योग्य नियम, डिजिटल साक्षरता आणि पालकांचे मार्गदर्शन यांच्या मदतीने या दोन्ही गोष्टी साध्य करता येऊ शकतात.

शेतक-यांसह मजूरही दुबार संकटात!

मुंबई/प्रतिनिधी- शेती हा ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा कणा आणि बांधकाम हा रोजगाराचा मोठा आश्रय आहे. मात्र, यंद्याच्या दुष्काळाने या दोन्ही क्षेत्रांसमोर संकट उभे केले आहे. पावसाची तूट,

खालावलेली भूजल पातळी आणि धरणांमधील मर्यादित पाणीसाठी यामुळे पिण्याच्या पाण्याला प्राधान्य देण्याची वेळ आली आहे. त्याचाच परिणाम आता बांधकाम क्षेत्रावर होत आहेत.दुष्काळाचे दशावतार आता केवळ शेतशिवारातच नाही, तर राज्याच्या अर्थव्यवस्थेतही दिसू लागले आहेत. पाण्याच्या टंचाईमुळे कुठे सिमेंट रस्त्यांची कामे थांबवली जात आहेत,

तर कुठे बांधकामासाठी पिण्याच्या पाण्याचा वापरावर बंदी घालण्यात आली. महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेत महत्त्वाचे स्थान असलेल्या बांधकाम क्षेत्रापुढे आता नवे संकट उभे ठाकले आहे. बांधकामांची कामे मंदावली, तर त्याचा थेट परिणाम मजूर, गवंडी, सेंट्रिंग वॉर्कमॅगार, टक्कालक, सिमेंट विक्रेते आणि या व्यवसायावर आवा ल बा ना असलेल्या हजारो

छोट्या व्यवसायिकांवर होऊ शकतो. आधी शेतीने रोजगार हिरावला आणि आता बांधकाम क्षेत्रालाही दुष्काळाची झळ बसू लागली, तर या मजुरांनी जगायचं कसं? असा प्रश्न सा-यांना सतावतो आहे. दुष्काळाच्या या नव्या आर्थिक संकटानं चिंतेत भर घातल्याचे चित्र आहे.राज्यात ३५८ पैकी ३०५ तालुक्यांमध्ये दुष्काळ जाहीर झालाय.

फडणवीसांना
मानद
डी.लिट

डॉ.प्रीती अदाणी यांच्या
अध्यक्षतेखाली दीक्षान्त
सोहळा, २३२० विद्यार्थ्यांना
पदव्या, गुणवंतांवर
सुवर्णपदकांचा वर्षाव

वर्धा जनमाध्यम : शिक्षण म्हणजे केवळ पदवी मिळवून स्वतःचे भविष्य घडविणे नव्हे, तर समाजाने दिलेल्या संधीचे ऋण फेडण्याची जबाबदारीही आहे, असा मोलाचा संदेश मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिला. सार्वंगी मेघे येथील अदाणी इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रिसर्चच्या १७व्या दीक्षान्त समारंभात त्यांना मानद डॉक्टर ऑफ लेटर्स (डी.लिट.) पदवी प्रदान करण्यात आली. संस्थेच्या नव्या नामकरणानंतर झालेल्या या पहिल्याच दीक्षान्त सोहळ्याने शैक्षणिक क्षेत्रात लक्ष वेधले.

विद्यापीठाच्या कुलपती तथा अदाणी फाउंडेशनच्या अध्यक्ष डॉ. प्रीती अदाणी यांच्या अध्यक्षतेखाली हा सोहळा पार पडला. राष्ट्रीय वैद्यकीय आयोगाचे अध्यक्ष डॉ. अभिजात शेट यांना वैद्यकीय शिक्षण, आरोग्यसेवा

किती कमावता यावर यश ठरत नाही, समाजाला किती परत देता हे महत्त्वाचे - मुख्यमंत्री पीएच.डी.साठीची मेहनत मला करावी लागली नाही, मिशिकल टिप्पणी

यशाची खरी व्याख्या समाजसेवेत

पदवीधर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले की, ज्या संस्थेतून आपण पदवी घेतो, ती संस्था समाजाने उभी केलेली असते. त्यामुळे समाजाला परतफेड करण्याची संधी प्रत्येकाने शोधली पाहिजे. किती पैसा कमावला, यावर यश ठरत नाही, तर समाजाला किती परत दिले. यावर यशाची खरी व्याख्या ठरते. त्यांच्या या संदेशाने उपस्थित विद्यार्थी आणि पालकांना सामाजिक जबाबदारीची

जाणीव करून दिली. पीएच.डी. पदवीधारकांची मोठी संख्या पाहून मुख्यमंत्र्यांनी मिशिकल टिप्पणीही केली. ही पदवी मिळविण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी घेतलेली मेहनत आपल्याला करावी लागली नाही, याबद्दल देवाचे आभार मानतो, असे ते म्हणाले.

२३२० विद्यार्थ्यांच्या स्वप्नांना भरारी

विद्यापीठाच्या दहा विद्याशाखांमधील एकूण २,३२० विद्यार्थ्यांना पदव्या प्रदान करण्यात आल्या. यामध्ये १२३ पीएच.डी. पदव्यांचा समावेश आहे. गुणवत्तापूर्ण शैक्षणिक कामगिरीसाठी १२३ सुवर्णपदके, सात राज्यपदके आणि

अन्य १३ पुरस्कार देण्यात आले. एकूण ८३ गुणवंत विद्यार्थ्यांना गौरविण्यात आले. दत्ता मेघे मेडिकल कॉलेजची पूजल देवीदास मापारी हिने तब्बल २३ पदके पटकावून विशेष लक्ष वेधले.

दत्ता मेघे यांच्या वारशाचे स्मरण

संस्थेच्या प्रवासाचा उल्लेख करताना डॉ. प्रीती अदाणी यांनी स्वर्गीय दत्ता मेघे यांच्या दूरदृष्टीचे स्मरण केले. शिक्षण आणि आरोग्यसेवा क्षेत्रातील त्यांचे योगदान संस्थेच्या वारशाचा अविभाज्य भाग असल्याचे त्यांनी सांगितले. केवळ १०० वैद्यकीय विद्यार्थ्यांपासून सुरू झालेल्या या संस्थेत आज १४ हजारांहून अधिक विद्यार्थी २६० पेक्षा जास्त अभ्यासक्रमांत

२१ पदके अन् ५ पारितोषिके! पूजल मापारीची सुवर्णभरारी

सतराव्या दीक्षान्त समारंभात पूजल देविदास मापारी यांनी आपल्या असामान्य गुणवत्तेने यशाचा नवा इतिहास घडवला. दत्ता मेघे इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रिसर्चमध्ये सर्वाधिक पदके पटकावण्याचा मान त्यांनी मिळवला. जनरल मेडिसिनमध्ये तीन, जनरल सर्जरीमध्ये पाच, बालरोगशास्त्रात दोन सुवर्णपदकांसह अंतिम एमबीबीएस भाग दोनमध्ये सर्वसाधारण टॉपर ठरत त्यांनी दहा सुवर्णपदके मिळवली. त्यांच्या जिद्दीला, अथक मेहनतीला आणि स्वप्नपूर्तीला मिळालेली ही सुवर्णमय दाद ठरली.

शिक्षण घेत आहेत. विद्यापीठाला नॅकचे A++ मानांकनही प्राप्त झाले आहे.

या सोहळ्याला महाराष्ट्र शासनाचे राज्यमंत्री डॉ. पंकज भोयर, विद्यापीठाचे राज्यनदार डॉ. मलय महादेविवा, विश्वस्त सागर मेघे आणि कुलगुरू डॉ. ललितभूषण वाघमारे उपस्थित होते.

१३ गावांची पाण्यासाठी कसरत

२१ ऑक्टोबरपासून सलग

४ ते ५ दिवस पाणीपुरवठा बंद

नागरिकांनी पाण्याचा साठा करण्याचे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचे आवाहन

वर्धा जनमाध्यम : आधीच पाण्याचा काटकसरीने वापर करण्याची गरज असताना पिंपरी मेघेसह परिसरातील १३ गावांतील नागरिकांना आता पाणीटंचाईचा सामना करावा लागणार आहे. समृद्धी महामार्गावरील येळाकेळी इंटरचेंज क्रमांक ४ परिसरात जलवाहिनी जोडण्याचे अत्यावश्यक तांत्रिक काम हाती घेण्यात येणार असल्याने २१ ऑक्टोबरपासून सलग चार ते पाच दिवस प्रादेशिक पाणीपुरवठा बंद राहणार आहे. त्यामुळे नागरिकांनी आतापासूनच पाण्याचे नियोजन करण्याची गरज निर्माण झाली आहे.

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या वर्धा उपविभागाने यासंदर्भात सार्वजनिक सूचना जारी केली आहे. महामार्ग परिसरात ७०० मिमी व्यासाची डकटाइल आयन जलवाहिनी

टाकून ती अस्तित्वातील मुख्य कच्चे पाणी उपसा वाहिनीला जोडण्यात येणार आहे. या कामासाठी पाणीपुरवठा तात्पुरता बंद ठेवण्यात येणार आहे.

या १३ गावांना फटका
पिंपरी मेघे, कारला, सातोडा, आलोडी, नालवाडी, म्हसाळा, वरूड, सिंदी मेघे, उमरी मेघे, सावंगी मेघे, बोरगाव मेघे, वायगाव निपाणी आणि सेंलू काटे या गावांचा पाणीपुरवठा प्रभावित होणार आहे.

पाण्याचा जपून वापर करा
नागरिकांनी २१ ऑक्टोबरपूर्वी पुढील चार ते पाच दिवसांसाठी पिण्याच्या आणि दैनंदिन वापराच्या पाण्याचा पुरेसा साठा करून ठेवावा. उपलब्ध पाण्याचा काटकसरीने वापर करावा आणि अपव्यय टाळावा, असे आवाहन करण्यात आले आहे. तांत्रिक काम पूर्ण झाल्यानंतर तपासणी करून पाणी पुरवठा टप्प्याटप्प्याने सुरू केला जाणार असून, काही भागांत नियमित पुरवठा पूर्ववत होण्यास अतिरिक्त वेळ लागू शकतो.

वध्यात अवतरला मिनी बंगाल; बंगाली दुर्गापूजेचा उत्साह शिगेला

रेल्वे इन्स्टिट्यूटमध्ये सार्वजनिक दुर्गापूजा उत्सव

वर्धा जनमाध्यम : बंगालची जगप्रसिद्ध दुर्गापूजा, भक्तीचा जागर, धनुची नृत्याचा थरार आणि सिंदूर खेळ्याची अनोखी परंपरा! वर्धा शहरातील बंगाली कुटुंबांनी रेल्वे इन्स्टिट्यूटमध्ये आयोजित केलेल्या सार्वजनिक दुर्गापूजा उत्सवातून बंगालच्या संस्कृतीचे दर्शन घडत आहे. या उत्सवामुळे वध्यात जणू मिनी बंगाल अवतरल्याचा अनुभव भाविकांना मिळत आहे.

षष्ठीपासून दशमीपर्यंत चालणाऱ्या या उत्सवाचा विधिवत पूजाअर्चेने प्रारंभ करण्यात आला. यावेळी दुर्गापूजा स्मरणिका

‘चतुरंग’चे विमोचन करण्यात आले. उत्सवादरम्यान विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमांसह मुकबधिर मुलांसाठी महाप्रसादाचे आयोजन करण्यात आले आहे. शारदा मूकबधिर विद्यालयातील विद्यार्थ्यांना मोफत शालेय दस्तारांचे वाटपही करण्यात येणार आहे.

बंगाली दुर्गापूजेतील धूपपात्र हातात घेऊन केले जाणारे धनुची नृत्य आणि विजयादशमीला खेळला जाणारा सिंदूर खेळा या

समतेचा विचार, मानवतेचा ध्यास; दीक्षाभूमीवर अभिवादन

चंद्रपूर / वर्धा जनमाध्यम : ७० व्या धम्मचक्र अनुप्रवर्तन दिनानिमित्त निदेश कराळे यांनी चंद्रपूर येथील दीक्षाभूमीला भेट देऊन महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादन केले.

या वेळी बाबासाहेबांनी दिलेला समता, स्वाभिमान आणि सामाजिक न्यायाचा संदेश तसेच तथागत गौतम बुद्धांची प्रज्ञा, शील आणि करुणेची शिकवण स्मरणात ठेवण्यात आली.

दीक्षाभूमी हे केवळ श्रद्धास्थान नसून मानवी मुक्ती, सामाजिक परिवर्तन आणि समानतेच्या लढ्याचे प्रेरणास्थान

आहे. बाबासाहेबांच्या विचारांचा वारसा जपत समाजातील प्रत्येक घटकाला न्याय, समान संधी आणि सन्मान मिळावा, यासाठी

कटिबद्ध राहण्याचा संकल्प यानिमित्ताने व्यक्त करण्यात आला.

पाच हजारांची मदत की शेतकऱ्यांची थड्डा

अमर काळे आणि चारुलता टोकस यांचा सरकारवर हल्लाबोल; फडणवीसांचे विरोधकांना प्रत्युत्तर

वर्धा जनमाध्यम : दुष्काळाने होरपळणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या मदतीवरून महाराष्ट्रात राजकीय संघर्ष पेटला आहे. पाच हजार रुपयांच्या अग्रीम मदतीवरून वध्यांचे खासदार अमर काळे यांनी सरकारला धोवर धरले असून, काँग्रेस नेत्या चारुलता राव टोकस यांनी दिवाळीपूर्वी शेतकऱ्यांचा हेक्टर एक लाख रुपये देण्याची मागणी केली आहे. पिकांचे नुकसान, वाढता उत्पादन खर्च आणि कर्जाचा बोजा पाहता पाच हजार रुपयांत शेतकऱ्यांचे संकट, कसे दूर होणार, असा प्रश्न काळे यांनी उपस्थित केला. टोकस

यांनीही ही मदत महागाईच्या काळात अपुरी असल्याचे सांगत बियाणे, खते आणि कीटकनाशके शंभर टक्के अनुदानावर देण्याची मागणी केली. सरकारने तातडीने ठोस निर्णय न घेतल्यास तीव्र आंदोलनाचा इशाराही त्यांनी दिला. विरोधकांच्या मते, शेतकऱ्यांच्या प्रत्यक्ष नुकसानीच्या तुलनेत मदतीची रक्कम अत्यल्प

असून, केवळ घोषणा करून दुष्काळाचे संकट दूर होणार नाही.

विरोधकांच्या टीकेला उत्तर देताना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी अग्रीम

मदतीच्या निर्णयाचे समर्थन केले आहे. डिसेंबरपूर्वी शेतकऱ्यांना अग्रीम मदत देण्याचा हा पहिलाच प्रयत्न असल्याचे त्यांनी नमूद केले. पाच हजार रुपये ही मोठी रक्कम नसली, तरी संकटाच्या काळात शेतकऱ्यांसाठी तिचे महत्त्व नाकारता येणार नाही, अशी सत्ताधारी बाजूची भूमिका आहे.

बोरच्या जंगलात कॅटरिनाचा शाही थाट; ओमच्या दर्शनाने पर्यटक भारावले

राणी वाघीण आणि रुबाबदार पुत्र ‘ओम’च्या दर्शनाने पर्यटकांच्या आनंदाला भरती

वर्धा जनमाध्यम : नवरात्रीचा उत्साह, निसर्गाचा साज आणि जंगलाच्या अधिराज्याची थरारक अनुभूती अशा भारलेल्या वातावरणात बोर व्याघ्र प्रकल्पाच्या कोअर जंगल सफारीत प्रसिद्ध राणी वाघीण ‘कॅटरिना’ आणि तिचा रुबाबदार पुत्र ‘ओम’ यांच्या दर्शनाने पर्यटकांना आविस्मरणीय भेट मिळाली. शनिवार, १७ ऑक्टोबर रोजी सकाळच्या सफारीत या दोघांनी पर्यटकांना दर्शन दिले आणि जंगलभ्रमंतीचा आनंद द्विगुणित केला.

निसर्गभ्रमंती नव्हे, तर वन्यजीवांच्या नैसर्गिक जीवनाचे जवळून दर्शन घेण्याची संधी. घनदाट जंगल, हिरवाईने नटलेला परिसर आणि अचानक नजरेस पडणारे वन्यजीव पर्यटकांच्या उत्सुकतेत भर घालतात. त्यात वाघाचे दर्शन म्हणजे सफारीतील सर्वाधिक उत्कटेचा क्षण. कॅटरिना आणि ओमच्या दर्शनाने पर्यटकांना हाच रोमांच अनुभवता आला.

सणासुदीच्या काळात निसर्गाच्या सात्रिध्यात वेळ घालविण्यासाठी पर्यटकांची पसंती जंगल सफारीला मिळत आहे. वर्धा जिल्ह्यातील बोर व्याघ्र प्रकल्प वन्यजीवप्रेमींसाठी महत्त्वाचे आकर्षण ठरत असून, येथील जैवविविधता आणि वन्यजीवांचे दर्शन पर्यटकांना पुन्हा पुन्हा खुणावत आहे. कॅटरिना आणि ओमच्या दर्शनाने शनिवारची सकाळ पर्यटकांसाठी विशेष संस्मरणीय ठरली.

सेलू / जनमाध्यम : लसीकरणानंतर पाच वर्षांच्या चिमुकलीच्या हातावर गाठ निर्माण झाल्याने तिला शस्त्रक्रियेला सामोरे जावे लागल्याची घटना इटाळा महाबला येथे समोर आली आहे. सोनाक्षी करण जगताप असे या चिमुकलीचे नाव आहे. गाठ वाढत गेल्याने पालकांची चिंता वाढली आणि अखेर

उपचारासाठी सुमारे २० हजार रुपये खर्च करावे लागल्याचे त्यांनी सांगितले. या प्रकरणी मुलीच्या आई-वडिलांनी सेलू पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केली आहे. घटनेमुळे परिसरात चर्चा सुरू झाली असून, नेमके कारण काय, याबाबत वैद्यकीय निष्कर्षाची प्रतीक्षा आहे,

मिळालेल्या माहितीनुसार, इटाळा महाबला येथील अंगणवाडीत सोनाक्षीचे लसीकरण करण्यात आले होते. त्यानंतर लस टोचलेल्या जागेवर

लसीकरणानंतर चिमुकलीच्या हातावर गाठ

पाच वर्षांच्या सोनाक्षीवर शस्त्रक्रिया; उपचारासाठी २० हजारांचा खर्च

उपचारासाठी सुमारे २० हजार रुपये खर्च करावे लागल्याचे त्यांनी सांगितले. या प्रकरणी मुलीच्या आई-वडिलांनी सेलू पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केली आहे. घटनेमुळे परिसरात चर्चा सुरू झाली असून, नेमके कारण काय, याबाबत वैद्यकीय निष्कर्षाची प्रतीक्षा आहे, मिळालेल्या माहितीनुसार, इटाळा महाबला येथील अंगणवाडीत सोनाक्षीचे लसीकरण करण्यात आले होते. त्यानंतर लस टोचलेल्या जागेवर

गाठ निर्माण झाल्याची पालकांचे म्हणणे आहे. सुरुवातीला लहान असलेली गाठ हळूहळू वाढू लागल्याने पालक चिंतित पडले. त्यांनी मुलीला उपचारासाठी वर्धा येथे बालरोगतज्ज्ञ डॉ. सचिन पावडे यांच्याकडे नेले. पुढील तपासणीसाठी तिला डॉ. जाजू यांच्याकडे पाठविण्यात आल्याचे सांगण्यात आले.

त्यानंतर गाठीवर शस्त्रक्रिया करण्यात आली. या उपचारासाठी

पालकांची सेलू पोलीस ठाण्यात तक्रार; वैद्यकीय अहवालाकडे लक्ष

सुमारे २० हजार रुपये खर्च झाल्याची माहिती पालकांनी दिली. लहान मुलीवर शस्त्रक्रिया करण्याची वेळ आल्याने कुटुंबाला मानसिक आणि आर्थिक त्रास सहन करावा लागल्याचेही या घटनेतून समोर आले आहे.

या प्रकरणी सोनाक्षीच्या आई-वडिलांनी सेलू पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केली आहे. तक्रारीच्या अनुषंगाने पुढील कार्यवाही सुरू

असल्याचे सांगण्यात आले. लसीकरण नेमके कोणी केले, त्यानंतर कोणती लक्षणे दिसली आणि गाठ निर्माण होण्यामागील वैद्यकीय काण काय, या बाबींची पडताळणी महत्त्वाची ठरणार आहे. दरम्यान, या घटनेमुळे परिसरातील पालकांमध्ये चिंता व्यक्त केली जात आहे. मात्र, वैद्यकीय तपासणी आणि अधिकृत अहवालाशिवाय गाठीचा संबंध लसीकरणाशी निश्चितपणे जोडता येणार नाही. त्यामुळे संबंधित वैद्यकीय नोंदी आणि

तपासणी अहवालातून वस्तुस्थिती स्पष्ट होणे आवश्यक आहे. **लसीकरणानंतरच्या गाठीचे कारण स्पष्ट होणार कधी**

लसीकरणानंतर इंजेक्शन दिलेल्या जागी काही वेळा सूज, वेदना किंवा गाठ निर्माण होऊ शकते. मात्र, गाठ वाढत असल्यास, दीर्घकाळ टिकत असल्यास किंवा इतर त्रास जाणवत असल्यास डॉक्टरांकडून तपासणी करून घेणे आवश्यक आहे. सोनाक्षीच्या प्रकरणात गाठीचे नेमके कारण काय, याबाबत वैद्यकीय अहवाल समोर आल्यानंतरच स्पष्टता येऊ शकेल. त्यामुळे या प्रकरणातील वैद्यकीय निष्कर्ष आणि पोलीस तपास महत्त्वाचा ठरणार आहे.

समर्थ पतसंस्थेत २ कोटी २४ लाखांच्या कथित अफरातफरीचा आरोप

लेखापरीक्षकाची पोलिसांत तक्रार; ठेवीदारांमध्ये खळबळ

सिंदी (रेल्वे) जनमाध्यम : सामान्य नागरिकांनी कष्टाच्या कमाईतून जमा केलेल्या पैशांच्या सुस्थिततेवरच प्रश्नचिन्ह निर्माण करणारी धक्कादायक बाब सिंदी रेल्वे येथे समोर आली आहे. येथील सुमारे ३८ वर्षांपासून कार्यरत असलेल्या समर्थ नागरी पतसंस्थेत २ कोटी २४ लाख रुपयांची कथित आर्थिक अफरातफर झाल्याच्या आरोपावरून संस्थेचे लेखापरीक्षक मनोज जनाईन बोडडे यांनी शुक्रवारी सिंदी रेल्वे पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केली. या तक्रारीने शहरात एकच खळबळ उडाली असून, ठेवीदारांमध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण झाले आहे. संस्थेच्या आर्थिक व्यवहारांची

सखोल चौकशी करून सत्य बाहेर आणण्याची मागणी आता जोर धरत आहे.

आर्थिक व्यवहारांचा हिशेब कोण देणार
समर्थ नागरी पतसंस्थेच्या व्यवहारांमध्ये २ कोटी २४ लाख रुपयांची कथित अनियमितता झाल्याचा आरोप तक्रारीत करण्यात आल्याची माहिती आहे. संस्थेचे अध्यक्ष सुधाकर घवघवे हे सलग १८ वर्षांपासून अध्यक्षपदावर असल्याने त्यांच्या कार्यकाळातील आर्थिक व्यवहारांचीही चर्चा सुरू झाली आहे. मात्र, तक्रारीतील आरोपांची सत्यता अद्याप तपासातून स्पष्ट व्हायची आहे. त्यामुळे या

प्रकरणात नेमक्या कोणत्या आर्थिक व्यवहारांवर आक्षेप घेण्यात आला आहे, याचा तपास महत्त्वाचा ठरणार आहे.

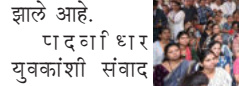
कॉशियरच्या नियुक्तीपासून संचालक मंडळाच्या भूमिकेपर्यंत प्रश्न

या प्रकरणामुळे संस्थेतील आर्थिक व्यवहारांवरील नियंत्रण, कॉशियर महेंद्र बाहेकर यांच्या

नियुक्तीची पार्श्वभूमी, अंतर्गत लेखापरीक्षण आणि अध्यक्षसह संचालक मंडळाच्या जबाबदारीबाबत प्रश्न उपस्थित होत आहेत. संस्थेच्या व्यवहारांवर नियमित देखरेख होती का? आर्थिक नोंदीची पडताळणी योग्य पद्धतीने झाली का? कथित अनियमितता झाल्यास ती वेळीच निदर्शनास का आली नाही? अशा प्रश्नांची उत्तरे तपासातून मिळणे आवश्यक आहे. कोणाचीही भूमिका किंवा जबाबदारी केवळ आरोपांवरून निश्चित करता येणार नसली, तरी संपूर्ण आर्थिक व्यवहारांची निष्पक्ष तपासणी होणे गरजेचे आहे.

पदवीधर संवाद की गर्दीचा माहोल ?

वर्धा जनमाध्यम : नागपूर पदवीधर मतदारसंघातील महायुतीचे उमेदवार सुधाकर कोहळे यांच्या प्रचारासाठी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी वध्यात पदवीधर संवाद मेळावा घेतला. पदवीधरांचे प्रश्न शासनदरबारी पोहोचविण्यासाठी कोहळे यांना विजयी करण्याचे आवाहन मुख्यमंत्र्यांनी केले. मात्र, या संवाद मेळाव्यात सहभागी झालेल्यांपैकी अनेक जण मतदार नसल्याचा आणि त्यांचा पदवीधर मतदार यादीशी संबंध नसल्याचा दावा पुढे आल्याने या कार्यक्रमाच्या उद्देशावरचा प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे.

पदवीधर युवकांशी संवाद साधण्याच्या नावाखाली आयोजित या कार्यक्रमात प्रत्यक्ष मतदार किती आणि केवळ गर्दी दाखविण्यासाठी आलेले किती, असा प्रश्न उपस्थित होत आहे. पदवीधरांच्या प्रश्नांवर चर्चा अपेक्षित असताना कार्यक्रमात गर्दीचा माहोल अधिक महत्त्वाचा ठरला का, अशी चर्चा रंगली आहे.

विशेष म्हणजे, अनेक नागरिक आपल्या विविध समस्या आणि मागण्यांची निवेदने घेऊन कार्यक्रमस्थळी आले होते. मात्र, पदवीधरांच्या प्रश्नांसाठी आयोजित कार्यक्रमामात या नागरिकांच्या प्रश्नांना कितपत स्थान मिळाले, याबाबतही प्रश्न उपस्थित होत आहेत.

मदतीच्या घोषणा कागदावरच, यवतमाळात नऊ महिन्यांत 220 शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या!

सप्टेंबर मध्ये ४० शेतकऱ्यांनी संपविले जीवन कर्जमाफी,दुष्काळी मदत,अनुदानाच्या अंमलबजावणीवर प्रश्नचिन्ह

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

यवतमाळ, दि. १७ : पावसाचा खंड, कोरड्या दुष्काळाचे सावट, नापिकी आणि वाढता उत्पादन खर्च यामुळे यवतमाळ जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांचे आर्थिक गणित पूर्णपणे कोलमडले आहे. एकीकडे सरकारकडून कर्जमाफी, दुष्काळी मदत आणि दिवाळी अनुदानाच्या घोषणा होत असताना दुसरीकडे शेतकरी आर्थिक संकटाशी झुंज देत आहेत.

जानेवारी ते सप्टेंबर २०२६ या नऊ महिन्यांत जिल्ह्यात २२० शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केल्या, तर एकट्या सप्टेंबर महिन्यात ४०

शेतकऱ्यांनी जीवन संपविल्याची नोंद आहे. या आकडेवारीने शेतकरी संकटाची भीषणता पुन्हा अधोरेखित केली आहे. जिल्ह्यात यंदा १.०२ लाख हेक्टर सर्वसाधारण खरीप क्षेत्रापैकी ४.८४ लाख हेक्टरवर कापूस, २.७३ लाख हेक्टरवर सोयाबीन आणि १.०६

घोषणा मोठ्या, प्रत्यक्ष मदत कुठे?

सरकारने कर्जमाफीची घोषणा करून पहिली यादी प्रसिद्ध केली; मात्र यादीत नाव असूनही कर्जमाफीचा लाभ मिळाला नसल्याच्या तक्रारी आहेत. कोरड्या दुष्काळाची परिस्थिती जाहीर झाल्यानंतरही बाधित शेतकऱ्यांच्या खात्यात मदत जमा झाली नसल्याचे दावे होत आहेत. दिवाळीसाठी पाच हजार रुपयांच्या मदतीची घोषणा झाल्याचे सांगितले जात असले, तरी ही स्वकम प्रत्यक्षात कधी मिळणार, हा प्रश्न कायम आहे. शेतकऱ्यांना सण साजरा करण्यासाठी तात्पुरती मदत देणे पुरेसे नाही. कर्जमाफीची प्रभावी अंमलबजावणी, पीक नुकसानीची भरपाई आणि पुढील हंगामासाठी भांडवल उपलब्ध करून देणे गरजेचे आहे. शेतकरी आत्महत्यांचे आकडे वाढत असताना प्रशासन आणि सरकारच्या उपाययोजनांचा प्रत्यक्ष परिणाम काय, हा मूलभूत प्रश्न आहे. घोषणा आणि आश्वासनांपलीकडे जाऊन मदत वेळेत पोहोचविण्याची जबाबदारी सरकार पार पाडणार का? शेतकऱ्यांना केवळ आश्वासनांचा आधार नको, तर संकटातून बाहेर काढणारा ठोस आर्थिक दिलासा हवा.

लाख हेक्टरवर तुरीची लागवड करण्यात आली. मात्र, पावसातील दीर्घ खंड आणि पिकांच्या

नुकसानीमुळे अपेक्षित उत्पादनाची आशा धूसर झाली आहे. कर्जाचा वाढता बोजा, घटते उत्पन्न आणि

खासगी सावकारांकडून घेतलेल्या कर्जाचा ताण शेतकऱ्यांच्या अडचणी वाढवत आहे.

नितीन भुतडा यांनी दिली बँकेच्या शाखांना आस्कमिक भेट!

शेतकऱ्यांच्या सुविधेसाठी स्वखर्चातून स्वच्छतागृह उभारून देण्याची केली घोषणा

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

महागाव, दि. १७ : जिल्हा बँकेच्या निवडणुकीत निवडणुन आल्यानंतर नितिन भुतडा ऑनफील्ड ऑक्टिव्ह झाले असून त्यांनी महागाव तालुक्यातील जिल्हा बँकेच्या शाखांना आकस्मिक भेटी देऊन शेतकरी व ग्राहकांना त्रास दिल्यास कोणत्याही बँक कर्मचाऱ्यांची गय केली जाणार नाही असा सज्जद दमच त्यांनी कर्मचाऱ्यांना दिला आहे. यवतमाळ जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या निवडणुकीत महागांव तालुक्यातून संचालकपदी निवडून आलेले नितीन भुतडा यांनी पदभार स्वीकारल्या नंतर पहिल्याच दिवशी महागांव शाखेला आकस्मिक भेट देत बँकेच्या कामकाजाची पाहणी केली. यावेळी त्यांनी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांशी संवाद साधत शेतकरी ग्राहकांना कोणत्याही प्रकारचा

शेतकऱ्यांचे हित हेच माझे प्राधान्य आहे. बँकेत येणाऱ्या प्रत्येक शेतकऱ्याला सन्मानाची वागणूक मिळाली पाहिजे. शेतकऱ्यांना त्रास देणारे किंवा अपमानास्पद वागणूक देणारे प्रकार खपवून घेतले जाणार नाहीत. - नितीन भुतडा, नवनिर्वाचित संचालक, जिल्हा मध्यवर्ती बँक, तथा जिल्हा समन्वयक भाजपा

त्रास होणार नाही, याची दक्षता घेण्याचे निर्देश दिले. तसेच बँकेत येणाऱ्या शेतकऱ्यांना सन्मानाची वागणूक देण्याचे स्पष्ट बजावले. या भेटी दरम्यान भुतडा यांनी बँकेत आलेल्या शेतकरी, ग्राहकांशी थेट संवाद साधून त्यांच्या अडचणी जाणून घेतल्या. शाखेत पिण्याच्या

पाण्याची योग्य व्यवस्था नसणे, स्वच्छतागृहाचा अभाव या सारख्या मूलभूत सुविधांच्या त्रुटी समोर आल्या. शेतकऱ्यांना बँकेच्या कामासाठी वेताना गैरसोयीचा सामना करावा लागू नये, यासाठी त्यांनी स्वतःच्या खर्चातून स्वच्छतागृह उभारण्याची या वेळी घोषणा केली.

लायन्स स्कूलचा क्रिकेटमध्ये दणदणीत विजय!

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

वणी, दि. १७ : इलेव्हन स्टार क्रिकेट क्लब, वणी आयोजित आंतरशाळेय क्रिकेट स्पर्धेत लायन्स इंग्लिश मीडियम स्कूलच्या संघाने दमदार कामगिरी करत विजेतेपदावर नाव कोरले. अंतिम सामन्यात लायन्स स्कूलने मॅकून स्टुडंट्स अकेडमीचा ४१ धावांनी पराभव केला. स्पर्धेत शहर व परिसरातील आठ संघांनी सहभाग नोंदविला.

विजेत्या संघाला ११ हजार रुपये रोख व चपक, तर उपविजेत्या

संघाला सात हजार रुपये व चपक प्रदान करण्यात आला. लायन्स स्कूलच्या व्रीद ओंघरेने अष्टपैलू कामगिरीच्या जोरावर मालिकावीर आणि उत्कृष्ट गोल्डेंदाज हे दोन्ही पुरस्कार पटकावले. मोहित धनेगावकर उत्कृष्ट फलंदाज, तर अंशुल भुजाडे सामनावीर ठरला. हर्ष खोत्रागडे, प्रीत खिरटकर, संकेत झाडे आणि फैजल शेख यांनाही वैयक्तिक पुरस्कारांनी गौरविण्यात आले.डॉ.राहुल खाडे यांच्या हस्ते पारितोषिक वितरण झाले. यावेळी प्राचार्य प्रशांत गोडे यांच्यासह मान्यवर उपस्थित होते.

आशीर्वाद दुर्गोत्सव मंडळ व प्रतिष्ठान तर्फे शिवतांडव,२१ भव्य सादरीकरण

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

ढाणकी, दि. १७ : दुर्गा विसर्जन मिरवणुकीत दरवर्षी नवनवीन आकर्षणांची भर घालणाऱ्या ढाणकीतील आशीर्वाद दुर्गोत्सव मंडळाने यंदाही भाविकांसाठी विशेष आयोजन केले आहे. आशीर्वाद प्रतिष्ठानच्या पुढाकारातून संगमनेर येथील प्रसिद्ध 'हिंदुराजा महाकाल अघोरी शुप' ढाणकीत दाखल होणार असून, शिवतांडव आणि अघोरी नृत्याच्या सादरीकरणाने विसर्जन सोहळ्यात रंगत येणार आहे.

भगवान महादेवाच्या आराधनेवर आधारित शिवतांडव, अघोरी नृत्य आणि महाकाल आरती हे या कार्यक्रमाचे प्रमुख आकर्षण असेल. भक्त्याशी वेशभूषा, रूद्राक्षांच्या माळा,

त्रिशूल, डमरू आणि वैशिष्ट्यपूर्ण रंगरंगोटीमुळे कलाकारांचे सादरीकरण लक्षवेधी ठरणार आहे. परंपरा आणि नावीन्य यांची सांगड घालत मंडळाने यंदाच्या विसर्जन मिरवणुकीसाठी विशेष तयारी केली आहे. या अनोख्या सादरीकरणामुळे ढाणकीतील दुर्गोत्सवाला वेगळी ओळख मिळण्याची अपेक्षा आयोजकांनी व्यक्त केली आहे.

कार्यक्रमाचे ठिकाण : ढाणकी शहर दिनांक:बुधवार,२१ऑक्टोबर२०२६ वेळ : दुपारी ४ ते रात्री १० वाजेपर्यंत या शिवतांडवाचा अनुभव घेण्यासाठी नागरिक व भाविकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहावे, असे आवाहन आशीर्वाद दुर्गोत्सव मंडळ व आशीर्वाद प्रतिष्ठानच्या वतीने करण्यात आले आहे.

ग्राहकांची फसवणूक रोखण्यासाठी जागरूकता आवश्यक - डॉ. प्रशांत पिसोळकर

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

राळेगाव, दि. १७ : बदलत्या आर्थिक व्यवस्थेत केवळ शिक्षण पुरेसे नसून पैशाचे नियोजन, योग्य गुंतवणूक आणि ग्राहक हक्कांची जाणीव असणे अत्यावश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी आर्थिकदृष्ट्या साक्षर व जागरूक होणे ही काळाची गरज असल्याचे प्रतिपादन डॉ. प्रशांत पिसोळकर यांनी केले. राळेगाव येथील कला व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या वाणिज्य विभागातर्फे 'आर्थिक साक्षरता व ग्राहकांचे संरक्षण' या विषयावर आयोजित एकदिवसीय मार्गदर्शन वर्गात ते बोलत होते.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी

गावात पाण्यासाठी भटकंती, रस्त्यावर लाखो लिटर पाणी वाया!

शेळू बु. येथे दहा दिवसांपासून पाइपलाइनची गळती..

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

पुसद, दि. १७ : एकीकडे दुष्काळसदृश परिस्थितीमुळे नागरिकांना पिण्याच्या पाण्यासाठी भटकंती करावी लागत असताना, दुसरीकडे शेळू बु. येथे पुसद-उमरखेड मुख्य मार्गावरील पिण्याच्या पाण्याची पाइपलाइन गेल्या दहा दिवसांपासून फुटलेली असल्याने हजारो लिटर पाणी रस्त्यावर वाहून जात आहे.

पाणीटंचाईच्या काळात सुरू असलेला हा अपव्यय ग्रामपंचायत प्रशासनाच्या कार्यपद्धतीवर गंभीर प्रश्न उपस्थित करणारा ठरत आहे. पाइपलाइनची गळती रोखण्यासाठी तातडीने दुरूस्ती होणे अपेक्षित असताना, अद्याप उपाययोजना झाल्या नसल्याचा आरोप ग्रामस्थांनी

केला आहे. शासनाकडून पाणीपुरवठा योजनांच्या देखभाल-दुरूस्तीसाठी निधी खर्च होत असताना प्रत्यक्षात गळतीकडे दुर्लक्ष का, असा सवाल उपस्थित होत आहे. जिल्हाधिकाऱ्यांच्या पाणी बचतीसंदर्भातील सूचनांचे पालन होते की नाही, याचीही तपासणी करण्याची मागणी होत आहे. गळतीचे पाणी मुख्य रस्त्यावर साचल्याने चिखल आणि खडे निर्माण झाले असून, दुचाकीस्वार

घसरून पडण्याच्या घटना घडत असल्याचे ग्रामस्थांचे म्हणणे आहे. त्यामुळे पाण्याचा अपव्यय रोखण्यासोबतच संधाव्य अपघात टाळण्याचेही आव्हान निर्माण झाले आहे. दुष्काळात पाणी वाचवण्याचे आवाहन करणाऱ्या

प्रशासनाला स्वतःच्या नळगळतीचे गांभीर्य कधी कळणार? असा संतप्त सवाल ग्रामस्थांनी केला आहे. पुढील २४ तासांत पाइपलाइन दुरूस्त न झाल्यास पुसद-उमरखेड मार्गावर चक्काजाम आंदोलन करण्याचा इशाराही त्यांनी दिला आहे. आता ग्रामपंचायत प्रशासन तातडीने दखल घेते की नागरिकांना आंदोलनाचा मार्ग स्वीकारावा लागतो, याकडे लक्ष लागले आहे.

अमोलकचंद मध्ये ‘महिला कक्षा’ चे उद्घाटन..!

मितुल शिंगाडिया यांचा विद्यार्थिनींना प्रेरणादायी कानमंत्र

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

यवतमाळ, दि. १७ : महिलांचे सक्षमीकरण केवळ समानतेच्या घोषणांपुरते मर्यादित न राहता ते आर्थिक स्वावलंबन, आत्मविश्वास आणि नेतृत्वगुणांतून प्रत्यक्षात उतरावे, या उद्देशाने विद्या प्रसारक मंडळाच्या अमोलकचंद महाविद्यालयात महिला कक्षाचे उद्घाटन करण्यात आले. श्री. वसंतराव नाईक सभागृहात झालेल्या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. अजय बी. लाड होते.

महिला कक्षाच्या संयोजिका डॉ. सुनीता गुप्ता, IQAC समन्वयक डॉ. माधुरी भाडे आणि डॉ. अश्विनी जयस्वाल उपस्थित होत्या. प्रमुख मार्गदर्शक उद्योजक मितुल शिंगाडिया यांनी 'हू? टू वॉव!' या विषयातून

विद्यार्थिनींना स्वतःची क्षमता ओळखून प्रतिकूल परिस्थितीवर मात करण्याचे आवाहन केले. केवळ स्वतःची ओळख शोधण्यापेक्षा कर्तृत्वातून समाजाला प्रभावित करणारी ओळख निर्माण करा, असा संदेश त्यांनी दिला. डॉ. अश्विनी जयस्वाल यांनी आर्थिक स्वावलंबन, भानविक

खंबीरपणा आणि स्वतंत्र विचारांचे महत्त्व अधोरेखित केले. महिला कक्षाच्या माध्यमातून विद्यार्थिनींच्या सर्वांगीण विकासासाठी कार्यशाळा व मार्गदर्शन सत्रे आयोजित केली जाणार आहेत. या उपक्रमाचे यश मात्र प्रत्यक्ष कृतीतून आणि विद्यार्थिनींना मिळणाऱ्या संधीतूनच सिद्ध होणार आहे.

वनराई बंधाऱ्यातून जलसंधारणाचा संदेश; एरंडगावात उपक्रम उत्साहात

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

घाटंजी, दि. १७ : "जल हे तो कल है, पाणी हेच जीवन आहे" या संकल्पनेतून उपविभागिय अधिकारी कार्यालय, घाटंजीचे उपजिल्हाधिकारी तथा उपविभागिय अधिकारी महेशजी येलगुटे यांच्या संकल्पनेतून वनराई बंधारा अभियान अंतर्गत "पाणी अडवा, पाणी जिरवा - चला गाव वाचवूया, जलसंधारण करूया" हा उपक्रम राबविण्यात आला. ग्रामपंचायत, कृषी विभाग, जलसंधारण व महसूल विभागाच्या सहकार्याने महात्मा ज्योतिबा फुले विद्यालय, एरंडगाव (ता. घाटंजी, जि. यवतमाळ) येथे शुक्रवार, दि. १६ ऑक्टोबर २०२६ रोजी वनराई बंधारा बांधण्यात आला. बंधाऱ्याची पाहणी करण्यासाठी महेश येलगुटे उपस्थित होते. यावेळी मार्गदर्शन करताना त्यांनी पाण्याचा एक-एक थेंब किती महत्वाचा आहे, त्याचा काटकसरीने

व काळजीपूर्वक वापर करण्याची आज किती गरज आहे, हे विविध उदाहरणांतून विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितले. विद्यार्थ्यांनी घ्येय, जिद्द, चिकाटी, आत्मविश्वास व प्रामाणिक प्रयत्नांनी आदर्श विद्यार्थी व सुजाण नागरिक बनावे, असे आवाहन त्यांनी केले. यावेळी मंडळ अधिकारी शिंदे यांनी पाण्याचे महत्त्व विशद केले व जागतिक अन्न दिनांमिमत "अन्नाचे महत्त्व जाणूया, अन्नाची नासाडी टाळूया" असा संदेश दिला. तलाठी श्रीमती मुनू यांनी "अन्नाचा प्रत्येक कण अनमोल आहे, ताटातील अन्न वाया घालवू नका" असे सांगत पाणी व अन्नाचे महत्त्व पटवून दिले. ग्रामसेवक जगमवार यांनी पाण्याचा काटकसरीने वापर करण्याचे आवाहन केले.

फुले जन्मशताब्दी समितीच्या यवतमाळ जिल्हाध्यक्षपदी प्रा.सविता हजारें यांची निवड

✦जनमाध्यम | प्रतिनिधी

यवतमाळ, दि. १७ : महात्मा ज्योतिराव फुले यांचे शैक्षणिक, सामाजिक आणि स्त्री-मुक्तीचे क्रांतिकारी विचार नव्या पिढीपर्यंत पोहोचविण्याच्या उद्देशाने कार्यरत महात्मा ज्योतिराव फुले जन्मशताब्दी समितीच्या यवतमाळ जिल्हाध्यक्षपदी प्रा. सविता हजारें यांची निवड करण्यात आली आहे. समितीचे राष्ट्रीय अध्यक्ष तथा माजी खासदार राजकुमार सैनी यांनी ही निवड केली.

फुले-शाह-आंबेडकर विचारधारेच्या सक्रिय कार्यकर्त्या म्हणून परिचित असलेल्या प्रा. हजारें यांच्यावर आता जिल्ह्यात परिवर्तनवादी विचारांचा प्रसार करण्याची जबाबदारी

सोपविण्यात आली आहे. महात्मा फुले यांचे शैशिक्षण, सामाजिक समता, जातिभेदविरोध आणि बहुजनांच्या हक्कांसाठीचे योगदान समाजापर्यंत पोहोचविण्यासाठी महत्वाच्यामहत्त्वा, सांस्कृतिक उपक्रम आणि विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्याचे समितीचे नियोजन आहे.

धारणीच्या रस्त्यांवर मृत्यूचा सापळा!रस्ते गेले खड्ड्यात

मेळघाट/वार्ताहर
मेळघाटातील दुर्गम भागाला मुख्य शहरांशी जोडणारे रस्ते हे नागरिकांसाठी केवळ प्रवासाचे साधन नसून आरोग्य, शिक्षण, रोजगार आणि दैनंदिन जीवनाची प्रमुख जीवनवाहिनी आहेत. मात्र धारणी परिसरातील महत्त्वाच्या मार्गांची सध्याची अवस्था पाहता हीच जीवनवाहिनी आता वाहनचालकांसाठी धोक्याची ठरत असल्याचे चित्र आहे. धारणी-भोकरवडी, धारणी-कवडाझीरी तसेच धारणी-ढाकणा-बेलकुंड- परतवाडा या मार्गावर अनेक ठिकाणी रस्त्याची अवस्था दयनिय झाली असून खड्डे, उखडलेला डांबराचा थर आणि खराब झालेली रस्त्याची कड यामुळे वाहनचालकांना अक्षरशः जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागत आहे. विशेष म्हणजे या मार्गांची वेळोवेळी दुरुस्ती केली जाते.

मात्र दुरुस्ती झाल्यानंतर काही काळातच रस्ता पुन्हा खराब होत असेल, तर या कामांच्या दर्जावर आणि देखरेखीवर प्रश्न उपस्थित होणे स्वाभाविक आहे. शासनाकडून रस्त्यांसाठी निधी मंजूर होती,कामे केली जातात, त्यानंतर पुन्हा दुरुस्तीचा खर्च होतो; तरीही परिस्थिती जैसे येच राहणार असेल तर या संपूर्ण प्रक्रियेचे ऑडिट करण्याची गरज निर्माण झाली आहे. रस्त्याच्या दुरुस्तीसाठी निधी खर्च करूनही रस्ता दीर्घकाळ टिकत नसेल तर नेमकी जबाबदारी कोणाची?कामाचा दर्जा, वापरलेले साहित्य,

डांबरीकरणाची पद्धत, रस्त्याची मजबुती आणि काम पूर्ण झाल्यानंतरची गुणवत्ता तपासणी या सर्व बाबींची काटेकोर तपासणी होणे गरजेचे आहे. केवळ कागदावर काम पूर्ण दाखवून प्रत्यक्षात काही महिन्यांत रस्ता पुन्हा खराब होत असेल, तर संबंधित यंत्रणेने त्याची गंभीर दखल घेणे आवश्यक आहे. रुग्णावाहिका, एसटी बस, खासगी वाहने, दुचाकीस्वार आणि मालवाहू वाहने यांना या मार्गावर मोठ्या अडचणीचा सामना करावा लागत आहे. पावसाळ्यात परिस्थिती आणखी गंभीर होते. रस्त्यावर पाणी साचणे, खड्डे लक्षात न येणे आणि वाहन घसरून नियंत्रण सुटण्याचा धोका वाढतो. रात्रीच्या वेळी हा धोका अधिकच गंभीर बनतो.मोठी दुर्घटना घडल्यानंतरच प्रशासनाला या रस्त्यांची अवस्था

दिसणार आहे का?रस्त्यांची नियमित पाहणी करून धोकादायक ठिकाणे तातडीने दुरुस्त करण्याऐवजी अपघाताची वाट पाहणे योग्य ठरणार नाही. भौगोलिकदृष्ट्या आव्हानात्मक भागात रस्त्यांची गुणवत्ता आणि देखभाल ही अत्यंत महत्त्वाची बाब आहे.

खर्च हिशोब आणि कामांची गुणवत्ता
या संपूर्ण प्रकरणात संबंधित विभागाने केवळ तात्पुरती डागडुजी न करता मागील काही वर्षांत या मार्गावर किती निधी मंजूर झाला, किती खर्च झाला, कोणत्या कंत्राटदारांमार्फत कामे करण्यात आली, कामांची गुणवत्ता तपासणी कोणी केली आणि कामाची हमी किती कालावधीची होती, याची माहिती सार्वजनिक करण्याची मागणी नागरिकांकडून होत आहे.वारंवार दुरुस्ती करूनही

रस्ता उखडत असेल तर संबंधित कामांची तांत्रिक तपासणी करून दोषी आढळणाऱ्या कंत्राटदारांवर आणि संबंधित जबाबदार अधिकाऱ्यांवर कारवाई झाली पाहिजे.

मेळघाटच्या विकासासाठी चांगले रस्ते अत्यावश्यक
मेळघाटात पर्यटन, आरोग्य, शिक्षण आणि स्थानिक रोजगाराच्या संधी वाढवायच्या असतील तर सर्वप्रथम मजबूत आणि सुरक्षित रस्ते आवश्यक आहेत. मात्र प्रमुख मार्गांची अशी अवस्था कायम राहिली तर विकासाच्या दाय्यांवरही प्रश्नचिन्ह निर्माण होते. अन्यथा ‘रस्ता दुरुस्ती होतंय की केवळ निधी खर्च करण्याची प्रक्रिया सुरू आहे?’ हा प्रश्न अधिक तीव्र होत जाणार आहे.

अमरावती/का.प्र.

अमरावती विभाग शिक्षक मतदारसंघाच्या निवडणुकीत प्रचाराचा अंतिम टप्पा सुरू झाला असून, शिवसेनेचे अधिकृत उमेदवार आमदार किरण सरनाईक यांच्या प्रचारासाठी उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे अमरावती दौऱ्यावर येत आहेत. शिंदे यांच्या थेट सहभागामुळे सरनाईकांच्या प्रचाराला नवी ऊर्जा मिळण्यासोबतच संघटनात्मक ताकदही वाढण्याची अपेक्षा आहे. महायुतीच्या वाटचाला आलेल्या या जागेवर शिवसेनेने विद्यमाना आमदार किरण सरनाईक यांना उमेदवारी दिली आहे. मात्र भाजपकडून उमेदवारी न मिळाल्याने भाजपा खासदार अनिल बोंडे यांच्या भगिनी संगीता शिंदे, भाजपा आमदार राजेश वानखेडे यांचे मेहुणे शेखर भोयर आणि डॉ. सुमित पवार

यांनी अपक्ष म्हणून अर्ज दाखल केला. पक्षानिष्ठा भंगाच्या कारवाईनंतर हे तिघेही निवडणुकीच्या रिंगणात आहेत. त्याचबरोबर शिंदे गटाचे माजी आमदार प्रा. श्रीकांत देशपांडे तर काँग्रेसच्या अदिती पोहेरे, शिवसेना उबाठा दत्तात्रय लहाने

हेही मैदानात आहेत. या पार्श्वभूमीवर शिंदे यांच्या दौऱ्याला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले आहे. अधिकृत उमेदवाराच्या प्रचाराला गती देतानाच नाराजांची मनधरणी आणि मतांचे

विभाजन रोखण्यासाठी शिंदे यांच्या नेतृत्वाची कसोटी लागणार आहे. बंडखोरांचा मुद्दा कितपत शमतो आणि पक्षाची मतपेढी अधिक प्रभावीपणे एकत्रित करता येते का, हे अंतिम टप्प्यात महत्त्वाचे ठरणार आहे.दरम्यान, वंचित बहुजन आघाडीचे उमेदवार गाजी जाहरोश

यांचा अर्ज फेटाळला गेल्याने समीकरणात आणखी एक बदल झाला आहे. या पार्श्वभूमीवर शिंदे यांचे विशेष दूत निलेश देशमुख यांनी प्रकाश आंबेडकर यांची मुंबईत भेट घेऊन सरनाईकांना पाठबळ देण्याची विनंती केल्याचे समोर आले आहे. त्यामुळे विविध सामाजिक आणि राजकीय घटकांशी संवाद साधून सरनाईकांच्या बाजूने वातावरण निर्माण करण्याचा प्रयत्न सुरू असल्याचे चित्र आहे.

या निवडणुकीत एकूण २६ उमेदवार रिंगणात असून २३ ऑक्टोबरला मतदान, तर २७

ऑक्टोबरला मतमोजणी होणार आहे. अमरावती, बुलढाणा, यवतमाळा, अकोला आणि वाशिम या पाच जिल्ह्यांतील ३५ हजार ८१० मतदार मतदानाचा हक्क बजावणार आहेत.अंतिम टप्प्यात शिंदे यांचा दौरा, बंडखोरीवर तोडगा आणि मतांचे प्रभावी एकत्रीकरण या तीन बाबी सरनाईकांच्या प्रचारासाठी महत्त्वाच्या ठरणार आहेत. त्यामुळे शिंदे यांच्या दौऱ्यानंतर अमरावतीतील निवडणुकीचे वातावरण कोणते वळण घेते, याकडे राजकीय वर्तुळाचे लक्ष लागले आहे.

दिवाळी सुट्टीत शाळांची स्वच्छता मोहीम

अमरावती/का.प्र.

राज्यातील शाळांचे स्वच्छता, देखभाल आणि सुरक्षिततेच्या दृष्टीने सक्षमीकरण करण्यासाठी शालेय शिक्षण विभागाने दिवाळीच्या सुट्टीत ‘चला शाळेत जाऊ या... विशेष शालेय स्वच्छता मोहीम’ राबविण्याचे निर्देश दिले आहेत. १८ ते ३१ ऑक्टोबर २०२६ या कालावधीत दोन टप्प्यांत राबविण्यात येणाऱ्या या मोहिमेद्वारे शाळांमधील स्वच्छता आणि आवश्यक दुरुस्तीच्या कामांना प्राधान्य देण्यात येणार आहे.

यासंदर्भातील परिपत्रक १६ ऑक्टोबर रोजी मंत्रालयातून जारी करण्यात आले आहे. मोहिमेच्या पहिल्या टप्प्यात १८ ते २४ ऑक्टोबरदरम्यान पूर्वतयारी आणि नियोजन, तर दुसऱ्या टप्प्यात २५ ते ३१ ऑक्टोबरदरम्यान प्रत्यक्ष स्वच्छता व दुरुस्तीची कामे करण्यात येणार आहेत. पहिल्या टप्प्यात शाळा व्यवस्थापन समितीची विशेष बैठक घेऊन शिक्षक, पालक, माजी विद्यार्थी आणि स्थानिक समुदायाच्या सहभागाचे नियोजन करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. वर्गखोल्या, कार्यालय, प्रयोगशाळा, स्वच्छतागृहे, पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था आणि क्रीडांगणाची पाहणी करून आवश्यक कामांची यादी तयार करावी लागणार आहे.

दुसऱ्या टप्प्यात शाळांची सखोल

स्वच्छता करण्यात येणार आहे. फरशी, भिंती, दरवाजे, खिडक्या, छत, पंखे, स्वच्छतागृहे आणि पाण्याच्या टाक्यांची स्वच्छता करण्यासह परिसरातील कचरा हटविणे, डास व कीटकांचा प्रतिबंध करणे आणि कचऱ्याचे वर्गीकरण करण्यावर भर दिला जाणार आहे. विद्युत जोडणी, तुटलेले फर्निचर आणि असुरक्षित भागांची आवश्यक दुरुस्तीही या मोहिमेत केली जाणार आहे.

मोहिमेसाठी स्वतंत्र अतिरिक्त निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नसून, समग्र शिक्षा योजनेअंतर्गत मिळणाऱ्या एकत्रित शालेय अनुदानातून खर्च करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. या कामांसाठी विद्यार्थ्यांकडून कोणत्याही प्रकारची आर्थिक वर्गीणी घेता येणार नाही. लोकप्रतिनिधी, स्वयंसेवी संस्था आणि गैर संस्थांच्या सहभागानून मोहिमेला बळ देण्याचेही नियोजन आहे.

मोहिमेच्या अंमलबजावणीची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित शाळेच्या मुख्याध्यापकांवर सोपविण्यात आली आहे. केंद्रेप्रमुख, गटशिक्षणाधिकारी, जिल्हा शिक्षणाधिकारी आणि विभागीय उपसंचालक यांनी वेळोवेळी कार्मांचा आढावा घेण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. तसेच मोहिमेपूर्वी आणि मोहिमेनंतरची छायाचित्रे जतन करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे.

डफरीन, सुपर, वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या परिसरात सीसीटीव्ही लावणार- जिल्हाधिकारी अग्निशामक सुरक्षा अधिकाऱ्याची नेमणूक करणार;सुव्यवस्थेसाठी पोलिस चौकी उभारणार

अमरावती/का.प्र.

जिल्ह्याच्या ठिकाणी असलेल्या जिल्हा स्त्री रुग्णालय, सुपर स्पेशालिटी रुग्णालय आणि शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाचा परिसरात नागरिकांची सतत वर्दळ असते. या परिसरात उपद्रवी नागरिकांचा वावर कमी व्हावा, तसेच याठिकाणी कायदा व सुव्यवस्था कायम राखली जावी, यासाठी हा परिसरात सीसीटीव्हीच्या नियंत्रणात आणण्यात येणार आहे, अशी माहिती जिल्हाधिकारी आशिष येरेकर यांनी दिली.

जिल्हा स्त्री रुग्णालयातील सुविधांचा आढावा जिल्हाधिकारी येरेकर यांनी रुग्णालयाचे व्यवस्थापन, आरोग्य सेवा, अग्निशामक सुरक्षा आणि विविध विकासकामांबाबत आज आढावा घेतला. जिल्हाधिकारी येरेकर यांनी, जिल्ह्याच्या ठिकाणी महत्त्वपूर्ण असलेल्या या रुग्णालयात सुविधा असणे आवश्यक असल्याचे सांगितले. ठेवणे, व्हीलची फ्लक्चुएशन रोखणे, त्यानुसार दर महिन्याच्या याबाबत आढावा घेण्यात येईल. रुग्णालयाच्या परिसरात सुरक्षा आणि स्वच्छता

राखण्यात यावी. परिसरात अनावश्यक येणारे लोक आणि उपद्रवी नागरिकांवर कारवाई करण्यासाठी याठिकाणी तातडीने पोलिस चौकी उभारण्यात येईल.

जिल्हा स्त्री रुग्णालयातील आगीनंतर याठिकाणी एसएनआयसीयू सुविधेसाठी निधी मंजूर करण्यात आला आहे. हा एसएनआयसीयू नवजात बाळांच्या दृष्टीने महत्त्वाचा असून सर्व पडताळणी करून तातडीने कार्यान्वित करावा. ऑक्सिजन आणि कॉम्प्रेसरची सुविधा सुरू राहण्यासाठी वीज पुरवठा सुरळीत राहण्यासाठी व्यवस्था करावी. सुरक्षेच्या दृष्टीने मॉक ड्रिल आणि अग्निशामक यंत्रणेचे ऑडिट करण्यात यावे. शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयासाठी विद्यार्थी सुविधा व हॉस्टेल तातडीने करण्यात यावी. महाविद्यालयातील हॉस्टेल, लॅब, वाताकुलीत कामाना लवकरात लवकर मंजुरी घेऊन ती पूर्ण करण्यात यावे. तसेच वीज पुरवठा सुरळीत ठेवणे, व्हीलची फ्लक्चुएशन रोखणे, वृक्ष छाटणी आणि स्वच्छता मोहिमेला वेग देण्यात यावे, निर्देश जिल्हाधिकारी येरेकर यांनी दिले.

आशियाई बँकेच्या साह्याने अमरावतीत बनणार मेडिकल कॉलेज

अमरावती/का.प्र.

आलियाबाद येथे प्रस्तावित शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय आणि ४३० खाटांच्या संलग्नित रुग्णालयाच्या उभारणीच्या दिशेने महत्त्वपूर्ण हालचाली सुरू झाल्यात. या प्रकल्पा साठी राज्य शासनाने ४७६.९७ कोटींचा निधी मंजूर केला असून, आशियाई विकास बँकेच्या आर्थिक साहाय्याने हा प्रकल्प साकारण्याचे नियोजन आहे. या पार्श्वभूमीवर बँकेच्या अधिकाऱ्यांनी नुकतीच नियोजित जागेची पाहणी करून आवश्यक कागदपत्रांची तपासणी केली. बांधकामासाठी प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट कन्सल्टंट म्हणून नियुक्त राइट्स संस्थेकडे पाच निविदा प्राप्त झाल्या आहेत. निविदा प्रक्रिया पूर्ण होऊन कंत्राटदाराची नियुक्ती झाल्यानंतर प्रत्यक्ष बांधकामाला

गती मिळण्याची अपेक्षा आहे. शासकांनी या वेंदाकनीं य महाविद्यालयाच्या उभारणीसाठी आशियाई विकास बँकेकडून आर्थिक साहाय्य मिळणार असल्याने बँकेच्या अधिकाऱ्यांनी आलियाबाद येथील नियोजित प्रकल्पस्थळाला भेट दिली. यावेळी एडीबीचे अधिकारी रायलहल्दा ससुलान आणि हॅना अरिएसागाडो यांनी सल्लागार अंगद कारंडे यांच्यासह जागेची पाहणी केली. प्रकल्पासाठी प्रस्तावित जागेची सद्यस्थिती

जाणून घेण्याबरोबरच संबंधित आवश्यक सरकारी कागदपत्रांची तपासणी करण्यात आली. पाहणीदरम्यान प्रतिनिधींनी शासकांनी या वेंदाकनीं य महाविद्यालयाचे अधिष्ठाता डॉ. अनिल बत्रा यांची भेट घेऊन प्रकल्पासंदर्भात चर्चा केली. जागेची पाहणी आणि कागदपत्रांची तपासणी ही प्रकल्पाच्या पुढील प्रक्रियेतील महत्त्वाची बाब मानली जात आहे. राज्य शासनाने ४७६.९७ कोटींच्या प्रकल्पाला

बांधकामासाठी पाच निविदा प्राप्त;एडीबीच्या अधिकाऱ्यांकडून जागेची पाहणी

मंजुरी दिली आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने या बांधकामासाठी अंदाज पत्रकीय तरतूद मंजूर केल्याची माहिती आहे. या प्रकल्पाच्या अंमल बजावणीसाठी प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट कन्सल्टंट म्हणून राइट्स या संस्थेची निवड करण्यात आली आहे. राइट्सकडून बांधकामासाठी निविदा मागविण्यात आल्या असून, त्यांना पाच निविदा प्राप्त झाल्या आहेत. या निविदांची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर पात्र कंत्राटदाराची नियुक्ती केली जाणार आहे. निवड झालेल्या कंत्राटदाराला बांधकाम पूर्ण करण्यासाठी २७

महिन्यांची मुदत देण्यात येणार आहे. त्यामुळे निविदा प्रक्रिया पूर्ण होणे, कंत्राटदाराची नियुक्ती आणि प्रत्यक्ष बांधकाम सुरू होणे हे पुढील महत्त्वाचे टप्पे असतील. आलियाबाद येथील ११.२९ हेक्टर जागेवर हे मेडिकल कॉलेज बनणार आहे. कॉलेज निर्माणच्या प्रक्रियेले आता गती मिळाली आहे.महाविद्यालयासाठी जागा निश्चित करण्याचा निर्णय तत्कालीन उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने घेतला होता. त्यानुसार अमरावती जिल्ह्यातील आलियाबाद येथील सर्व्हे क्रमांक ९/१ मधील ११.२९ हेक्टर

जागेचा अंतिम ताबा वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभागाला देण्यात आला आहे. सदर जागा महाराष्ट्र शासनाच्या ई-क्यास जमिनीच्या स्वरूपातील अ आहे. या प्रकल्पात १०० विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेचे वैद्यकीय महाविद्यालय आणि ४३० खाटांचे रुग्णालय प्रस्तावित आहे. स्वतंत्र इमारती आणि आवश्यक पायाभूत सुविधा उपलब्ध झाल्यानंतर महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक कामकाजा सह रुग्णालयीन सेवांनाही अधिक व्यापक स्वरूप मिळू शकेल.दोन वर्षांपासून तात्पुरत्या ठिकाणी महाविद्यालय सुरू आहे जेथे विद्यार्थी शिक्षण घेत आहे.

अचलपूर कृउबा समितीचे माजी सभापती राजेंद्र गोरले यांचे निधन

अचलपूर/वार्ताहर

तालुक्याचे लोकनेते,

शेतकरी पुत्र आणि सर्वसामान्यांच्या सुख-दुःखात नेहमी अग्रसर असणारे अचलपूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे माजी सभापती तथा विद्यमान

संचालक राजेंद्र गोरले यांचे शनिवार १७ ऑक्टोबर २०२६ रोजी निधन झाले .शोकावुल वातावरणात स्व.राजेंद्र गोरले यांचे एकलासपूर येथे अंत्यसंस्कार पार पडले.यावेळी सामाजिक,राजकीय क्षेत्रातील नेतेमंडळी ,पदाधिकारी ,कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थितीत होते.

दोन दिवसांपूर्वी झालेल्या एका अपघातात ते गंभीर जखमी झाले होते. अपघातानंतर त्यांची प्रकृती अत्यंत चिंताजनक व अस्थिर बनली होती. त्यांना अमरावती येथील एका खाजगी रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आले होते.मात्र उपचारादरम्यान शनिवारी त्यांनी अखेरचा श्वास घेतला. त्यांच्या निधनामुळे अचलपूर तालुक्याने एक धडाडीचा, संघर्षशील आणि सर्वसामान्यांच्या प्रश्नांची जाण असलेला नेता गमावला

■ सज्जन आणि तत्वाने चालणारे व्यक्तिमत्व म्हणून संपूर्ण तालुक्यात अचलपूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे माजी सभापती स्व.राजेंद्र गोरले परिचित होते. त्यांच्या निधनाची वार्ता समजताच मोठा धक्का बसला.त्यांच्या निधनामुळे पक्षाची फार मोठी हानी झाली आहे. ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास चिरशांती देवो आणि या दुःखाच्या प्रसंगी त्यांच्या कुटुंबियांना व आपतांना हे दुःख सहन करण्याची शक्ती देवो.

-**बच्चू कडू,विधानपरिषद आमदार.**

■ राजकीय व सहकार क्षेत्रात स्व.राजेंद्र गोरले यांच्या निधनामुळे फार मोठी हानी झाली आहे. राजकारणा पलीकडे मैत्रीचे संबंध जोपासणारा व्यक्तिमत्व म्हणून स्व.राजेंद्र गोरले परिचित होते .सहकार क्षेत्र असो की राजकारण क्षेत्र असो अजातशत्रू म्हणून त्यांनी ओळख निर्माण केली होती.ईश्वर त्यांच्या कुटुंबियांना व आपतांना हे दुःख सहन करण्याची शक्ती देवो.

-**आ.प्रवीण तायडे,अचलपूर विधानसभा मतदारसंघ**

■ सामाजिक ,राजकीय व सहकार क्षेत्रात स्व.राजेंद्र गोरले यांनी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली होती.मनमिळावू, हसमुख व्यक्तिमत्वामुळे त्यांनी वेगळी ओळख निर्माण केली होती.सरपंच म्हणून एकलासपूर ग्राम पंचायत आणि सभापती म्हणून अचलपूर कृषी उत्पन्न बाजार समिती मध्ये विविध नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविले होते .त्यांच्या निधनामुळे अचलपूर सह मेळघाट तालुक्याची फार मोठी हानी झाली आहे.कुटुंबियांना व आपतांना हे दुःख सहन करण्याची शक्ती देवो.

-**आ. केवळाराम काळे ,आ. मेळघाट मतदार संघ.**

आहे. एकलासपूर ग्राम पंचायतीचे सरपंच आणि अचलपूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे सभापती म्हणून त्यांनी आपल्या उत्कृष्ट कार्यशैलीमुळे वेगळी ओळख निर्माण केली होती.सामाजिक क्षेत्रात सुद्धा त्यांनी मोठी कामगिरी बजावली होती .अचलपूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे सभापती म्हणून स्व. राजेंद्र गोरले यांनी शेतकरी ,कामगार ,व्यापारी वर्गाच्या विविध प्रलंबित प्रश्न मार्गी लावून विविध महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली होती.

अज्ञात वाहनाच्या धडकेत इसमाचा मृत्यू

अंजनगाव सुर्जी/वार्ताहर

अंजनगाव दर्यापूर मुख्य रस्त्यावर मुन्हा जवळ भरधाव वेगाने जाणाऱ्या एका अज्ञात वाहनाने जोरदार धडक दिल्याने रमेश शिवचरण येवकार रा.सुर्जी अंजनगाव या ६५ वर्षीय इसमाचा जागीच दुर्दैवी मृत्यू झाल्याची घटना बुधवार १४ ला सायंकाळी साडेसाह च्या सुमारास घडली. रमेश हे नवरात्र निमित्त दर्शन करून पायी

अंजनगाव च्या दिशेने येत असताना मागून आलेल्या अज्ञात भरधाव वाहनाने यांना जोरदार धडक दिली.धडक इतकी भीषण होती की, गंभीर मार लागल्याने त्यांचा घटनास्थळीच मृत्यू झाला.अपघातानंतर चालक वाहनानेसाह दोन भाऊ अरुण व संजय येवकार चिंचोली रहिमापूर पोलिसांनी

घटनास्थळी पोहचून पंचनामा केला व मृतदेह शव विच्छेदनासाठी अंजनगाव येथे ग्रामीण रुग्णालयात पाठवला.पुढील तपास चिंचोली पोलीस करत आहेत.रमेश यांना बहिणी असा मोठा आप्त परिवार आहे.

दुष्काळावर मात करण्यासाठी हायड्रोपोनिक्स तंत्रज्ञानाचा अवलंब करा

विभागीय आयुक्त आणि जिल्हाधिकाऱ्यांचे पशुपालकांना आवाहन

अमरावती/का.प्र.

जिल्ह्यातील दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती आणि चारा टंचाईवर प्रभावी उपाय म्हणून पशुपालकांनी हायड्रोपोनिक्स (जलसंजीवनी) तंत्रज्ञानाद्वारे हिवा चारा निर्मितीचा अवलंब करावा, असे आवाहन विभागीय आयुक्त नैना गुंडे आणि जिल्हाधिकारी आशिष येरेकर यांनी केले आहे.

अमरावती तालुका व पशुसंवर्धन अधिकारी यांच्या वतीने विभागीय आयुक्त कार्यालयात या तंत्रज्ञानाद्वारे तयार करण्यात आलेल्या मका चान्याचे प्रात्यक्षिक नुकतेच दाखविण्यात आले. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी सत्यम गांधी, पशुसंवर्धन विभागाचे सह आयुक्त डॉ. येसू देव वंजारी, उपायुक्त डॉ. वल्लभ जोशी, सहाय्यक आयुक्त डॉ. पंकज खाळे तसेच दर्यापूरचे सहाय्यक आयुक्त डॉ. प्रतीक बोडके आदी यावेळी उपस्थित होते.हायड्रोपोनिक्स तंत्रज्ञानामुळे अत्यंत कमी

पाण्यात, कमी खर्चात आणि उपलब्ध साधनसामग्रीत अवघ्या काही दिवसांत पौष्टिक हिवा चारा तयार करणे शक्य होते. पारंपरिक चारा पद्धतीच्या तुलनेत अत्यंत कमी पाण्याचा वापर होतो, हे तंत्रज्ञान घरात उपलब्ध साधनसामग्रीचा वापर करून अत्यंत कमी खर्चात उभारता येते. जमिनीशिवाय अवघ्या ७ ते ८ दिवसांत जनावरांसाठी अत्यंत पौष्टिक व पचनास सोपा असलेला मका चारा या तंत्रज्ञानामुळे तयार करता येतो. चारा टंचाई आणि पाण्याच्या टंचाईच्या काळात हे तंत्रज्ञान पशुपालकांसाठी अतिशय उपयुक्त व दिलासादायक ठरणार आहे.कमी जागेत आणि कमी संसाधनांत अधिक उत्पादन देणाऱ्या या आधुनिक तंत्रज्ञानाचा जिल्ह्यातील जास्तीत-जास्त पशुपालकांनी आणि शेतकऱ्यांनी स्वतःच्या शेतात व गोठ्यात वापर करावा, असे आवाहन प्रशासनाच्या वतीने करण्यात आले आहे.

तृप्ती मेश्राम यांना ‘शरद रत्न पुरस्कार’

अमरावती/का.प्र.

कला,संस्कृती व सामाजिक क्षेत्रात नारी सक्षमीकरनाचे उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या तृप्ती राहुल मेश्राम यांना शरद प्रतिभा सांस्कृतिक प्रतिष्ठानचे वतीने महाराष्ट्राच्या राजधानीत रवींद्र नाट्य मंदिर, प्रभादेवी, मुंबई येथे शरद रत्न हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. शरद प्रतिभा सांस्कृतिक प्रतिष्ठानचे वतीने विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरीची दखल घेऊन प्रतिष्ठानचे वर्षापन दिवसानिमित्ताने या पुरस्काचे वितरण भव्य दिव्य समारंभ सोहळा साजरा केल्या जातो.वर्धापनदिनाचे निमित्त यावर्षी अमरावती जिल्ह्यातील तृप्ती मेश्राम यांची निवड या पुरस्कारासाठी करण्यात आली होती. कला, संस्कृती व सामाजिक क्षेत्रात सातत्याने मेश्राम यांच्या कार्याची दखल संस्थापक अध्यक्ष शेलार यांनी घेतली.महाराष्ट्रातील प्रत्येक जिल्ह्यातून कार्याचा अहवाल सादर झाले. पुरस्कार सोहळ्यात रायगड जिल्ह्याचे ज्येष्ठ समाज सेवक माजी आमदार रामशेट ठाकूर यांना केंद्रीय माजी कृषी मंत्री शरदचंद्र पवार यांचे हस्ते, जीवनगौरव पुरस्कार प्रदान केल्यानंतर ‘शरद रत्न पुरस्कार’चे वितरण केले. यावेळी रामशेट ठाकूर विद्यमान आमदार शशिकांत शिंदे,सौ.भावना ताई घाणेकर, लिंगायत संप्रदाय उज्जैन पीठ चे पीठधीश डॉ.निळकंठ शिवाचार्य धारेश्वर व राजाराम बुवा शेलार यांचे हस्ते तृप्ती मेश्राम यांचा सन्मान करण्यात आला. पुरस्कार वितरण प्रसंगी राज्यभरातून विविध लोककलांचे,आदिवासी गीतांचे,लावणी तसेच भारूड प्रकाराचे प्रदर्शन सादर केल्या गेले.

अभिनय आणि वास्तव

नानाचा बटवटीत अभिनय कधीच आवडला नाही. अभिजाततेचा भास निर्माण करणारा स्वस्त आणि सवंग अभिनय होता. अनेकदा मेलोड्रॅमॅटिकही होता. अमिताभ, नसिर, कमल हसन यांच्या अभिनयासारखी ग्रेस नव्हती, चिंतन नव्हते, प्रतिभा नव्हती. जॅकी, अक्षय कुमार, अमिर, सनी इत्यादींचे बॉक्सऑफिसीय रंजनगुणही नव्हते. ‘दिशा’ नावाचा सई परांजपेचा एक सिनेमा आहे त्यातले त्याचे काम अप्रतिम झाले... पण असे थोडे अपवाद. दोनवारच गोष्टी दोनतीनच ठोकळेबाजपणाने तो एक्सप्रेस करायचा. त्याच्याकडे एक्सप्रेसन्सच कमी होती. उराविक लकबींपलिकडे त्याचा अभिनय जात नाही.

एखाद्या फलंदाजाकडे फटकेच कमी असतात तसे नानाचे होते. दोनतीन स्ट्रोक मारून तो त्याच्या चाहत्यांना खूष करू शकत होता. चित्रपटाबाहेर त्याने उत्तम अभिनय केला. चित्रपटापेक्षा हा चित्रपटाबाहेरचा अभिनय सरस वटला. अगदी खरा वाटेल असा. अभिनय आणि वास्तव बेमालूमपणे एकमेकात मिसळण्यात त्याला यश आले. कोणत्याही नटाला त्या काळातली - त्या जॉनरमधली पोकळी फॅनफॉलोईंग मिळवून देते. नानाच्या काळात अशी पोकळी होती. त्या पोकळीने त्याला घडवले आणि नावारूपाने मोठेही केले.

महाराष्ट्राचे मुंबईपुणेरी सांस्कृतिक विश्व ज्या सार्वजनिक रागीटपणाविषयी सतत लोचट औदार्य आणि छुपे आकर्षण बाळगून असते तो रागीटपणा आणि त्या अनुषंगाने येणारे

नाना पाटेकर आणि प्रहार समाज जागृती संस्था चित्रपटातील प्रेक्षणेपाश्चून राष्ट्रक्षेवेच्या ध्येयापर्यंतचा प्रवास

‘प्रहार हा केवळ एक चित्रपट नाही, तर तरुणांच्या मनात सैनिकी शिस्त, देशभक्ती आणि राष्ट्रसेवेची ज्योत प्रज्वलित करणारा विचार आहे!’ सुप्रसिद्ध अभिनेते नाना पाटेकर यांचे व्यक्तिमत्त्व म्हणजे अभिनयातील वास्तववाद, सैनिकी शिस्त, सामाजिक बांधिलकी आणि राष्ट्रप्रेम यांचा अनोखा संगम आहे. त्यांची प्रेरणा केवळ रुपेरी पडद्यापुरती मर्यादित राहिली नाही, तर असंख्य तरुणांच्या मनात देशसेवेची आकांक्षा निर्माण करणारी ठरली. प्रहार समाज जागृती संस्थेची चळवळ याच प्रेरणेतून उभी राहिली.

कर्नल सुनील देशपांडे :
नानांचे गुरू आणि प्रहार विचारांचे शिल्पकार
नाना पाटेकर यांच्या सैनिकी प्रवासाचा उल्लेख करताना दिवंगत कर्नल सुनील देशपांडे यांचे योगदान अपरिहार्य ठरते. नाना त्यांना आपले गुरू मानत असत. कर्नल देशपांडे यांनी तरुणांमध्ये सैनिकी शिस्त, नेतृत्वगुण, साहस, आत्मविश्वास आणि राष्ट्रसेवेची भावना रुजविण्यासाठी आयुष्यभर प्रयत्न केले. बेळगाव येथील कमांडो प्रशिक्षण केंद्रातील प्रशिक्षण आणि पुढे टेरिटोरियल आर्मीशी

असलेले नानांचे नाते त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वातील सैनिकी बाजू अधोरेखित करते. याच मूल्यांना त्यांनी प्रहार : द फायनल अर्टॅक या चित्रपटातून व्यापक समाजापर्यंत पोहोचवले.

‘प्रहार’ चित्रपट :
युवकांसाठी प्रेरणेचा दीपस्तंभ
प्रहार हा केवळ ?क्शनपट नव्हता. सैनिकी प्रशिक्षण, कठोर शिस्त, कर्तव्यनिष्ठा आणि अन्यायाविरुद्ध उभे राहण्याची वृत्ती यांचे प्रभावी चित्रण त्यात होते. या चित्रपटामुळे अनेक तरुणांच्या मनात सैन्यदलात जाण्याची, साहसी जीवन जगण्याची इच्छा निर्माण झाली. ही प्रेरणा प्रत्यक्ष कृतीत उतरवण्याचे काम कर्नल देशपांडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली उभ्या राहिलेल्या प्रहार संस्थेने केले. चित्रपटातील प्रेरणा कृतीत रूपांतरित झाली, तरच तिचे खरे सामाजिक मूल्य निर्माण होते.

९ जानेवारी १९९४ :
नागपूरमध्ये प्रहाराचा प्रारंभ
९ जानेवारी १९९४ रोजी नागपूर येथे नाना पाटेकर यांच्या शुभहस्ते प्रहार समाज जागृती संस्थेच्या कार्याला प्रारंभ झाला. युवकांना योग्य दिशा देणे, सैनिकी जीवनाविषयी आकर्षण निर्माण करणे, साहसी वृत्ती विकसित करणे आणि राष्ट्रनिर्माणतत्वांचा सहभाग वाढवणे हा संस्थेचा व्यापक हेतू होता. सैनिकी पूर्वप्रशिक्षण, व्यक्तिमत्त्व विकास, साहसी शिबिरे आणि सामाजिक उपक्रम यांच्या माध्यमातून तरुणांना शिस्तबद्ध, आत्मनिर्भर आणि जबाबदार नागरिक बनवण्याचे ध्येय संस्थेने ठेवले.

‘प्रकाश आमटे – द रियल हिरो’च्या शुटिंगदरम्यानची ऐतिहासिक भेट
प्रहारच्या कार्यातील एक महत्त्वाचा भावनिक प्रसंग म्हणजे नाना पाटेकर आणि कॅप्टन मोहन गुजरकर यांची भेट. प्रकाश आमटे – द रियल हिरो या चित्रपटाच्या शुटिंगदरम्यान कर्नल सुनील देशपांडे यांनी कॅप्टन मोहन गुजरकर यांची नाना पाटेकर यांच्याशी ओळख करून दिली. ही भेट केवळ दोन व्यक्तींची ओळख नव्हती, तर एका

विचारधारेचा आणि त्या विचाराला कृतीत उतरवणाऱ्या कार्यकर्त्यांचा संगम होता. ‘नाना, कॅप्टन मोहन तुझी प्रहाराची विचारधारा वर्धा जिल्ह्यातील तरुण-तरुणींमध्ये रुजवत आहे.’ वर्धा जिल्ह्यातील युवकांमध्ये नानांची सैनिकी मानसिकता, शिस्त, साहस आणि राष्ट्रसेवेचे विचार रुजवण्याचे काम कॅप्टन गुजरकर करत असल्याचे त्यांनी आवर्जून सांगितले. यातून कर्नल देशपांडे यांचा कॅप्टन गुजरकर यांच्या कार्यावरील विश्वास स्पष्ट होतो.

नानांची सैनिकी मानसिकता युवकांमध्ये रुजवण्याचे कार्य

कॅप्टन मोहन गुजरकर यांनी कर्नल देशपांडे यांच्या मार्गदर्शनातून हे कार्य वर्धा जिल्ह्यात पुढे नेले. याचा केंद्रबिंदू केवळ सैन्यदलात भरती होणे एवढाच नव्हता, तर तरुणांनी जीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रात शिस्त, वेळेचे नियोजन, आत्मविश्वास, नेतृत्व, प्रामाणिकपणा आणि सामाजिक जबाबदारी स्वीकारावी हा होता. सैनिकी मानसिकता म्हणजे केवळ गणवेश परिधान करणे, संकटांचा धैर्याने सामना करणे, जबाबदारी निघेने पार पाडणे, संघभावनेने काम करणे, अपयशातून पुन्हा उभे राहणे आणि देशहिताला प्राधान्य देणे ही त्या मानसिकतेची खरी वैशिष्ट्ये आहेत. सैनिकी पूर्वप्रशिक्षणातून युवकांना करिअर मार्गदर्शन मिळाले, तर हिमालयीन ट्रेकिंगसारख्या उपक्रमांनी प्रतिकूल परिस्थितीशी जुळवून घेण्याची क्षमता,

सहकार्याची भावना आणि चिकाटी विकसित केली. ढगा येथील महाशिवरात्री सेवा प्रकल्पासारख्या सामाजिक उपक्रमांतून सेवाभावाची शिकवण दिली गेली.

समर्पित सहकाऱ्यांची फळी आणि कुटुंबाचे पाठबळ
कोणतीही चळवळ एका व्यक्तीवर उभी राहत नाही. वर्ध्यातील प्रहारच्या कार्यात कॅप्टन गुजरकर यांना साथ देणाऱ्या संतोष तुरक, प्रा. रवींद्र गुजरकर, प्रदीप दाते, डॉ. राजेंद्र बारकर, डॉ. देवेंद्र गुजरकर, मुरलीधर बेलखोडे, भास्कर बारकर, सविता साठवणे, मंगेश शेंडे, प्रणव जोशी, आकाश दाते यांसारख्या सहकाऱ्यांचा उल्लेख विशेषत्वाने करावा लागेल. याशिवाय असंख्य स्वयंसेवक आणि प्रशिक्षक हीच या चळवळीची खरी ताकद आहे.

या कार्यामागे कुटुंबाचे पाठबळही तितकेच महत्त्वाचे ठरले. कॅप्टन गुजरकर यांच्या पत्नी सौ. वैशाली, मुलगी सोनल आणि मुलगा अभय यांचे समजुतदारपणा आणि प्रोत्साहन यामुळेच हे सातत्य टिकले. सामाजिक कार्याचा प्रवास प्रसिद्धीपेक्षा कर्तव्याला आणि स्वतःच्या वेळेपेक्षा इतरांच्या गरजांना प्राधान्य देणारा असतो. अशा प्रवासात कुटुंबाचे पाठबळ ही मोठी ताकद ठरते.

सैनिकी पूर्वप्रशिक्षण आणि साहसी उपक्रम : राष्ट्रसेवेची प्रयोगशाला
कॅप्टन गुजरकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली राबवलेले

उपक्रम अनेक युवक-युवतींसाठी प्रेरणादायी ठरले. सैन्यदलात भरती होऊ इच्छिणाऱ्या तरुणांना शारीरिक तंदुरुस्ती, शिस्त, नेतृत्व आणि आत्मविश्वास यांचे महत्त्व यातून समजावले जाते. साहसी शिबिरे आणि हिमालयीन ट्रेकिंगमुळे तरुणांना प्रतिकूल परिस्थितीचा सामना करण्याची, संयम राखण्याची आणि एकमेकांना सहकार्य करण्याची शिकवण मिळते. हीच कौशल्ये सैनिकी जीवनाबरोबरच सामान्य जीवनातही उपयुक्त ठरतात.

प्रहार ऑगस्ट क्रांती दौड
स्वातंत्र्यलढ्याची स्मृती जागृत ठेवणे, युवकांमध्ये देशभक्ती वाढवणे आणि शारीरिक तंदुरुस्तीचे महत्त्व पटवून देणे हा ऑगस्ट क्रांती दौडीचा उद्देश आहे.

धावणे हा केवळ व्यायाम नाही, तर ध्येयाकडे सातत्याने वाटचाल करण्याचा संदेश आहे. नाना पाटेकर यांची देशभक्ती, कर्नल देशपांडे यांची शिस्तप्रिय विचारधारा, कॅप्टन गुजरकर यांचे नेतृत्व आणि सहकाऱ्यांची सामूहिक कार्यशक्ती यांचा संगम अशा उपक्रमांतून अनुभवायला मिळतो.

४०० हून अधिक युवक-युवतींची सैन्यदलातील वाटचाल प्रहारच्या कार्याची खरी ताकद कार्यक्रमाला संख्येत नाही, तर त्यातून घडणाऱ्या तरुणांच्या आयुष्यात आहे. संस्थेच्या कार्यकर्त्यांच्या माहितीनुसार, विदर्भातील ४०० हून अधिक युवक-युवती आज सैन्यदलात अधिकारी म्हणून कार्यरत आहेत.

ग्रामीण आणि सर्वसामान्य कुटुंबातील तरुणांनाही अधिकारी होण्याचे स्वप्न पाहता यावे, यासाठी प्रहारसारख्या संस्थांचे योगदान महत्त्वाचे ठरते. एका व्यक्तीची प्रेरणा, एका संस्थेचा संकल्प आणि अनेक समर्पित कार्यकर्त्यांची मेहनत मिळून अनेक कुटुंबांच्या आयुष्याला नवी दिशा देऊ शकते.

नाना पाटेकर : व्यक्ती नव्हे, तर एक विचार
नाना पाटेकर युवकांसाठी प्रेरणादायी ठरण्याचे कारण केवळ त्यांचे चित्रपट नाहीत. सैनिकी शिस्त, सामाजिक संवेदनशीलता आणि समाजासाठी काहीतरी करण्याची प्रेरणा यामुळे त्यांचे व्यक्तिमत्त्व जवळचे वाटते. नानांच्या प्रेरणेचा खरा अर्थ त्यांच्या नावाचा केवळ गौरव करणे हा नाही; तर शिस्त, धैर्य, संवेदनशीलता आणि राष्ट्रप्रेम या मूल्यांना आपल्या जीवनात स्थान देणे हा आहे.

कृतज्ञता : सामूहिक प्रवासातील प्रत्येक हाताला सलाम एखाद्या महान विचाराला समाजात रुजविण्यासाठी केवळ प्रेरणादायी व्यक्तिमत्त्व पुरेसे नसते. त्या विचाराला कृतीत उतरवणारे कार्यकर्ते, सातत्य देणारे सहकारी, मार्गदर्शन करणारे प्रशिक्षक, मदतीचा हात देणारे स्वयंसेवक आणि पाठीशी उभे राहणारे कुटुंबीयही तितकेच आवश्यक असतात. प्रहाराची वाटचाल ही प्रेरणेचे कृतीत रूपांतर करण्याच्या संकल्पनेवर आधारलेली आहे.

नाना पाटेकर यांची प्रेरणा, कर्नल देशपांडे यांचा आदर्श, कॅप्टन गुजरकर यांचे नेतृत्व आणि असंख्य समर्पित सहकाऱ्यांची साथ यातून प्रहाराचा विचार पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचत राहो.

प्रहार ही केवळ संस्था नाही; ती युवकांच्या स्वप्नांना राष्ट्रसेवेच्या ध्येयाशी जोडणारी, शिस्तीचे संस्कार देणारी आणि सामूहिक प्रयत्नांतून समाजपरिवर्तन घडविणारी एक चळवळ आहे!

कॅप्टन मोहन गुजरकर,
वर्धा

दिल क्विन प्रज्ञा ढाऊत

आठवी माळ

रसिकानो, काही व्यक्तींसाठी.. त्यांच्या कलागुणांसाठी, त्यांच्या धैर्यासाठी, त्यांच्या आयुष्यात येणाऱ्या संकटांना यशस्वीपणे तोंड देण्यासाठी, त्यांचे कौतुक करण्यासाठी शब्दही कमी पडतात, तोकडे पडतात.. अशीच अडचण, माझी प्रज्ञाचा परिचय करून देताना होते आहे. तुमच्यापैकी बऱ्याच जणांना प्रज्ञा राऊत हे नाव नवीन असेल. त्या प्रसिद्ध आहेत ते त्यांच्या ‘मंग म्हनाल सांगतलं नाई’ ह्या टॅगलाईन साठी.. त्या प्रसिद्ध इन्फ्लुएन्सर आहेत. त्यांनी कित्येक व्हिडिओ ,रिल्स प्रसिद्ध केलेल्या आहेत आणि ज्याला भरपूर लोकानी, व्ह्यूज, लाईक कमेंट्स केलेल्या आहेत. प्रज्ञांचे व्हिडिओ करणे आजही सुरूच आहे व रसिकही लाखांच्या संख्येने त्यांच्या व्हिडिओजला बघून आपला आनंद व्यक्त करीत आहेत. मनोरंजन क्षेत्रातले एक प्रसिद्ध असा व्यक्तिमत्व म्हणजे

प्रज्ञाताई. अमरावतीच्या प्रसिद्ध ‘रिल क्वीन’ आहेत.

प्रज्ञा देखण्या, हुशार, मेहनती आणि खंबीर आहेत. अमेरिकेत दहा वर्षे वास्तव्य केलेल्या प्रज्ञाताई, तिथल्या चालीरीती, जीवनशैली, खाद्य संस्कृती सगळ्यांनाच समजून घेऊन ,सामावून घेणा-या आहेत. पतीला आजार झाल्यानंतर त्या मुलाला व आजारी पतीला घेऊन अमरावतीला आल्या आणि कल्पनाही करू शकणार नाही इतकी सेवा ह्या पोरीने आपल्या

नवऱ्याची केली. घर आणि दार खऱ्या अर्थी सांभाळले. मग ते दवाखाना, औषधी, आर्थिक प्रस्न, मुलाचे शिक्षण त्याची मनस्थिती, पतीची सेवा असो.. पतीच्या मृत्यूनंतर एकल २ माता, म्हणून देवाला दोष

देऊन, रडत न बसता खंबीरपणे आल्या प्रसंगाला तोंड देण्याची हिंमत ठेवली आणि आपलं दुःख चेहऱ्यावर बिलकुल न दिसू देता तुमच्या ..माझ्या ..सर्वांसाठी विनोदीही व्हिडिओ बनवत राहिली.

केवळ मनोरंजनासाठी नव्हे, केवळ दुःख लपवण्यासाठी नव्हे तर त्यातूनही समाज प्रबोधन कसे करता येईल याचा त्या सतत प्रयत्न करत असतात आणि म्हणूनच त्यांचे व्हिडिओज समाजातील चालीरीती, अंधश्रद्धा, वर आघात करतात.तर कधी मुलांना प्रबोधन, एकट्या राहणाऱ्या स्त्रियांसाठी मार्गदर्शनही त्यात असते. विनोदाची किनार देऊन मुख्य विषय प्रवाहात ठेवण्याच्या त्यांच्या ह्या हातोटीचे कौतुक, अभिनंदन व शुभेच्छा..

माझी मानसकन्या असलेल्या ह्या लेकींची, तिच्या क्षेत्रात अशीच प्रगती होवो आणि आयुष्यात सुख, यश व आनंद मिळो ह्यासाठी जगदंबेच्या चरणी विनरणी. व माझी ही २०२६ च्या नवरात्रातील आठवी माळ अंबाबाईच्या कन्या रूपाला समर्पित करते.

अॅड. सुलभा गोगरकर,
अमरावती

पिंगळादेवीच्या गडावर आज ‘अंबादेवीची खापरी’

लेहेगाव- मातीच्या हवन पात्राला शुद्ध करून अग्निदेवताला साक्षी ठेऊन पिंगळादेवी सामग्रीचे हवन आणि होमहवनाने लाल तप्त झालेले हवन पात्र म्हणजे ‘खापरी’ ही खापरी बघण्याची विदर्भ वासीयांना उत्सुकता लागली आहे. अंगावर शहारे आणणारा भक्तांना आश्चर्यचक्रीत करणारा असा हा सोहळा आहे. लालबुंद खापरी ब्राम्हण पुजारी तळहातावर, डोक्यावर घेऊन सुसाट वेगाने देवीला प्रदक्षिणा लावतो. तरीही त्याच्या तळहाताला, डोक्याला कुठलीच इजा होत नाही. ही खापरी आज दि. १८ ऑक्टोबरला सप्तमीसह अष्टमीला रात्री १२ वाजता उचलली जाणार आहे.

दोनशे वर्षाच्या परंपरेनुसार खापरीचा कार्यक्रम होत आहे. ब्राम्हण पुजारी नारायणराव शंकरराव मारुडकर हे कुटुंबासह नवरात्र महोत्सवात पिंगळादेवीची पूजाअर्चा श्रृंगारासाठी व आराधनेसाठी दाखल झाले आहेत. ७८ वर्षीय नारायणराव मारुडकर वयाच्या चौदाव्या वर्षीपासून खापरी उचलत आहे. परंतु आता त्यांचे सुपुत्र महेश नारायणराव मारुडकर यांना खापरी उचलण्याचा मान मिळाला आहे. भक्तांचे दुःख दूर व्हावे,

त्यांच्यावरील संकट टळावे, देवीचा आशीर्वाद भक्तांवर राहावा, याकरिता खापरी मध्ये होमहवन करून देवी प्रसन्न व्हावी यासाठीच केली जाते. आतमध्ये कापूराचा दीप अग्निदेवतेला साक्षी मानून प्रज्वलित केला जातो. सप्तशक्तीचा पाठ होतो, सोळा प्रकारच्या सामग्रीचे हवन सोबतच तुपाची आहुती दिली जाते. चार तासापेक्षा जास्तवेळ हवन होत

तप्त हवन पात्र घेऊन प्रदक्षिणा, विदर्भासह परप्रांतीय भक्तांची गर्दी

असल्याने हवनपात्र लालबुंद होते. या पात्रालाच ‘अंबादेवीची खापरी’ म्हटले जाते. ही खापरी महेश मारुडकर तळहातावर किंवा डोक्यावर घेतात. त्यावेळी त्यांच्यासमोर त्यांच्या कुटुंबातील व्यक्ती पेटती मशाल घेऊन चालतात. ढोल, टाळांच्या गजरात सुसाट वेगाने देवीच्या मंदिराला पाच किंवा अकरा प्रदक्षिणा घातल्या जातात. अंगावर शहारे आणणारा हा प्रकार असला तरी नारायणराव व त्यांचे सुपुत्र महेश यांना आजपर्यंत कुठलीच इजा झाली नाही. देवीची शक्तीच त्यांच्या साथीला राहते, असा भाविकांचा विश्वास आहे.

स्वच्छतेतून समृद्धीकडे नेणाऱ्या श्रीक्षेत्र साहूकुची नवदुर्गा

उत्तर वाहिनी मंजुळा नदीच्या पवित्र स्नानासाठी अधिकमास मध्ये दूर-दूर वरून भाविक श्रीक्षेत्र साहूरला येतात पण येथील अज्ञानी मंडळी याच नदीच्या तीरावर शौचाला बसून घाण करायचे. हे किळसवाणे प्रकार बंद करण्याच्या निमित्ताने स्थापन झालेली ही नवदुर्गा. आज येथे वर्षभरही भजन-पूजन-दिंड्या द्वारे स्वच्छता केली जाते. म्हणूनच या दुर्गेला गावकरी स्वच्छतेकडून समृद्धीकडे नेणारी नवदुर्गा म्हणतात.

मानव जोडो संघटन द्वारा गावातील तरुणांनी पुढाकार घेऊन अज्ञानी मंडळीद्वारे घाण केलेला हा पवित्र परिसर सर्वप्रथम हातात कुदळी, पावडे घेऊन स्वच्छ केला . या परिसरात वड, पिंपळ, बेल, आवळा अशा अनेक वृक्षांची लागवड करून ते वाढविले. नंतर विशाल पिंपळवृक्षाखाली नागपूरचे मनोहर देशकर यांनी दान दिलेल्या संगमरवरी दुर्गा मातेच्या मुर्तीची स्थापना केली. आज या निसर्गरम्य ठिकाणी गावातील प्रत्येक भाविक आपल्याकडे आलेले पाहुणे मंडळींना येथे दर्शनाला घेऊन येतात व या निसर्गरम्य स्थळी मनशांतीची अनुभूती घेतात. केवळ नऊ दिवसातच नाही तर नवरात्र संपल्यानंतरही या ठिकाणी कार्तिक एकादशीपर्यंत उत्सव साजरा केला जातो.

जनमाध्यम

एक प्रतिष्ठित सवय

अकोला जिल्हा विशेष

अकोल्यात २१ ऑक्टोबरला भव्य धम्म मेळावा

■ प्रतिनिधी | अकोट ■

दुष्काळाच्या झळांनी होरपळणाऱ्या शेतकऱ्यांना दिवाळीपूर्वी पाच हजार रुपयांची अग्नीम आर्थिक मदत देण्याची घोषणा राज्य सरकारने केली असली, तरी या तुटपुंज्या मदतीवर अकोट तालुक्यातील शेतकऱ्यांमधून तीव्र नाराजी व्यक्त होत आहे. शेतीचे नुकसान, वाढता उत्पादन खर्च, डोक्यावरील कर्ज आणि महागाईमुळे आधीच आर्थिक कोंडीत सापडलेल्या शेतकऱ्यांनी पाच हजार रुपयांत दिवाळी कशी साजरी करायची, असा सवाल उपस्थित केला आहे.

यंदाच्या दुष्काळी परिस्थितीने शेतकऱ्यांचे आर्थिक गणित पूर्णपणे कोलमडले आहे. पेरणीपासून पीक जोपासण्यापर्यंत केलेला खर्च, पावसाअभावी पिकांचे झालेले नुकसान आणि उत्पन्नाची अनिश्चितता यामुळे शेतकऱ्यांसमोर आर्थिक संकट उभे ठाकले आहे. अशा परिस्थितीत दिवाळीच्या सणासाठी मुलांचे कपडे, फराळ, किराणा आणि घरातील अन्य आवश्यक खर्च भागवायचा कसा, हा प्रश्न त्यांना सतावत आहे.

तुटपुंज्या दुष्काळी मदतीवर अकोट तालुक्यातील शेतकऱ्यांचा संताप ; २0 ते २५ हजारांची मदत देण्याची मागणी

सरकारने दिवाळीपूर्वी शेतकऱ्यांच्या खात्यात पाच हजार रुपये अग्नीम मदत जमा करण्याचा निर्णय घेतला असला, तरी सध्याच्या महागाईत ही रक्कम कितपत पुरेशी ठरणार, याबाबत शेतकरी साशंक आहेत. शेतीसाठी घेतलेल्या कर्जाची परतफेड, आगामी हंगामाची तयारी आणि कुटुंबाचा उदरनिर्वाह या जबाबदाऱ्यांमध्ये पाच हजार रुपयांची मदत अपुरी ठरत असल्याची भावना व्यक्त होत आहे.

नुकसानभरपाईचे काय?

पाच हजार रुपयांची मदत हा तात्पुरता दिलासा ठरू शकतो; मात्र दुष्काळामुळे झालेल्या शेतीच्या नुकसानीची भरपाई या रकमेतून होणार नाही, असे शेतकऱ्यांचे म्हणणे आहे. त्यामुळे केवळ अग्नीम मदत देऊन सरकारने आपली जबाबदारी पूर्ण झाल्याचे मानू नये. दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना झालेल्या नुकसानीच्या प्रमाणात आर्थिक मदत द्यावी, तसेच दिवाळीपूर्वी किमान २० ते २५ हजार रुपयांची मदत खात्यात जमा करावी, अशी मागणी जोर धरत आहे.

सरकारने जाहीर केलेल्या पाच हजार रुपयांच्या मदतीत शेतकऱ्यांची दिवाळी साजरी होणार नाही. दुष्काळामुळे शेतकरी आधीच अडचणीत आहे. त्यामुळे सरकारने २० ते २५ हजार रुपयांपर्यंतची मदत जाहीर करून ती दिवाळीपूर्वी शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा करावी.

जीवन खवले,
उपजिल्हाप्रमुख, प्रहार सामाजिक संघटना, शेतकरी आघाडी
.....
शेतकऱ्यांच्या तोंडाला पाने पुसण्याचे काम सरकारने करू नये. पाच हजार रुपयांत दिवाळी साजरी होते का? दुष्काळामुळे शेतकऱ्यांचे मोठे नुकसान झाले आहे. त्यामुळे सरकारने शेतकऱ्यांना पुरेशी आर्थिक मदत द्यावी.
राहुल देशमुख,
शेतकरी, मुंडगाव

■ प्रतिनिधी | अकोला ■

भारतीय बौद्ध महासभेच्या वतीने अशोक विजयादशीच्या दुसऱ्या दिवशी, बुधवार, २१ ऑक्टोबर रोजी अकोल्यातील क्रिकेट क्लब मैदानावर भव्य धम्मचक्र प्रवर्तन दिन मेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले आहे. श्रद्धेय अ‍ॅड. बाळासाहेब आंबेडकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली १९८४ पासून सुरू असलेल्या या मेळाव्याचे यंदा ४२ वे वर्ष आहे. मेळाव्याच्या संख्येने उपस्थित राहण्याचे आवाहन आयोजकांनी केले आहे.

२१ ऑक्टोबर रोजी दुपारी १२ वाजता रेल्वे स्टेशन चौकातून मिरवणुकीला सुरुवात होईल. शिवाजी महाविद्यालय, अकोट स्टॅड, मानेक टॉकीज, मंगलदास मार्केट, सिटीकोतवाली, गांधी चौक आणि बसस्थानक टॉवर मार्गे ही मिरवणूक क्रिकेट क्लब मैदानावर पोहोचेल. सायंकाळी ६ वाजता धम्म मेळाव्याला प्रारंभ होणार असून, यावेळी सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले आहे. मिरवणुकीत जिल्ह्यातील आखाडे, लेझीम पथके, पारंपरिक देखावे, वाद्यवृंद, बॅंड पथके, घोडे

बाळासाहेब आंबेडकर यांचे मार्गदर्शन; रेल्वे स्टेशन चौकातून मिरवणुकीला सुरुवात

आणि समता सैनिक दलाचे संचलन हे प्रमुख आकर्षण राहणार आहे. सजविलेल्या धम्मरथातून बाळासाहेब आंबेडकर मिरवणुकीचे नेतृत्व करणार असून, विविध जाती-समुदाय, व्यापारी आणि प्रतिष्ठित व्यक्तींकडून त्यांचे स्वागत करण्यात येणार आहे. मिरवणूक व मेळावा शिस्तबद्ध आणि शांततेत पार पाडण्यासाठी २० समित्यांची स्थापना करण्यात आली आहे.

भारतीय बौद्ध महासभेचे जिल्हाध्यक्ष पी. जे. वानखडे यांच्या अध्यक्षतेखाली होणाऱ्या या मेळाव्यात प्रा. अंजलीताई आंबेडकर, डॉ. भीमराव आंबेडकर, सुजातदादा आंबेडकर यांच्यासह विविध पदाधिकारी मार्गदर्शन करणार आहेत. बाळासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारांतून समाजाला ऊर्जा आणि प्रेरणा

मिळते, अशी भावना आयोजकांनी व्यक्त केली. पत्रकार परिषदेला भारतीय बौद्ध महासभेचे जिल्हाध्यक्ष पी. जे. वानखडे यांनी संबोधित केले. यावेळी वंचित बहुजन आघाडीच्या केंद्रीय कार्यकारिणी सदस्य अरुंधतीताई शिरसाट, जिल्हाध्यक्ष प्रमोद देंडेवे, महिला जिल्हाध्यक्ष आम्रपालीताई खंडेवर, जिल्हा महासचिव मिलिंद इंगळे, भारतीय बौद्ध महासभेचे जिल्हा महासचिव नंदकुमार डोंगरे, सम्यक विद्यार्थी आंदोलनाचे आघाडीचे, विद्वत् सभा आणि सम्यक विद्यार्थी आंदोलनाचे कार्यकर्ते तयारीला लागले आहेत.

भारतीय बौद्ध महासभेचे जिल्हाध्यक्ष पी. जे. वानखडे यांच्या अध्यक्षतेखाली होणाऱ्या या मेळाव्यात प्रा. अंजलीताई आंबेडकर, डॉ. भीमराव आंबेडकर, सुजातदादा आंबेडकर यांच्यासह विविध पदाधिकारी मार्गदर्शन करणार आहेत. बाळासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारांतून समाजाला ऊर्जा आणि प्रेरणा प्रमुख संजय गवंई उपस्थित होते.

सस्तीमध्ये चोरट्यांचा धुमाकूळ; २२ लाखांचे सोने लंपास!

घरफोडीने गावात खळबळ; शेतातील मोटारपंप, केबल आणि धान्य चोरीच्या घटनांनी शेतकरी त्रस्त

■ प्रतिनिधी | पातूर ■

पातूर तालुक्यातील सस्ती येथे चोरट्यांनी धुमाकूळ घातला असून, घराचे कुलूप तोडून सुमारे २२ लाख रुपये किमतीचे सोन्याचे दागिने चोरून नेल्याची घटना १५ ऑक्टोबर रोजी उघडकीस आली. भरवस्तीत झालेल्या या घरफोडीमुळे गावात खळबळ उडाली असून, शेतातील मोटारपंप, विद्युत केबल आणि धान्य चोरीच्या घटनांमुळे शेतकरीही त्रस्त झाले आहेत. वाढत्या चोरीच्या घटनांना आळा घालण्याचे आह्वान चात्री पोलिसांसमोर उभे ठाकले आहे.

सस्ती येथील राजेश जगदेव अंभोरे यांच्या घराला अज्ञात चोरट्यांनी लक्ष्य केले. घराचे कुलूप तोडून आत प्रवेश केल्यानंतर

धाव घेतली. या घरफोडीचा पुढील तपास पोलीस करीत आहेत. मात्र, परिसरात यापूर्वीही चोरीच्या घटना घडल्याच्या तक्रारी असल्याने चोरट्यांचा बंदोबस्त करण्याची आर्थिक संकटाचा सामना करीत आहेत, तर दुसरीकडे घरफोड्या आणि शेतीतील साहित्याच्या चोरीमुळे त्यांच्या अडचणीत भर पडत आहे. सस्ती परिसरातील वाढत्या चोरीच्या घटनांना आळा घालून चोरट्यांचा शोध लावणे आणि नागरिकांमध्ये सुरक्षिततेची भावना निर्माण करणे, हे आता चात्री पोलिसांसमोरील महत्वाचे आव्हान

ठरले आहे.
शेतातील साहित्यही चोरट्यांच्या निशाणवावर
सस्ती परिसरात शेतकऱ्यांच्या शेतातून कृषी मोटारपंप, विद्युत केबल आणि अन्य साहित्य चोरीला गेल्याच्या घटना घडल्या आहेत. तसेच, गोदामातील धान्य चोरीच्या घटनांमुळे शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान होत असल्याचे सांगण्यात येते. काही चोरीच्या प्रकरणांचा तपास प्रलंबित असल्याचा दावा ग्रामस्थांकडून केला जात आहे. त्यामुळे रात्रीची गस्त वाढविण्यासह चोरीच्या जुन्या प्रकरणांचा छडा लावण्याची मागणी जोर धरत आहे.

घटना घडल्यानंतरच पोलिसांची धाव; चोरट्यांचा शोध कधी?
चोरीची घटना घडल्यानंतर पोलीस घटनास्थळी पोहोचतात; मात्र चोरट्यांना पकडून चोरीचा मुद्दामाल हस्तगत करण्यात कितपत यश मिळत आहे, असा सवाल ग्रामस्थ उपस्थित करीत आहेत. गावात नियमित रात्रीची गस्त होते

का, संवेदनशील भागांवर लक्ष ठेवले जाते का आणि जुन्या चोरीच्या प्रकरणांचा तपास कोणत्या टप्प्यावर आहे, याबाबत स्पष्टता येण्याची गरज आहे. जिल्हा पोलीस प्रशासनाने या प्रकरणांकडे गांधीबॉयने लक्ष देऊन नागरिकांच्या मालमत्तेच्या सुरक्षेसाठी प्रभावी उपाययोजना कराव्यात, अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

अवैध धंद्यांवर कारवाईचीही मागणी
चात्री पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत वरली-मटका, जुगार अड्डे आणि देशी दारूच्या अवैध व्यवसायांना ऊत आल्याचा आरोप स्थानिकांकडून केला जात आहे. या व्यवसायांवर प्रभावी कारवाई होत नसल्याची नाराजीही व्यक्त होत आहे. तथापि, अवैध धंदे आणि चोरीच्या घटनांचा परस्पर संबंध असल्याचे अद्याप सिद्ध झालेले नाही. त्यामुळे या आरोपांची पडताळणी करून संबंधित अवैध व्यवसायांवर नियमानुसार कारवाई करण्याची मागणी होत आहे.

जाहीर नोटीस			
वि.०६ वे सह दिवाणी न्यायाधीश (क. स्तर) अकोला यांचे न्यायालयात			
एम. जे. सी. नं. १६४५/२०२६	प्रोसेस नं. १३१३६/२०२६	दिनांक : १४/१०/२०२६	
चौ. ता. २६/१०/२०२६			
अर्जदार : १. रेखा कमलकर पांडे रा. मुखर्जी बंगला जवळ, स्टेट बँक कॉलनी नं. ३, जटापेट, अकोला. ता. जि. अकोला. २. श्रीकांत कमलकर पांडे रा. एस. बी. आय. कॉलनी नं. ३, गजानन पेठ, उमरी, अकोला, ता. जि. अकोला. ३. अर्चना पुष्कर वरदेकर रा. सी. १०/४, हिल्स साईड कॉलनी, फिरोज शाह नगर, एल. बी. एस. रोड, विकोळी पश्चिम, मुंबई विक्रोळी.			
गैरअर्जदार : निल.			
मयताचा पत्ता :- मयत : कमलकर रामराव पांडे			
पत्ता :- रा. एस. बी. आय. कॉलनी नं. ३, गजानन पेठ, उमरी, अकोला. ता. जि. अकोला. या अर्थीउपरोक्त अर्जदार हयांनी मुंबई विनिमय अधिनियम १८२७, कलम २ अन्वये या न्यायालयात वारसा प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज केला आहे. त्या अर्जांमध्ये असे नमूद केले आहे की, मयत कमलकर रामराव पांडे यांचे दि. १७/०७/२०२५ रोजी अकोला येथे निधन झाले आहे.			
वरील अर्जदार त्यांचे कायदेशिर वारस आहेत, त्याशिवाय इतर कोणीही मयतास वारस नाही. सबब वारस प्रमाणपत्र मिळण्यास अर्जदारांनी अर्ज दाखल केला आहे.			
त्याअर्थी सदर अर्जांमध्ये कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत असल्यास दिनांक २६/१०/२०२६ रोजी सकाळी ११:०० वाजता स्वतः जातीने अगर निदीष्ट केलेल्या वकीला मार्फत न्यायालयामध्ये हजर होऊन आपली लेखी हरकत दाखल करावी. अन्यथा कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत नाही. असे गृहीत धरून सदर अर्ज निकाली काढण्यात येईल. हयाची नोंद घ्यावी. आज दिनांक १४/१०/२०२६ रोजी माझे सही व न्यायालयाचे शिक्क्यानिशी दिले.			
आदेशानुसार अधिकृत		दिवाणी न्यायालय (क-स्तर), अकोला	

जाहीर नोटीस			
वि.०२ रे सह दिवाणी न्यायाधीश (क. स्तर) अकोला यांचे न्यायालयात			
एम. जे. सी. नं. १७०५/२०२६	प्रोसेस नं. १२९९५/२०२६	दिनांक : १२/१०/२०२६	
चौ. ता. १९/१०/२०२६			
अर्जदार : १. संतोष किसनराव गवंई २. प्रतिभा मंगेश गवंई देवघेरी रा. आसरा कॉलनी, तुकाराम हॉस्पिटल जवळ, अकोला. ता. जि. अकोला. ३. गणेश किसनराव गवंई रा. रिंग रोड, आसरा कॉलनी, सरस्वती नगर, अकोला. ता. जि. अकोला.			
गैरअर्जदार : निल.			
मयताचा पत्ता :- मयत : किसन बळीराम गवंई			
पत्ता :- रा. आसरा कॉलनी, गांधी नगर, तुकाराम हॉस्पिटल च्या बाजूला, अकोला. ता. जि. अकोला.			
या अर्थीउपरोक्त अर्जदार हयांनी मुंबई विनिमय अधिनियम १८२७, कलम २ अन्वये या न्यायालयात वारसा प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज केला आहे. त्या अर्जांमध्ये असे नमूद केले आहे की, मयत किसन बळीराम गवंई यांचे दि. २४/०९/२०१६ रोजी आसरा कॉलनी, गांधी नगर, अकोला. ता. जि. अकोला येथे निधन झाले आहे.			
वरील अर्जदार त्यांचे कायदेशिर वारस आहेत, त्याशिवाय इतर कोणीही मयतास वारस नाही. सबब वारस प्रमाणपत्र मिळण्यास अर्जदारांनी अर्ज दाखल केला आहे.			
त्याअर्थी सदर अर्जांमध्ये कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत असल्यास दिनांक २१/११/२०२६ रोजी सकाळी ११:०० वाजता स्वतः जातीने अगर निदीष्ट केलेल्या वकीला मार्फत न्यायालयामध्ये हजर होऊन आपली लेखी हरकत दाखल करावी. अन्यथा कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत नाही. असे गृहीत धरून सदर अर्ज निकाली काढण्यात येईल. हयाची नोंद घ्यावी. आज दिनांक १२/१०/२०२६ रोजी माझे सही व न्यायालयाचे शिक्क्यानिशी दिले.			
आदेशानुसार अधिकृत		दिवाणी न्यायालय (क-स्तर), अकोला	

जाहीर नोटीस			
वि.०२ रे सह दिवाणी न्यायाधीश (क. स्तर) अकोला यांचे न्यायालयात			
एम. जे. सी. नं. १७०५/२०२६	प्रोसेस नं. १२९९४/२०२६	दिनांक : १२/१०/२०२६	
चौ. ता. १९/११/२०२६			
अर्जदार : १. अलीया खान बिलन खान रा. अनवर किराणा दुकानाजवळ, सोनटक्के प्लॉट, जुने शहर, अकोला. ता. जि. अकोला. २. सलिम खान बिलन खान ३. अंसिया खानम मोहम्मद अफसर रा. आलेगाव, ता. जि. अकोला. ४. युसुफ खान बिलन खान ५. शबाना पर्वीन शेख सदर रा. सोनटक्के प्लॉट, इमरान किराणा दुकान, खांडा नगर, जुने शहर, अकोला. ता. जि. अकोला. ६. नाझमुलिसा शेख गुलाब ७. फातेमा बी शेख तारखला ८. असलम खान बिलन खान ९. जावेद खान बिलन खान १०. हुसना बी मोहम्मद सदीक अर्जदार क. १, २, ४ व ६ ते १० रा. नायकबाडीपुर्ण, पोळा चौक, जुने शहर, अकोला. ता. जि. अकोला.			
गैरअर्जदार : निल.			
मयताचा पत्ता :- मयत : बिलन खान आमद खान			
पत्ता :- रा. नायकबाडीपुर्ण, पोळा चौक, जुने शहर, अकोला. ता. जि. अकोला.			
या अर्थीउपरोक्त अर्जदार हयांनी मुंबई विनिमय अधिनियम १८२७, कलम २ अन्वये या न्यायालयात वारसा प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज केला आहे. त्या अर्जांमध्ये असे नमूद केले आहे की, मयत बिलन खान आमद खान यांचे दि. १२/०८/२०१८ रोजी राहते घरी, अकोला. ता. जि. अकोला. येथे निधन झाले आहे.			
वरील अर्जदार त्यांचे कायदेशिर वारस आहेत, त्याशिवाय इतर कोणीही मयतास वारस नाही. सबब वारस प्रमाणपत्र मिळण्यास अर्जदारांनी अर्ज दाखल केला आहे.			
त्याअर्थी सदर अर्जांमध्ये कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत असल्यास दिनांक २१/११/२०२६ रोजी सकाळी ११:०० वाजता स्वतः जातीने अगर निदीष्ट केलेल्या वकीला मार्फत न्यायालयामध्ये हजर होऊन आपली लेखी हरकत दाखल करावी. अन्यथा कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत नाही. असे गृहीत धरून सदर अर्ज निकाली काढण्यात येईल. हयाची नोंद घ्यावी. आज दिनांक १२/१०/२०२६ रोजी माझे सही व न्यायालयाचे शिक्क्यानिशी दिले.			
आदेशानुसार अधिकृत		दिवाणी न्यायालय (क-स्तर), अकोला	

जाहीर नोटीस			
वि.०४ थे सह दिवाणी न्यायाधीश (क. स्तर) अकोला यांचे न्यायालयात			
एम. जे. सी. नं. १४७४/२०२६	प्रोसेस नं. ११६६५/२०२६	दिनांक : ०१/०९/२०२६	
चौ. ता. १९/१०/२०२६			
अर्जदार : १. श्रीमती. रसिला नरोतमदास सेदाणी मो. क्र. ७२७६५६२३७२२. प्रदिप नरोतमदास सेदाणी ३. ललित नरोतमदास सेदाणी ४. विनोद नरोतमदास सेदाणी ५. निला नरोतम सेदाणी सर्व रा. गजानन महाराज मंदिर जवळ, न्यू गोंडबोले प्लॉट, डाबकी रोड, जुने शहर, अकोला.			
गैरअर्जदार : निल.			
मयताचा पत्ता :- मयत : नरोतमदास तुलसीदास सेदाणी			
पत्ता :- रा. गजानन महाराज मंदिर जवळ, न्यू गोंडबोले प्लॉट, डाबकी रोड, जुने शहर, अकोला.			
या अर्थीउपरोक्त अर्जदार हयांनी मुंबई विनिमय अधिनियम १८२७, कलम २ अन्वये या न्यायालयात वारसा प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज केला आहे. त्या अर्जांमध्ये असे नमूद केले आहे की, मयत नरोतमदास तुलसीदास सेदाणी यांचे दि. १९/०१/२०१३ रोजी अकोला. ता. जि. अकोला. येथे निधन झाले आहे.			
वरील अर्जदार त्यांचे कायदेशिर वारस आहेत, त्याशिवाय इतर कोणीही मयतास वारस नाही. सबब वारस प्रमाणपत्र मिळण्यास अर्जदारांनी अर्ज दाखल केला आहे.			
त्याअर्थी सदर अर्जांमध्ये कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत असल्यास दिनांक १९/१०/२०२६ रोजी सकाळी ११:०० वाजता स्वतः जातीने अगर निदीष्ट केलेल्या वकीला मार्फत न्यायालयामध्ये हजर होऊन आपली लेखी हरकत दाखल करावी. अन्यथा कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत नाही. असे गृहीत धरून सदर अर्ज निकाली काढण्यात येईल. हयाची नोंद घ्यावी. आज दिनांक ०१/०९/२०२६ रोजी माझे सही व न्यायालयाचे शिक्क्यानिशी दिले.			
आदेशानुसार अधिकृत		दिवाणी न्यायालय (क-स्तर), अकोला	

जाहीर नोटीस			
वि.०४ थे सह दिवाणी न्यायाधीश (क. स्तर) अकोला यांचे न्यायालयात			
एम. जे. सी. नं. १४५८/२०२६	प्रोसेस नं. ११६६९/२०२६	दिनांक : ०१/०९/२०२६	
चौ. ता. १९/१०/२०२६			
अर्जदार : १. श्रीमती सुमित्रा पुंडलिकराव तायडे २. मीनाक्षी देवेंद्र तायडे ३. जान्कवी देवेंद्र तायडे ४. ओम देवेंद्र तायडे सर्व रा. वांशिबा, पो. डोंगरगाव, ता. जि. अकोला. मो. क्र. ८७६७८२१६९१			
गैरअर्जदार : निल.			
मयताचा पत्ता :- मयत : देवेंद्र पुंडलिकराव तायडे			
पत्ता :- रा. वांशिबा, पो. डोंगरगाव, ता. जि. अकोला.			
या अर्थीउपरोक्त अर्जदार हयांनी मुंबई विनिमय अधिनियम १८२७, कलम २ अन्वये या न्यायालयात वारसा प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज केला आहे. त्या अर्जांमध्ये असे नमूद केले आहे की, मयत देवेंद्र पुंडलिकराव तायडे यांचे दि. ३०/०७/२०२६ रोजी वांशिबा, ता. जि. अकोला. येथे निधन झाले आहे.			
वरील अर्जदार त्यांचे कायदेशिर वारस आहेत, त्याशिवाय इतर कोणीही मयतास वारस नाही. सबब वारस प्रमाणपत्र मिळण्यास अर्जदारांनी अर्ज दाखल केला आहे.			
त्याअर्थी सदर अर्जांमध्ये कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत असल्यास दिनांक १९/१०/२०२६ रोजी सकाळी ११:०० वाजता स्वतः जातीने अगर निदीष्ट केलेल्या वकीला मार्फत न्यायालयामध्ये हजर होऊन आपली लेखी हरकत दाखल करावी. अन्यथा कोणाची कसल्याही प्रकारची हरकत नाही. असे गृहीत धरून सदर अर्ज निकाली काढण्यात येईल. हयाची नोंद घ्यावी. आज दिनांक ०१/०९/२०२६ रोजी माझे सही व न्यायालयाचे शिक्क्यानिशी दिले.			
आदेशानुसार अधिकृत		दिवाणी न्यायालय (क-स्तर), अकोला	

जाहीर सुचना

दि. १७.१०.२०२६

सर्वत्र लोकांना कळविण्यात येते कि, मे. मारोली अगो फुडस तर्फे प्रो. प्रा. सी. राधिका श्रीकिशोर मंत्री यांचे मीजे जजळका प्र शिरपुर ता. मालेगाव बाकिम येथील शेत सर्वे नं १४६ बाबतचे आधीचे खरेदी खत दि. ३१.१०.२००७, वस्त क्र ११७९ हे मूळ दस्तावील काही मूळ पाने/कागदपत्रे हक्कले/अनाधिकृतने गहाळ झाले आहे, व शोधून सापडलेले नाही. त्याबाबत रीतसर कार्यवाही केली आहे.

तरी सदरच्या वर उल्लेखीत मालमत्ते बाबत वा हरकत्याच्या दस्ताबाबत कोणाचा कोणत्याही प्रकारचा हक्क, संबंध, गहाण, अगर बोजा असल्यास, किंवा काही होतसंबंध असल्यास, खालील परत्यार कागद पत्रा सहित, आज पासून सत (७) दिवसांचे आत भेटावे. अन्यथा कोणाचा कोणत्याही प्रकारचा उजर चालणार नाही. याची कृपया नोंद घ्यावी.

आपला

शिशिर अरविंद देशपांडे

अधिवक्ता, दिवाणी न्यायालयासमोर, स्टेशन रोड,
अकोला मो : ९८२३०१३७७

जनमाध्यम
न्युज अँड पब्लीकेशन

प्रा.लि.च्या मालकीचे हे वृत्तपत्र मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप देशपांडे यांनी प्लॉट नं. बी-५०, सतुर्णा औद्योगिक वसाहत, बडनेरा रोड, अमरावती-४४४६०७ येथे छापून बी-२४ दोकर हाऊस, महसूल कॉलनी, एसटी स्टॅण्डच्या मागे अकोला - ४४४००१ येथे प्रकाशित केले.

संपादक- प्रदीप देशपांडे

संचालक (वृत्त) - अभिराम देशपांडे

(Responsible for selection of News Under PRB Act)

अकोला आवृत्ती वर्ष - ३० अंक ३० ६

आर.एन.आय.रजि.नं. MAHMAR/1997/04048 पोस्टल लायसन क्र.
AKL/HO/03/2004

मुख्य कार्यालय :- अंबापेट, राजमल चौक, अमरावती - ४४४६०१
फोन - ९८२३०१६३००, ९८२२९५६२६

ई-मेल - atimadhyam@gmail.com, abhiram.deshpande70@gmail.com

भूखंडाच्या मालकीवरून वाद

■ विक्रीपत्र बनावट कागदपत्रांच्या आधारे केल्याचा आरोप

मिल्लत गृह निर्माण संस्थेच्या सचिवांच्या तक्रारीवरून गुन्हा दाखल

अमरावती/प्रतिनिधीः- गृह निर्माण संस्थेच्या भूखंडाच्या मालकीवरून निर्माण झालेला वाद आता पोलीस ठाण्यापर्यंत पोहोचला आहे. भूखंडावर स्वतःचा हक्क असल्याचे दाखवून त्याची विक्री केल्याचा आणि त्यासाठी बनावट कागदपत्रांचा वापर केल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. या तक्रारीवरून नागपुरी गेट पोलीसांनी अहमद खान जमोद खान (वय ५४, रा. पॅराडाइज कॉलनी, फातिमा मॉस्जिदजवळ, अमरावती) यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे.

मिल्लत गृह निर्माण सहकारी संस्था मर्यादित, अमरावतीचे सचिव म्हणून कार्यरत असलेले आसिफ बेग (वय ५८) यांनी यासंदर्भात तक्रार दिली. त्यांच्या म्हणण्यानुसार, मौजे रंभापूर परिसरातील संबंधित भूखंडाचे वाटप संस्थेच्या १३ मार्च २०११ आणि ५ मे २०१३ रोजी झालेल्या सर्वसाधारण सभेतील ठरावानुसार करण्यात आले होते. या वाटपाचे पत्र नोंद आपल्या दाव्याला आधार देत असल्याचे फिर्यादीने म्हटले आहे. तक्रारीनुसार, अहमद खान

यांनी संबंधित भूखंडावर मालकी हक्क असल्याचे दर्शवून ५ मार्च २०२६ रोजी मिर्झा शोएब तय्यब बेग यांच्या नावे विक्रीपत्र करून दिले.

मात्र, भूखंड वाटपाशी संबंधित कागदपत्रे आणि महसूल अभिलेखातील फेरफार क्रमांक २३०४ यामध्ये विसंगती असल्याचा दावा फिर्यादीने केला

२०.४८ लाखांचा मुद्देमाल जप्त

मुद्देमाल जप्त केला. या प्रकरणी रविंद्र रमेशराव वषाडे (वय ३६, रा. पुसला, ता. वरुड, जि. अमरावती) याच्याविरुद्ध शेंदुरजनाघाट पोलीस ठाण्यात भारतीय न्याय संहितेचे कलम ३०३(२), पर्यावरण संरक्षण अधिनियमाचे कलम ९ व १५ आणि महाराष्ट्र जमीन महसूल संहितेच्या कलम ४८(७), ४८(८) अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पुढील तपास शेंदुरजनाघाट पोलीस करीत आहेत.

फेरकार अहवाल / अर्ज क्रमांक: १६.१/१९/२०२६
सार्वजनिक न्यासाचे नाव नोंदणी क्रमांक: प्रबुध अनाय चॅरीटेबल ट्रस्ट टाकरखेडा मोरे, ता. अंजनगाव सुर्जी, जि. अमरावती
बाबत अर्जदार - श्री. श्रीकृष्ण सच्चिदारवाग गोबरे
सर्व संबंधित लोकांस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त-०३, अमरावती विभाग, अमरावती हे वर नमूद केलेल्या फेरकार अहवाल / अर्जासंबंधी महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम, १९५० चे कलम १९ अन्वये खालील मुद्यांवर चौकशी करणार आहेत.
(१) वर नमूद केलेला न्यास अस्तित्वात आहे का ? आणि सदच्या न्यासाचा सार्वजनिक स्वरूपाचा आहे काय ?
(२) खाली निर्दिष्ट केलेली मिळकत सदर न्यासाची मालकीची आहे काय ?
(अ) जंगम मिळकत (वर्गन) -- निरंक
(ब) स्थावर मिळकत (वर्गन) -- निरंक
सदरच्या चौकशी प्रकरणांमध्ये कोणास काही हरकत घ्यावयाची असेल अगर पुरावा देणे असेल त्यांनी लेखी कैफीयत ही नोटीस प्रसिध्द झाल्या तारखेपासून तीस दिवसांचे आत या कार्यालयाचे वरील पत्त्यावर मिळेल अशा रीतीने पाठवावी. त्यानंतर आलेल्या कैफीयत विचार केला जाणारनाही. तसेच वरील मुदतीत कैफीयत न आल्यास कोणास काही सांगावयाचे नाही असे समजून चौकशी पुरी केली जाईल व अर्जाचे निकालाबाबत योग्य ते आदेश दिले जातील. नोटीस माझे सहनीसही व मा. सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त-०३, अमरावती यांचे शिक्क्यानिशी आज दिनांक ६/१०/२०२६ रोजी दिली.
अधिक्षक न्याय शाखा सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय,अमरावती
शिक्का

दिवानी न्यायालय, वरिष्ठ स्तर, अमरावती
वि.श्री.एस.एस.भिंंगारदेव ८ वे सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर अमरावती यांचे न्यायालयात
जाहीरनामा/सायटेशन
Applicants :-
1. Suresh Natthuji Mahajan , Aged about 60 yrs. Occ.- Labour R/o. Malipura, Old Town, Badnera. Tq. & Dist. Amravati
2. Shobha Jagdishrao Umate , Aged about 62 yrs. Occ.- Household R/o. Ward No.2, Post Pawnar, Wardha, Dist. Wardha
3. Dipak Natthuji Mahajan , Aged about 56 yrs. Occ.- Labour R/o. Sawata Maidan, Malipura, Old Town, Badnera, Tq. & Dist. Amravati
-- Versus --
Non-Applicant - NIL

सर्वत्र लोकांस सुचित करण्यात येते की, **मयत Late Natthuji Sitaramji Mahajan** हे दिनांक २४.०१.२०२५ रोजी अमरावती येथे मयत झाले आहे. **Suresh Natthuji Mahajan +2 Versus NIL** यांनी वरीलप्रमाणे या कोर्टात सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत APPLICATION UNDER SECTION 2 OF BOMBAY REGULATION ACT CLAUSE VIII OF 1827 FOR GRANT OF LEGAL HEIRSHIP CERTIFICATE प्रमाणे अर्ज दाखल केलेला आहे.

त्याबद्दल **Suresh Natthuji Mahajan +2 Versus NIL** वरीलप्रमाणे सधई मयतांचे वारसदार नव्हे असे कोणास समजावण्याचे असेल तर या जाहीरनाम्याचे प्रसिध्दीच्या तारखेपासून एक महिन्याचे आत त्याने या कोर्टात हजर होवून आपल्या हरकती कळवल्यात आणि या लेखावरून असे कळविण्यात येते की, जर सधई मुदतीत कोणी योग्य हरकत न दाखविल्यास सधई कोर्ट अर्जदार यांचे हक्काबद्दल लागलीच पुरावा घेवून त्यांचा हक्क साबीत दिसल्यास त्यांना सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र देण्यात येईल.

आज दि.०८.०९.२०२६ रोजी माझ्या सहीने व न्यायालयाच्या शिक्क्यानिशी दिले.

दिवानी न्यायालय, वरिष्ठ स्तर, अमरावती
वि.श्री.एस.एस.भिंंगारदेव ७ वे सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर अमरावती यांचे न्यायालयात
जाहीरनामा/सायटेशन
Applicants :-
1. Nita Rajesh Patel , Aged about 51 yrs. Occ.- Household R/o. Near School No.3, Belpura, Amravati, Tq. & Dist. Amravati-444 601
-- Versus --
Non-Applicant - NIL

सर्वत्र लोकांस सुचित करण्यात येते की, **मयत Rajesh Chotelan Patel @ Kewat** हे दिनांक ०९.१०.२०२५ रोजी अमरावती येथे मयत झाले. **Nita Rajesh Patel +1 Versus NIL** यांनी वरीलप्रमाणे या कोर्टात सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत APPLICATION UNDER SECTION 2 OF BOMBAY REGULATION ACT CLAUSE VIII OF 1827 FOR GRANT OF LEGAL HEIRSHIP CERTIFICATE प्रमाणे अर्ज दाखल केलेला आहे.

त्याबद्दल **Nita Rajesh Patel +1 Versus NIL** वरीलप्रमाणे सधई मयतांचे वारसदार नव्हे असे कोणास समजावण्याचे असेल तर या जाहीरनाम्याचे प्रसिध्दीच्या तारखेपासून एक महिन्याचे आत त्याने या कोर्टात हजर होवून आपल्या हरकती कळवल्यात आणि या लेखावरून असे कळविण्यात येते की, जर सधई मुदतीत कोणी योग्य हरकत न दाखविल्यास सधई कोर्ट अर्जदार यांचे हक्काबद्दल लागलीच पुरावा घेवून त्यांचा हक्क साबीत दिसल्यास त्यांना सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र देण्यात येईल.

आज दि.१२.१०.२०२६ रोजी माझ्या सहीने व न्यायालयाच्या शिक्क्यानिशी दिले.

शिक्का

डॉ. हेडगेवार हॉस्पीटलचा उपक्रम

महिलांसाठी नवरात्रात सवलतीत रक्तचाचणी आजपासून!

साईनगर उपकेंद्र आणि रुग्णसेवा सदनमध्ये शिबी

अमरावती/प्रतिनिधीः- सणासुदीच्या दिवसात महिला वर्गाचे स्वतःच्या आरोग्याकडे दुर्लक्ष होते. महिलांनी स्व आरोग्याला प्राधान्य द्यावे, या उद्देशाने डॉ . हेडगेवार हॉस्पीटलद्वारा संचालित, दोन केंद्रांमध्ये १७ आणि १८ ऑक्टोबरला ‘निरामय वेलनेस :शक्ती टेस्ट पॅकेज ‘ असून खास महिला वर्गासाठी आले. या पॅकेजमध्ये सीबीसी , रँडम ब्लड शुगर , सिरम टीएसएच (बेसिक थायरॉइड), व्हिटॅमिन बी ट्वेवेल आणि व्हिटॅमिन डी या पाच चाचण्यांचा समावेश असून १७५०

महत्वाच्या रक्त चाचणी १७५० रुपयांपेवजी केवळ ७५१ रुपयात करण्यात येणार आहेत. डॉ. हेडगेवार हॉस्पिटलच्या साई नगरजवळच्या अकोली रोडवरील उपकेंद्रांमध्ये आणि अंबागेटच्या आत रुग्णसेवा सदनमध्ये सवलतीत आयोजित रक्त चाचणी शिबीर म्हणजे ‘ निरामय वेलनेस : शक्ती टेस्ट पॅकेज ‘ असून खास महिला वर्गासाठी आले.

या पॅकेजमध्ये सीबीसी , रँडम ब्लड शुगर , सिरम टीएसएच (बेसिक थायरॉइड), व्हिटॅमिन बी ट्वेवेल आणि व्हिटॅमिन डी या पाच चाचण्यांचा समावेश असून १७५० रुपयांच्या ऐवजी केवळ ७५१ रुपयात करण्यात येणार आहेत. सकाळी ९ ते दुपारी ३ वाजेपर्यंत हे शिबीर आयोजित केले आहे.

ज्या कुटुंबांचे नातेवाईक किंवा मित्र-मित्रिणीां परदेशात राहतात,त्यांच्यासाठी ही आंतरराष्ट्रीय पार्सल सेवा उत्तम पर्याय ठरणार आहे. ग्राहक दिवाळीचा फराळ, सुक्या मिठाईचे प्रकार आणि इतर योग्य खाद्यपदार्थ परदेशात पाठवू शकतात. मात्र, यासाठी संबंधित देशाचे आयात नियम आणि अन्न सुरक्षाविषयक अटींचे पालन करणे बंधनकारक राहील. परदेशात किंवा देशात खाद्यपदार्थ पाठवण्यापूर्वी ते व्यवस्थित पॅक केलेले आणि सुरक्षितरीत्या सील केलेले असावेत. सुविध देशांचे आयात आणि

सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अमरावती विभाग.. अमरावती चौकशीची जाहीर नोटीस
फेरकार अहवाल / अर्ज क्रमांक: १६३/१९/२०२६
सार्वजनिक न्यासाचे नाव नोंदणी क्रमांक: बांधिलकी बहुवृद्धेशिय ट्रस्टट, १९, नंदनवन कॉलनी, व्ही. एम. व्ही परिसर अमरावती ता. जि. अमरावती
बाबत अर्जदार - श्री. निता प्रफुल्ल कवळे
सर्व संबंधित लोकांस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त-०३, अमरावती विभाग, अमरावती हे वर नमूद केलेल्या फेरकार अहवाल / अर्जासंबंधी महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम, १९५० चे कलम १९ अन्वये खालील मुद्यांवर चौकशी करणार आहेत.
(१) वर नमूद केलेला न्यास अस्तित्वात आहे का ? आणि सदच्या न्यासाचा सार्वजनिक स्वरूपाचा आहे काय ?
(२) खाली निर्दिष्ट केलेली मिळकत सदर न्यासाची मालकीची आहे काय ?
(अ) जंगम मिळकत (वर्गन) -- निरंक
(ब) स्थावर मिळकत (वर्गन) -- निरंक
सदरच्या चौकशी प्रकरणांमध्ये कोणास काही हरकत घ्यावयाची असेल अगर पुरावा देणे असेल त्यांनी लेखी कैफीयत ही नोटीस प्रसिध्द झाल्या तारखेपासून तीस दिवसांचे आत या कार्यालयाचे वरील पत्त्यावर मिळेल अशा रीतीने पाठवावी. त्यानंतर आलेल्या कैफीयत विचार केला जाणारनाही. तसेच वरील मुदतीत कैफीयत न आल्यास कोणास काही सांगावयाचे नाही असे समजून चौकशी पुरी केली जाईल व अर्जाचे निकालाबाबत योग्य ते आदेश दिले जातील. नोटीस माझे सहनीसही व मा. सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त-०३, अमरावती यांचे शिक्क्यानिशी आज दिनांक २९/०९/२०२६ रोजी दिली.
अधिक्षक न्याय शाखा सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय,अमरावती
शिक्का

दिवानी न्यायालय, वरिष्ठ स्तर, अमरावती
वि.श्री.आर.आर.खामतकर, ३ रे सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर अमरावती यांचे न्यायालयात
जाहीरनामा/सायटेशन
किरकोळ अर्ज क्र.२०७०/२०२६
वदना + १ वि.निरंक
पुढील ता.०२.११.२०२६
अर्जदार :-
1. Smt. Vandana Narendra Mahalle , Aged about 54 yrs. Occ.- Housewife
2. Nirgun Narendra Mahalle , Aged about 23 yrs. Occ.- Private Job Both R/o. Kathora Bk, Po. Rahatgaon, Amravati
-- विरुध्द --
गैरअर्जदार - NIL
सर्वत्र लोकांस सुचित करण्यात येते की, मयत Narendra Babarao Mahalle हया दिनांक २८.०१.२०२५ रोजी कोराे वु. अमरावती येथे मयत झाले. अर्जदार Smt. Vandana Narendra Mahalle + 1 यांनी वरीलप्रमाणे या कोर्टात सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत APPLICATION UNDER SECTION 2 OF BOMBAY REGULATION ACT CLAUSE VIII OF 1827 FOR GRANT OF LEGAL HEIRSHIP CERTIFICATE प्रमाणे अर्ज दाखल केलेला आहे.
त्याबद्दल Smt. Vandana Narendra Mahalle + 1 वरीलप्रमाणे सधई मयतांचे वारसदार नव्हे असे कोणास समजावण्याचे असेल तर या जाहीरनाम्याचे प्रसिध्दीच्या तारखेपासून एक महिन्याचे आत त्याने या कोर्टात हजर होवून आपल्या हरकती कळवल्यात आणि या लेखावरून असे कळविण्यात येते की, जर सधई मुदतीत कोणी योग्य हरकत न दाखविल्यास सधई कोर्ट अर्जदार यांचे हक्काबद्दल लागलीच पुरावा घेवून त्यांचा हक्क साबीत दिसल्यास त्यांना सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र देण्यात येईल.
आज दि.०८.१०.२०२६ रोजी माझ्या सहीने व न्यायालयाच्या शिक्क्यानिशी दिले.
शिक्का

दिवानी न्यायालय, वरिष्ठ स्तर, अमरावती
वि.श्री.एस.एस.भिंंगारदेव ७ वे सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर अमरावती यांचे न्यायालयात
जाहीरनामा/सायटेशन
Applicants :-
1. Manda Ramdas Urkude , Aged 43 yrs. Occ.- Household R/o. Near Pavan Kirana Shop, Ratanganj, Dusura Nagar, Amravati- 444 601
2. Ashwini Nilesh Naktole , Aged 34 yrs. Occ.- Household R/o. Joshi Plot, Ward No.1, Gunjkheda, Post Palgaoan, Tq. Deoli, Dist Wardha - 442302
3. Rupali Swapnil Chaudhari , Aged 29 yrs. Occ.- Education R/o. Hanuman Nagar, Wardha, Tq. & Dist. Wardha - 442 001
-- Versus --
Non-Applicant - NIL

सर्वत्र लोकांस सुचित करण्यात येते की, **मयत Balkrushna Marotrao Urkude** हे दिनांक १६.०१.२००९ रोजी अमरावती येथे, **Subhadra Balkrushna Urkude** हे दिनांक ०१.०२.२०१९ रोजी अमरावती येथे, **Ramdas Balkrushna Urkude** हे दिनांक ३१.१०.२०२५ रोजी अमरावती येथे मयत झाले.**Manda Ramdas Urkude +2** यांनी वरीलप्रमाणे या कोर्टात सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत APPLICATION UNDER SECTION 2 OF BOMBAY REGULATION ACT CLAUSE VIII OF 1827 FOR GRANT OF LEGAL HEIRSHIP CERTIFICATE प्रमाणे अर्ज दाखल केलेला आहे.

त्याबद्दल **Manda Ramdas Urkude +2** वरीलप्रमाणे सधई मयतांचे वारसदार नव्हे असे कोणास समजावण्याचे असेल तर या जाहीरनाम्याचे प्रसिध्दीच्या तारखेपासून एक महिन्याचे आत त्याने या कोर्टात हजर होवून आपल्या हरकती कळवल्यात आणि या लेखावरून असे कळविण्यात येते की, जर सधई मुदतीत कोणी योग्य हरकत न दाखविल्यास सधई कोर्ट अर्जदार यांचे हक्काबद्दल लागलीच पुरावा घेवून त्यांचा हक्क साबीत दिसल्यास त्यांना सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र देण्यात येईल.

आज दि.१५.१०.२०२६ रोजी माझ्या सहीने व न्यायालयाच्या शिक्क्यानिशी दिले.

शिक्का

रुपयांच्या ऐवजी केवळ ७५१ रुपयात करण्यात येणार आहेत. सकाळी ९ ते दुपारी ३ वाजेपर्यंत हे शिबीर आयोजित केले आहे.

साईनगर परिसरातील महिलांनी साईनगर कलेक्शन सेंटर येथे प्रत्यक्ष डॉ.हेडगेवार हॉस्पिटल, दुकान नं .१३ , खंडेलवाल मार्केट , अकोली रोड , राधे राधे दुध डेअरीजवळ , साईनगर , अमरावती येथे आणि रुग्ण सेवा सदन कलेक्शन सेंटरसाठी अंबागेटच्या परिसरातील महिलांनी अंबागेटच्या आत, डॉ.हेडगेवार हॉस्पिटल , श्रीमती लक्ष्मीबाई वाठोडकर स्मृती सेवा सदन,

अमरावती यांच्या वतीने करण्यात आले आहे.

सीमाशुल्क (कस्टम्स) नियम वेगेवेगळ असतात. त्यामुळे पार्सल बुक करण्यापूर्वी ग्राहकांनी काउंटरवर संबंधित देशाच्या अटीची माहिती नक्की करून घ्यावी. अमरावती आणि परिसरातील नागरिकांनी, व्यापाऱ्यांनी या विस्तारित रात्रीकालीन बुकिंग सुविधेचा जास्तीत जास्त लाभ घ्यावा, असे आवाहन रेल्वे डाक सेवा,

सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अमरावती विभाग.. अमरावती चौकशीची जाहीर नोटीस
फेरकार अहवाल / अर्ज क्रमांक: १५१/१९/२०२६
सार्वजनिक न्यासाचे नाव नोंदणी क्रमांक: श्री. हनुमान मंदीर संस्थान वनोजा (बाग) ता. अंजनगाव सुर्जी जि. अमरावती
बाबत अर्जदार -श्री. श्याम दिनकर गायगोळे
सर्व संबंधित लोकांस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त-०३, अमरावती विभाग, अमरावती हे वर नमूद केलेल्या फेरकार अहवाल / अर्जासंबंधी महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम, १९५० चे कलम १९ अन्वये खालील मुद्यांवर चौकशी करणार आहेत. (१) वर नमूद केलेला न्यास अस्तित्वात आहे का   ? आणि सदच्या न्यासाचा सार्वजनिक स्वरूपाचा आहे काय   ?
(२) खाली निर्दिष्ट केलेली मिळकत सदर न्यासाची मालकीची आहे काय   ?
(अ) जंगम मिळकत (वर्गन):- निरंक
(ब) स्थावर मिळकत (वर्गन):- १. ग्रामपंचायत कार्यालय वनोजा ता. अंजनगाव सुर्जी जि. अमरावती येथील मंजी वनोजा मालमता क. 130, साईन 19X45=855 चौ. फुट / चौ. मी. (बंधकम 475 चौ. फुट / चौ. मी. व खुली जागा 380 चौ. फुट चौ. मी.) ज्या जागेवर श्री. हनुमान मंदीर आहे त्याची चर्चुसिमा-पूर्वस- रस्ता पश्चिमेस-ग्रामपंचायत कार्यालय उत्तरेस- शाळा दक्षिणेस- रस्ता वनोजा
२. ग्रामपंचायत कार्यालय वनोजा, ता. अंजनगाव सुर्जी, जि. अमरावती येथील मंजी मालमता क. 131, साईन 24X4०=960 चौ. फुट / चौ. मी. (बंधकम ३६० चौ. फुट / चौ. मी. व खुली जागा 600 चौ. फुट / चौ. मी.) ज्या जागेवर मंदीर आहे त्याची चर्चुसिमा-पूर्वस- रस्ता पश्चिमेस- हनुमान मंदीर दक्षिणेस- रस्ता
अंदाजे किंमत १०,००,०००/- (अक्षरी दहा लाख रुपये)
सदरच्या चौकशी प्रकरणांमध्ये कोणास काही हरकत घ्यावयाची असेल अगर पुरावा देणे असेल त्यांनी लेखी कैफीयत ही नोटीस प्रसिध्द झाल्या तारखेपासून तीस दिवसांचे आत या कार्यालयाचे वरील पत्त्यावर मिळेल अशा रीतीने पाठवावी. त्यानंतर आलेल्या कैफीयत विचार केला जाणारनाही. तसेच वरील मुदतीत कैफीयत न आल्यास कोणास काही सांगावयाचे नाही असे समजून चौकशी पुरी केली जाईल व अर्जाचे निकालाबाबत योग्य ते आदेश दिले जातील.
नोटीस माझे सहनीसही व मा. सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त-०३, अमरावती यांचे शिक्क्यानिशी आज दिनांक २९/०९/२०२६ रोजी दिली.
अधिक्षक न्याय शाखा सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय,अमरावती
शिक्का

दिवानी न्यायालय, वरिष्ठ स्तर, अमरावती
वि.श्री.एस.एस.भिंंगारदेव ८ वे सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर अमरावती यांचे न्यायालयात
जाहीरनामा/सायटेशन
किरकोळ अर्ज क्र.१८७९/२०२६
Smt. Janabai Vitthalrao Saratkar (Widow)+4 Versus NIL
पुढील ता.२३.१०.२०२६
Applicants :-
1. Smt. Janabai Vitthalrao Saratkar (Widow) , Aged 78 yrs. Occ.- Household Work,
2. Gajanan Vitthalrao Saratkar (Son) , Aged 51 yrs. Occ.- Service
3. Pramod Vitthal Saratkar (Son) , Aged 46 yrs. Occ.- Business/ Service
4. Parushotam Vitthalrao Saratkar (Son) , Aged 46 yrs. Occ.- Auto Driver, No. 1 to 4, R/o. Near Hanuman Mandir, Ekvira Vidyut Colony, Shridhar Nagar, Amravati, Tq. & Dist. Amravati
5. Dnyaneshwar Vitthalrao Saratkar (Son) , Aged 48 yrs. Occ.- Service R/o. W1/2, Main Colony, Walchand Nagar, Kalam, Pune
-- Versus --
Non-Applicant - NIL
सर्वत्र लोकांस सुचित करण्यात येते की, मयत deceased Vitthal Domaji Saratkar हे दिनांक २१.०६.२०२५ रोजी अमरावती येथे मयत झाले. Smt. Janabai Vitthalrao Saratkar (Widow) + 4 Versus NIL यांनी वरीलप्रमाणे या कोर्टात सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत APPLICATION UNDER SECTION 2 OF BOMBAY REGULATION ACT CLAUSE VIII OF 1827 FOR GRANT OF LEGAL HEIRSHIP CERTIFICATE प्रमाणे अर्ज दाखल केलेला आहे.
त्याबद्दल Smt. Janabai Vitthalrao Saratkar (Widow) + 4 Versus NIL वरीलप्रमाणे सधई मयतांचे वारसदार नव्हे असे कोणास समजावण्याचे असेल तर या जाहीरनाम्याचे प्रसिध्दीच्या तारखेपासून एक महिन्याचे आत त्याने या कोर्टात हजर होवून आपल्या हरकती कळवल्यात आणि या लेखावरून असे कळविण्यात येते की, जर सधई मुदतीत कोणी योग्य हरकत न दाखविल्यास सधई कोर्ट अर्जदार यांचे हक्काबद्दल लागलीच पुरावा घेवून त्यांचा हक्क साबीत दिसल्यास त्यांना सधई मयत यांचे वारसाचे प्रमाणपत्र देण्यात येईल.
आज दि.११.०९.२०२६ रोजी माझ्या सहीने व न्यायालयाच्या शिक्क्यानिशी दिले.
शिक्का

No.1
DISTRICT AND SESSIONS COURT, AMRAVATI
IN THE COURT OF Chandrapal Ramesh Balwani
Adhoc District Judge-1 A.S.J. Amravati, Amravati, Amravati
M.A.C.P./304/2025
Kamla Maroti Bansare And 3 Vs
Vijay Mahadeo Galfat And 1
27.11.2026
To,
Vijay Mahadeo Galfat And 1
Gatarmalpara, Paratwada, Tq. Achalpur, Dist. Amravati, Achalpur, AMRAVATI, MAHARASHTRA
Whereas has instituted a Motor Accident Claim Petition impleading you as one of the respondents, which case has been directed to be listed before this Tribunal/Court for hearing at 10.00 am. on 27.11.2026 .
Now therefore you are given notice to appear in this Tribunal/ Court in person or by a pleader duly instructed (and able to answer all material questions relating to the suit, or who shall be accompanied by some person, able to answer all such questions), on the 27.11.2026 at 11.00 o' clock in the forenoon , to answer the claim; and further you are hereby directed to file on that day a written statement of your defence and to produce on the said day all documents in your possession or power upon which you base your defence, and where you rely on any other document whether in your possession or power or not, as evidence in support of your defence, you shall enter such documents in a list to be annexed to the written statement.
Take notice, that, in default of your appearance on the day before mentioned, the suit will be heard and determined in your absence.
Given under my hand and the seal of the Court, this 15.10.2026
Sign/-
Adhoc District Judge-1
A.S.J. Amravati

जनमाध्यम न्युज अँड पब्लिकेशन प्रा.लि.च्या
मालकीचे हे वृत्तपत्र मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप देशपांडे यांनी फ्लॉट नं. की-५०, सागुर्गा औद्योगिक वसाहत, बडनेर रोड, अमरावती - ४४४६०७ येथे छापून जनमाध्यम कार्यालय, रेल्वेपुलाजवळ, राजकमल चौक, अमरावती -४४४६०१ येथे प्रकाशित केले.
संपादक-प्रदीप देशपांडे
संचालक (वृत्त) - अभिराम देशपांडे (Responsible for selection of News Under PRB Act)
अमरावती आवृत्ती वर्ष - ३८ अंक ४४
आर.एर.अव.रखी.नं.49763/89 नॅशनल लाबरनॅक. AT/IRNP/47/2023-2025
मुख्य कार्यालय :- अंबापेठ, राजकमल चौक, अमरावती - ४४४६०१
फोन - ९८२३०१६३००,९४२२९५६२६८
ई-मेल - atimadhyam@gmail.com , abhiram.deshpande70@gmail.com

दुर्गादर्शनाच्या तिकीटवसुलीला धर्मदाय आयुक्तांचा दणका

सहयोग राशीच्या नावाखाली भाविकांकडून पैसे उकळण्याव कारवाईचा इशारा; मंडळांना परवानगीच्या अटींचे उल्लंघन न करण्याची तंबी

वर्धा/जनमाध्यम नवरात्रोत्सव म्हणजे भक्तीचा उत्सव की भाविकांकडून पैसे वसूल करण्याचा धंदा, असा संतप्त प्रश्न उपस्थित करणाऱ्या जनमाध्यमच्या वृत्ताची धर्मदाय आयुक्त कार्यालयाने दखल घेतली आहे. देवीच्या दर्शनासाठी २० ते ५० रुपयांपर्यंत तिकीट आकारणाऱ्या दुर्गोत्सव मंडळांना अधिकाऱ्यांनी गुरुवारी, १५ ऑक्टोबर रोजी भेट देत तपासणी केली. परवानगीच्या अटींचे उल्लंघन केल्यास थेट गुन्हा दाखल करण्याचा इशारा दिला आहे. दर्शनाच्या नावाखाली वसुलीला चाप बसण्याची चिन्हे आहेत.

वर्गणीही घ्यायची अन् दर्शनासाठीही पैसे शहरातील काही सार्वजनिक दुर्गोत्सव मंडळांकडून आधीच वर्गणी गोळा केली जाते. त्यानंतर नवरात्रोत्सवात सहयोग राशीच्या गोंडस नावाखाली भाविकांना दर्शनासाठी पैसे मोजण्याची वेळ येत असल्याचा प्रकार जनमाध्यमने १४ ऑक्टोबरच्या वृत्तातून उघड केला होता. दयालनगर येथील मंडळात व्हीआयपी पाससाठी ५० रुपये, तर सामान्य दर्शनासाठी २० रुपये आकारले जात असल्याचे वृत्त प्रसिद्ध झाले होते. पैसे देणे शक्य नसलेल्या गरीब भाविकांना दर्शन न घेताच परतावे लागत

असल्याचा मुद्दाही उपस्थित करण्यात आला होता. **तपासणीत प्रकार उघड; मंडळांना तंबी** धर्मदाय आयुक्त कार्यालयाच्या अधिकाऱ्यांनी तपासणी केली असता कृष्णनगर येथील मंडळात १० रुपये घेऊन दर्शनासाठी प्रवेश दिला जात असल्याचे आढळले. आर्वी नाका येथील मंडळाने लॉटरीची तिकिटे विकणार नसल्याचे मान्य केले. दयालनगर येथील मंडळाने दर्शनासाठी नव्हे, तर देखाव्यासाठी पैसे घेत असल्याचे सांगितले. अधिकाऱ्यांनी मंडळांच्या परवानग्यांचीही तपासणी केली.

व्यावसायिकता किती दिवस? देवीचे दर्शन हा भाविकांच्या श्रद्धेचा विषय आहे. मात्र, सहयोग राशांच्या नावाखाली प्रवेशासाठी पैसे आकारण्याच्या प्रकारामुळे सर्वसामान्य भाविकांमध्ये नाराजी निर्माण झाली

होती. धार्मिक उत्सवांचे व्यावसायिकरण थांबवून भक्तीभाव जपण्याची मागणी आहे. जनमाध्यमच्या वृत्तानंतर प्रशासनाने हालचाल केल्याने तिकीटवसुलीला आळा बसण्याची अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

भरधाव मालवाहू उलटले; तिघे जखमी

करंजी काजी शिवारातील अपघात; चालकाचे नियंत्रण सुटल्याने दुर्घटना

वर्धा/जनमाध्यम भरधाव मालवाहू वाहनावरील चालकाचे नियंत्रण सुटल्याने वाहन रस्त्यावर उलटून झालेल्या अपघातात तिघे जखमी झाले. ही घटना १६ ऑक्टोबर रोजी करंजी काजी शिवारात घडली. अपघातामुळे परिसरात खळबळ उडाली. मिळालेल्या माहितीनुसार, एमएच ४९ बीझेड ३३६३ क्रमांकाचे मालवाहू वाहन सेवग्राम येथून करंजी काजीकडे जात होते. दरम्यान, करंजी काजी शिवारात पोहोचताच चालकाचे वाहनावरील नियंत्रण अचानक सुटले. त्यामुळे भरधाव वाहन रस्त्यावर उलटले. या अपघातात वाहनातील तिघे जखमी झाल्याचे समजते. घटनेची माहिती मिळताच

सेवाग्राम पोलीसांनी तातडीने घटनास्थळी धाव घेतली. जखमांना उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. अपघातातील जखमींची

नावे वृत्त लिहिस्तोवर समजू शकली नव्हती. या अपघाताची नेमकी कारणे काय, याबाबत अधिक माहिती मिळू शकली नाही.

सोयाबीनने गाठला ७२५५ रुपयांचा उच्चांक

सिंदी बाजार समितीत शेतकऱ्यांना मोठा दिलासा; दरवाढीने बळीराजाच्या आशा उंचावल्या

सिंदी रेल्वे/जनमाध्यम निसर्गाच्या लहरींपणामुळे उत्पादनावर परिणाम आणि वाढत्या खर्चांमुळे आर्थिक संकटाचा सामना करणाऱ्या शेतकऱ्यांना सोयाबीनच्या दरवाढीने मोठा दिलासा दिला आहे. सिंदी कृषी उत्पन्न बाजार समितीत शुक्रवार, १६ ऑक्टोबर रोजी सोयाबीनला प्रतिक्विंटल ७ हजार २५५ रुपयांचा उच्चांकी भाव मिळाला. सोयाबीनच्या दराने गाठलेल्या या टप्प्यामुळे परिसरातील शेतकऱ्यांमध्ये आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले आहे. यंदाच्या हंगामात

शेतीमालाला योग्य भाव मिळणे आवश्यक असून, बाजारातील दर वाढ शेतकऱ्यांसाठी महत्त्वाची ठरत आहे.दरम्यान, आगामी काळातही सोयाबीनचे दर टिकून राहावेत आणि बाजारात शेतीमालाला समाधानकारक भाव मिळावा, अशी अपेक्षा शेतकरी व्यक्त करीत आहेत. दरातील ही तेजी कायम राहिल्यास सोयाबीन उत्पादकांना आर्थिक दिलासा मिळू शकतो.

हेक्टर क्षेत्रावर सोयाबीनची पेरणी करण्यात आली आहे. सोयाबीन हे स्वपरागसंचित पीक असल्यामुळे दरवर्षी संपूर्ण बियाणे बाजारातून खरेदी करण्याची

बियाणे किंवा दहा वर्षांच्या आतील प्रसारित वाणाची पेरणी केलेल्या शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतातील निरोगी व शुद्ध सोयाबीन बियाण्यासाठी निवडावे.

निवडलेल्या प्लॉटमधील भेसळयुक्त इतर वाणांची झाडे काढून टाकावीत. प्लॉटच्या सभोवताली सुमारे ३ मीटर अंतर सोडून आतील भागातील उत्पादन बियाण्यासाठी वापरावे.

बियाणे तयार करताना परिपक्व अवस्थेत टेबुकोर्नेशोल या आंतरप्रवाही बुरशीनाशकाची फवारणी करावी. कापणी योग्य वेळी करून सोयाबीनची चांगली सुकवणूक करावी.मळणी शक्यतो पारंपरिक पद्धतीने करावी. यंत्राद्वारे मळणी करावयाची असल्यास मळणी यंत्राचा वेग आरपीएम ठेवावा. तयार बियाण्यातील आर्द्रता ९ ते १२ टक्के राहिल याची दक्षता घ्यावी. साठवणूकीसाठी बियाणे

५० किलो क्षमतेच्या तागाच्या गोण्यांमध्ये भरून, राख व कडुनिंबाच्या पानांचा वापर करून कोरड्या ठिकाणी साठवावे.गोण्या जमिनीपासून १० ते १५ सेंटमीमीटर उंचीवर लाकडी फळ्यांवर भिंतीपासून अंतर ठेवून रचाव्यात. एका थप्पीत आठपेक्षा अधिक गोण्या ठेवू नयेत. काढणी, मळणी, पोती भरणे व वाहतूक करताना बियाण्याची आदळआपट होणार नाही याची विशेष काळजी घ्यावी. साठवलेल्या बियाण्याची उगमक्षमता नियमित तपासणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. कृषी विभागाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार डिसेंबर, मार्च आणि जूनच्या पहिल्या आठवड्यात अशा बियाण्याची घरगुती पद्धतीने उगवणक्षमता तपासावी. त्यामुळे पेरणीच्या वेळी बियाणे वापरण्यास योग्य आहे किंवा नाही याची खात्री करता येईल तसेच उगवणक्षमतेनुसार बियाण्याची पेरणी मात्रा निश्चित करता येईल. अधिक माहितीसाठी संबंधित गावातील सहाय्यक कृषि अधिकारी, मंडळ कृषि अधिकारी अथवा तालुका कृषि अधिकारी यांच्याशी संपर्क साधावा. तसेच कृषि विभागाच्या १८००२३३४००० या टोल फ्री क्रमांकावर संपर्क साधता येईल, असे जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी यांनी कळविले आहे.

पदवीधर बेरोजगारांच्या रोजगाराचे आश्वासन पुन्हा ऐरणीवर बेरोजगारांच्या हाताला काम कधी मिळणार

नागपूर/वर्धा जनमाध्यम पदवीधर बेरोजगारांच्या रोजगारासाठी कटिबद्ध असल्याचे आश्वासन काँग्रेस आणि महाविकास आघाडीचे नागपूर विभाग पदवीधर मतदारसंघातील उमेदवार अभिजित वंजारी यांनी दिले आहे. निवडणुकींच्या पार्श्वभूमीवर विविध संस्था आणि संघटनांच्या भेटीगाठी घेत संवाद साधला जात असताना, मात्र पदवीधरांच्या रोजगाराचा प्रश्न प्रत्यक्षात किती मार्गी लागणार, हा प्रश्न पुन्हा चर्चेत आला आहे. नागपूर शहर आणि जिल्ह्यातील विविध संस्था, संघटना तसेच भेटी घेऊन वंजारी यांनी प्रचाराला गती दिली आहे. व्हिनस स्पोर्ट्स असोसिएशन, रेशीमबाग येथे त्यांनी सदिच्छा भेट देत सदस्यांशी संवाद साधला. वाठोडा आणि रेशीमबाग परिसरातील आढावा बैठकांसह श्री संताजी महाविद्यालयातील बैठकीतही त्यांनी सहभाग

नाना पाटेकर यांचे विचार तरुणाईपर्यंत पोहोचवण्याची गरज

वर्धा/जनमाध्यम अभिनेते नाना पाटेकर यांनी आपल्या अभिनयातून वास्तवाचे दर्शन घडविले. मात्र,त्यांचे व्यक्तिमत्त्व केवळ अभिनयापुरते मर्यादित नव्हते. सामान्य माणसाशी नाळ जोडून सामाजिक बांधिलकी जपणाऱ्या नानांनी प्रहारच्या माध्यमातून अनेक तरुण-तरुणींना प्रेरणा दिली. त्यांचे विचार नव्या पिढीपर्यंत पोहोचविणे ही काळाची गरज आहे, असे प्रतिपादन यशवंत महाविद्यालयाचे माजी प्राचार्य डॉ. विलास देशमुख यांनी केले. प्रहार समाज जागृती संस्थेतर्फे दिवंगत नाना पाटेकर यांना श्रद्धांजली अर्पण करण्यासाठी सभेचे आयोजन करण्यात आले होते. अध्यक्षस्थानी डॉ. विलास देशमुख होते. यावेळी संस्थेचे अध्यक्ष कॅप्टन मोहन गुजरकर, उपाध्यक्ष प्रदीप दाते, डॉ. राजेंद्र बोरकर, डॉ. राजेंद्र मुंढे, डॉ. विजय बोबडे, उर्दू कवी इमरान राही, संस्थेचे सचिव संतोष तुरक, डॉ. देवेंद्र गुजरकर, पद्मा दाते आणि वैशाली गुजरकर उपस्थित

होते.प्रास्ताविकात कॅप्टन मोहन गुजरकर यांनी प्रहार चित्रपट आणि प्रहार समाज जागृती संस्थेतील वैचारिक नाते स्पष्ट केले.प्रदीप दाते यांनी नाना पाटेकर हे केवळ अभिनेते नसून सामाजिक परिवर्तनाची प्रेरणा देणारे व्यक्तिमत्त्व असल्याचे नमूद केले.डॉ. राजेंद्र बोरकर यांनी संस्थेच्या सामाजिक कार्यांचा आढावा घेतला. डॉ. राजेंद्र मुंढे यांनी नानांच्या अष्टपैलू व्यक्तिमत्त्वावर प्रकाश टाकला. इमरान राही यांनी शोशायरीच्या माध्यमातून नानांच्या कार्याचा गौरव केला.

नाना पाटेकर यांचे विचार आणि प्रहार संस्थेचे कार्य यांतून समाजाला नवी दिशा मिळत असल्याची भावना त्यांनी व्यक्त केली. शेषराव बिजवार आणि नंदकिशोर वानखेडे यांनीही

डॉ.विलास देशमुख

शिबिरात सहभागी झालेल्या युवक-युवतींनीही नाना पाटेकर यांना श्रद्धांजली अर्पण केली. यावेळी मंगेश शेंडे, सविता साठवणे, भाविक आखुड, आकाश दाते, संतोष तुरक, गणेश शेंडे आणि रेखा धोंगडी यांच्यासह अनेक युवक-युवती उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन संस्थेचे कोषाध्यक्ष प्रा. रवींद्र गुजरकर यांनी केले.

मतदार याद्या पुनरिक्षण कार्यक्रमाच्या वेळापत्रकात सुधारणा

वर्धा/जनमाध्यम १ ऑक्टोबर २०२६ या अर्हता दिनांकावर आधारित मतदार यादीचा विशेष सखोल पुनरिक्षण कार्यक्रमाच्या वेळापत्रकात सुधारणा करण्यात आली आहे. यामध्ये प्रसिध्द केलेल्या प्रारूप मतदार यादीसाठी दावे व हरकती दाखल करण्यासाठी २६ ऑक्टोबर पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली आहे. तथापि दावे व हरकती निकाली

काढणे तसेच अंतिम मतदार यादी प्रसिध्द करण्याचा दिनांकामध्ये कोणाताही बदल करण्यात आलेला नाही. अंतिम मतदार यादी पुर्वीच्याच वेळापत्रकाप्रमाणे १६ नोव्हेंबर रोजी प्रसिध्द करण्यात येईल. याची राजकीय पक्षांनी तसेच त्यांच्या प्रतिनिधींनी व नागरिकांनी नोंद घ्यावी, असे जिल्हा निवडणूक अधिकारी यांनी कळविले आहे.

धामतीरी मातामायचा जागर; पवनार भक्तिरसात न्हाऊन निघाले

पुरातन जागृत मंदिराचा ऐतिहासिक वारसा जपताना ग्रामस्थांची श्रद्धेला लोकवर्गणीची जोड

वर्धा/जनमाध्यम धाम नदीच्या पवित्र तीरावर वसलेल्या पवनार नगरीत सध्या नवरात्रोत्सवाचा भक्तिमय जागर सुरू आहे. आचार्य विनोबा भावे यांच्या आश्रमामुळे जगाच्या नकाशावर ठसा उमटविणाऱ्या या ऐतिहासिक गावातील पुरातन जागृत मातामाय मंदिरात नऊ दिवस भक्तीचा उत्सव रंगला आहे. शतकानुशतकांच्या श्रद्धेचा वारसा जपणाऱ्या या मंदिरात घटस्थापनेपासून पूजाअर्चा, भजन आणि धार्मिक कार्यक्रमांची रेलचेल सुरू असून, आकर्षक रोषणाईने मंदिर परिसर उजळून निघाला आहे. मातामाय नवसाला पावते, या दृढ श्रद्धेने भाविकांची दर्शनासाठी गर्दी होत आहे. **इतिहासाच्या साक्षीने श्रद्धेचा वारसा** वर्धा शहरापासून अवघ्या

असल्याने एकावेळी मोजक्याच भाविकांना दर्शन आणि पूजाअर्चा करता येत होती. **लोकवर्गणीतून मंदिराचा कायम्यालट** भाविकांची वाढती गर्दी आणि जागेची अडचण लक्षात घेऊन गावातील दानदाते, मंदिराची देखरेख करणारे आणि ग्रामस्थ एकात्र आले. लोकवर्गणीतून निधी उभारून सुमारे ११ वर्षांपूर्वी मंदिराचे

बांधकाम करण्यात आले. या कामासाठी जवळपास तीन लाख रुपये खर्च झाल्याचे सांगितले जाते.

ग्रामस्थांच्या एकजूटीतून मंदिराला नवे रूप मिळाले आणि भाविकांसाठी दर्शनाची सुविधाही अधिक सोयीची झाली. श्रद्धा, लोकसहभाग आणि गावाच्या एकतेचे हे मंदिर आजही प्रतीक बनले आहे.

पवनारमध्ये देवीची अनेक श्रद्धास्थाने पवनार परिसरात मातामाय मंदिरासह नदीपलीकडील लक्ष्मीमाय, अन्नपूर्णामाय तसेच पवनार-सेवाग्राम मार्गावरील गोरजामाय, दुर्गामाय आणि खोकलामाय या देवीस्थानांही धार्मिक महत्त्व आहे. या स्थानांशी ग्रामस्थांच्या पिढ्यान्पिढ्यांच्या श्रद्धा जोडल्या

आरोग्य संपन्न गावासाठी पुढाकार; वर्धापूरमध्ये ३०० रुग्णांची तपासणी

तज्ज्ञ डॉक्टरांकडून वैद्यकीय मार्गदर्शन

आष्टी शहीद/जनमाध्यम ग्रामीण भागातील नागरिकांना दर्जेदार आरोग्यसेवा उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने वर्धापूर येथे आयोजित आरोग्य तपासणी शिबिराला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. आरोग्य संपन्न गाव व सेवा संकल्प अभियानांतर्गत आयुष्मान आरोग्य मंदिर (आयुष), वडाळा यांच्या वतीने ग्रामपंचायत वर्धापूर येथे हे शिबिर घेण्यात आले. या शिबिरात तब्बल ३०० रुग्णांची तपासणी करण्यात आली. तज्ज्ञ डॉक्टरांकडून मिळालेल्या वैद्यकीय मार्गदर्शनामुळे नागरिकांना मोठा लाभ झाला. शिबिरात रक्तदाब,रक्तातील साखर,ईसीजी, रक्त तपासणी यांसह विविध आजारांची तपासणी करण्यात आली. प्राथमिक तपासणीत आजारांची लक्षणे आढळलेल्या रुग्णांना पुढील उपचारांसंदर्भात मार्गदर्शन करण्यात आले. या उपक्रमात

जनमाध्यम	जनमाध्यम न्युज अँड पब्लीकेशन प्रा.लि.च्या मालकीचे हे वृत्तपत्र मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप देशपांडे यांनी प्लॉट नं.बी.-५०, सातुणी औद्योगिक वसाहत, बडनेरा रोड, अमरावती-४४४६०७ येथे छापून जनमाध्यम कार्यालय, हवालदारपुरा,वर्धा-४४२२२१ येथे प्रकाशित केले.
संपादक-प्रदीप देशपांडे	
संचालक (वृत्त) - अभिराम देशपांडे (Responsible for selection of News Under PRB Act)	
वर्धा आवृत्ती वर्ष-१४ अंक ३२१ आर.एन.आय.रजी.नं. MAHMAR/२०१३/५१०९३	
मुख्य कार्यालय- अंबापेट, राजकमल चौक, अमरावती-४४४६०१ फोन - ९८२३०१६३००, ९४२२९५६२६८ ई-मेल- atimadhyam@gmail.com , abhiramdeshpande@gmail.com	

संक्षिप्त

नवभारत साक्षरता

कार्यक्रमासाठी नियुक्तीची मागणी

अमरावती-नवभारत साक्षरता कार्यक्रमाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी साक्षरता दूत म्हणून निवृत्त शिक्षक, माजी सैनिक, अंगणवाडी सेविका, आशा कार्यकर्त्या तसेच महिला बचत गटातील सदस्यांची नियुक्ती करण्यात यावी, अशी मागणी महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक शिक्षक समिती, जिल्हा शाखा अमरावतीच्या बतीने करण्यात आली आहे. यासंदर्भात समितीच्या पदाधिकाऱ्यांनी उपशिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद अमरावतीचे कीशन फोले यांच्याकडे निवेदन सादर केले.शिक्षण संचालनालय (योजना), महाराष्ट्र शासन यांच्या दि. २२ जुलै २०२६ रोजीच्या पत्राचा संदर्भ देत, जिल्ह्यातील नवभारत साक्षरता कार्यक्रमांतर्गत असाक्षर नागरिकांना साक्षर करण्यासाठी विविध घटकांचे सहकार्य घेण्याची आवश्यकता निवेदनातून अधोरेखित करण्यात आली आहे.यावेळी महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक शिक्षक समितीचे जिल्हाध्यक्ष अजयानंद पवार आणि जिल्हा सरचिटणीस शैलेंद्र स. दहातोडे यांनी निवेदनाव्दारे केली आहे.शिक्षक समितीच्या या मागणीमुळे नवभारत साक्षरता कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्याचा मुद्दा ऐरणीवर आला आहे.

मिलिंद विद्यालयात वाचन प्रेरणा दिन

खल्लार-नजिकच्या गोरखेडा (चांदई) येथील मिलिंद विद्यालयात माजी राष्ट्रपती डॉ.ए.पी.जे अब्दुल कलाम यांचा जन्मदिन वाचन प्रेरणा दिन म्हणून उत्साहात साजरा करण्यात आला. अध्यक्षस्थानी विद्यालयाचे मुख्याध्यापक ए. बी. वानखडे होते. तर प्रमुख पाहुणे जेष्ठ शिक्षक डी.एन.कावे, पी एस वानखडे, मनिषा गावंडे ह्या मंचावर उपस्थित होते.डॉ.अब्दुल कलाम यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून दीप प्रज्वलन करण्यात आले. याप्रसंगी विद्यार्थ्यांनी समायोजित भाषणे केली व सर्व विद्यार्थ्यांनी कार्यक्रमाच्या अगोदर एक तास वाचन केले.कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक पी.एस वानखडे यांनी केले तर सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन अमोल बोबडे यांनी केले. कार्यक्रमाला विद्यालयातील शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी उपस्थित होते.

विजय सावंत यांनी मरणोत्तर तत्वादान करून समाजापुढे निर्माण केला आदर्श

अमरावती/का.प्र.

सद्गुरू श्री वामनराव पै प्रणीत जीवनविद्या मिशनचे ज्येष्ठ नाभषाचक्र तसेच नवी मुंबईतील नेरूळ ज्ञानसाधना केंद्राचे माजी अध्यक्ष विजय सावंत यांनी आपल्या मृत्यूनंतर तत्वा दान करून समाजापुढे आदर्श निर्माण केला आहे.

विजय सावंत यांचे शुक्रवार,९ ऑक्टोबर २०२६ रोजी वयाच्या ७५ व्या वर्षी अत्यशा आजाराने निधन झाले. त्यांनी अगोदरच तत्वा व अवयवदानाची इच्छा व्यक्त केली होती आणि त्यासाठी आवश्यक नोंदणी प्रक्रिया देखील पूर्ण करून ठेवली होती. इतकेच नव्हे तर ऑपरेशनला जाण्यापूर्वी आपल्या मुलांना त्याची पुन्हा आठवण करून दिली होती. त्यांच्या या इच्छेचा आदर राखत कुटुंबीयांनी दुःखाचा प्रसंगीही घेतलेला हा निर्णय समाजासाठी अत्यंत प्रेरणादायी आहे.समाजात अवयवदान आणि देहदानाबाबत जनजागृती होत असली, तरी तत्वादानाबाबत अजूनही उदासीनता आहे. विजय सावंत

यांच्या या दातृत्वामुळे संपूर्ण संगमेश्वर तालुका आणि परिसरातून त्यांच्या कुटुंबियांचे कौतुक केले जात आहे. सद्गुरू वामनराव पै प्रणीत जीवनविद्या मिशनचे ज्येष्ठ कार्यकर्ते असलेले विजय सावंत यांनी आपले संगमेश्वर तालुक्यातील देवरुख जवळ मूळ गाव हातीच तसेच मारलेश्वर, नवी मुंबईतील नेरूळ आणि उलवे परिसरासह यवतमाळ जिल्हा, रत्नागिरी जिल्हा आणि महाराष्ट्राच्या विविध भागांत जीवनविद्येच्या ज्ञानाचा प्रचार व प्रसार करण्यासाठी निरपेक्षपणे कार्य केलेले आहे.

विजय सावंत यांचे कुटुंबीय, जीवनविद्या मिशन संस्था, महाराष्ट्र राज्य विभागीय अवयवदान प्रत्यारोपण समिती आणि नवी मुंबईतील नॅशनल बर्न सेंटरच्या स्किन बॅक यांच्या समन्वयातून तत्वादानाची प्रक्रिया व्यवस्थितरीत्या पार पडली. सावंत कुटुंबीयांच्या तत्वादानाच्या धाडसी निर्णयामुळे, गंभीररीत्या भाजलेल्या रुग्णांना नवजीवन मिळवण्यास मदत होणार आहे.

अप्पर वर्धा धरणात केवळ ५४.२७ टक्केच पाणीसाठा

► रतन इंडियाची २७ अब्ज लिटर पाण्याची मागणी ► पिण्याचे पाणी आणि सिंचनाचा प्रश्न ऐरणीवर

अमरावती/का.प्र.

जिल्ह्यात पावसाच्या कमतरतेमुळे दुष्काळासारखी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. यामुळे अमरावतीच्या नागरिकांसमोर आपली तहान भागवणे आणि पुढील आठ ते दहा महिन्यांसाठी शेतकऱ्यांच्या सिंचनाची गरज भागवणे, हे एक मोठे आव्हान उभे राहिले आहे. असे असूनही, अप्पर वर्धा धरणातून रतन इंडिया प्रकल्पाला पाणीपुरवठा सुरू आहे. धरणातील पाण्याची पातळी कमी होत असताना रतन इंडियाने पाण्याची मागणी केल्याने अनेक प्रश्न निर्माण झाले आहेत.

सध्या अप्पर वर्धा धरणात केवळ ५४.२७ टक्के पाणीसाठा शिल्लक आहे. असे असूनही, रतन इंडिया पॉवर लिमिटेडने चालू वर्षासाठी २७ दलघमी (२,७०० कोटी लिटर) पाण्याची मागणी केली आहे. यामुळे नागरिकांमध्ये पिण्याच्या पाण्याची चिंता निर्माण झाली आहे, तर उद्योगासाठी एवढ्या मोठ्या प्रमाणात पाण्याची मागणी

केल्याने प्रश्न उपस्थित होत आहेत.

अप्पर वर्धा धरणाची एकूण क्षमता ५६४.०५ दलघमी आहे. यावर्षी ऑक्टोबर महिन्यात धरणात केवळ ३०६.१० दशलक्ष घनमीटर पाणी उपलब्ध होते. विशेष म्हणजे, गेल्या चार वर्षांत याच कालावधीत धरण १००३ भरले होते. यावेळी धरण पूर्ण क्षमतेने भरण्यात अपयशी ठरल्याने, आगामी उन्हाळ्यात पाण्याची समस्या अधिक गंभीर होण्याची भीती निर्माण झाली आहे. जलसंपदा विभागाने रतन इंडियासाठी ६० दशलक्ष घनमीटर पाणीसाठी मंजूर केला आहे. यापैकी कंपनीने चालू वर्षासाठी २७ दशलक्ष घनमीटर

पाण्याची मागणी केली आहे. एका दलघमी मध्ये १ अब्ज लिटर पाणी असते, त्यामुळे कंपनीची मागणी २७ अब्ज लिटर झाली आहे. दरम्यान, अमरावती शहर पिण्याच्या पाणी योजनेसाठी ५८,४७४ दशलक्ष घनमीटर पाणी राखीव ठेवण्यात आले आहे. ऑक्टोबरपासून ग्रामीण भागातील विहिरी आणि बोरअवेलेमधील पाण्याची पातळीही कमी होऊ लागली आहे. अशा परिस्थितीत, उपलब्ध पाणीसाठ्याचे काळजीपूर्वक नियोजन करणे आवश्यक आहे. उद्योगांसाठी एवढ्या मोठ्या प्रमाणात पाणी राखावे ठेवण्यामागील कारणांवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले जात

मानसिक तणाव, नैराश्यात असणाऱ्यांची संख्या चिंताजनक शिवार हेल्पलाइनच्या अहवालातून शेतकऱ्यांच्या चिंता व्यक्त

पुणे-दुष्काळी परिस्थितीमुळे शेतकऱ्यांमधील मानसिक तणाव, नैराश्य आणि आत्महत्येच्या विचारांची तीव्रता वाढत असल्याचे शिवार हेल्पलाइनच्या सप्टेंबर २०२६ मधील अहवालातून समोर आले आहे. सप्टेंबरमध्ये राज्यातील ३१ जिल्ह्यांतून हेल्पलाइनवर एकूण ६ हजार ५६१ फोन आले. त्यापैकी २ हजार ७५४ शेतकरी तीव्र मानसिक तणावाच्या श्रेणीत आढळले. जूनमध्ये आलेल्या २ हजार ५६४ फोनच्या तुलनेत सप्टेंबरमधील फोनमध्ये १५५.८९ टक्के वाढ झाली आहे.

हेल्पलाइनच्या अहवालांनुसार, मानसिक आरोग्याच्या दृष्टीने वर्गावारी

केलेल्या शेतकऱ्यांपैकी १ हजार ६९९ जण सौम्य, १ हजार ७५४ जण मध्यम, तर २ हजार ७५४ जण तीव्र तणावाच्या श्रेणीत होते. सामाजिक स्थितीच्या दृष्टीने केलेल्या वर्गावारीत १ हजार ३५५ जण सौम्य, १ हजार ९६९ जण मध्यम, तर ३ हजार १२२ जण तीव्र समस्यांच्या श्रेणीत आढळले. शेतकऱ्यांच्या मानसिक आरोग्याबरोबरच त्यांच्या सामाजिक परिस्थितीकडेही लक्ष देण्याची गरज या आकडेवारीतून अधोरेखित होते.

मराठवाड्यातून सर्वाधिक फोन जिल्ह्यांना हा आकडेवारीनुसार, नांदेडमधून सर्वाधिक ५८९ फोन आले. सोलापूरमधून ५२१, बीड आणि

नागपूरमधून प्रत्येकी ४९३, धारशिवमधून ४५८, लातूरमधून ४४८, परभणीतून ३९३, तर छत्रपती संभाजीनगर आणि अहिल्यानगरमधून प्रत्येकी ३४८ फोन आले. यावरून मराठवाड्यासह राज्यातील विविध भागांतील शेतकरी मानसिक तणावाचा सामना करत असल्याचे

दिसते.

३० ते ४० वयोगटातील शेतकऱ्यांचे प्रमाण अधिक वयोगटानुसार ३० ते ४० वर्षे वयोगटातून सर्वाधिक २ हजार ९६ फोन नोंदविण्यात आले. ४० ते ५० वयोगटातून १ हजार ३८७, तर २० ते ३० वयोगटातून १ हजार २५६

संगणकशास्त्रज्ञ वरद विश्वरूपे यांना ग्रेट ब्रिटन सरकारची ए.आय.फेलोशिप

अमरावती/का.प्र.

यवतमाळ येथील संगणक शास्त्रज्ञ व ऑक्सफर्ड आणि केंब्रिज विद्यापीठांमध्ये संगणकशास्त्रात पीएच.डी. करीत असलेल्या अधिछात्र वरद विवेक विश्वरूपे यांना ब्रिटिश सरकारच्या लंडनस्थित ए.आय. सिस्युरिटी इन्स्टिट्यूटमध्ये प्रतिष्ठेची रिसर्च फेलोशिप प्रदान करण्यात आली आहे. चालू वर्षी यासाठी निवड झालेले ते एकमेव भारतीय आहेत.

अत्यंत कठीण अशा पाच फेऱ्यांचे मूल्यांकन पार करून, जगभरातून निवडलेल्या केवळ ३० संशोधकांमध्ये वरद यांचा समावेश झाला आहे.

त्याचबरोबर केवळ तीन 'सिनियर फेलो' पैकी एक म्हणूनही त्यांची निवड झाली. इंग्लंडमधील हा सन्मान अलाँगिकव संशोधनकारकीर्द असलेल्या संशोधकांनाच दिला जातो. आज ए.आय. मानवी जीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रात प्रवेश करत असताना, ते सुरक्षित, विश्वासासार्ह आणि मानवकेंद्रित बनवणे हे आजच्या काळातील सर्वात मोठे आव्हान बनले आहे आणि हेच वरद यांच्या संशोधनाचे उद्दिष्ट आहे. फेलोशिपदरम्यान त्यांनी Questionable Automated Research Practices Explorer हे साधन विकसित केले. वैज्ञानिक संशोधन

स्वयंचलित करणाऱ्या ए.आय. प्रणाली विज्ञानाची विश्वासाहता नकळतपणे कशी ढासळवू शकतात, याबाबत हे साधन दिशादर्शन करते. यामुळे शासकीय धोरणकर्त्यांना पूर्वसूचना मिळते आणि एआयला मानवी ज्ञानाच्या सेवेत ठेवण्यासाठी एक साधन उपलब्ध होते. ऑक्सफर्ड आणि केंब्रिज येथे सुरू असलेले वरद यांचे 'क्व्ही-इन-द-लूप' हे डॉक्टरेट संशोधन, ए.आय. वर माणसाचे नियंत्रण कायम ठेवणारी आणि रचनेपासूनच सुरक्षित असलेली प्रणाली कशी घडवायची, याचा शोध घेत आहे. विश्वरूपे यांच्या संशोधनाला अनेक 'बेस्ट पेपर'

पुरस्कार मिळाले असून, ब्रिटन, अमेरिका, फ्रान्स, जर्मनी, स्वीडन, नॉनडा आणि ऑस्ट्रेलिया येथील ख्यातीप्राप्त ए.आय., मशीन लर्निंग संबंधित परिषदांमध्ये त्यांनी सन्मान मिळवले आहेत. त्यांच्या नावावर आंतरराष्ट्रीय स्तरावर मान्यताप्राप्त अनेक पेटंट्स आहेत. तो यशाचे श्रेय आपले आई-वडील डॉ. विवेक विश्वरूपे आणि वृषाली विश्वरूपे, फेलोशिपमधील मार्गदर्शक इंग्लंडचे डॉ. वूदरिस,तसेच ऑक्सफर्ड-केंब्रिज मधील त्यांचे मार्गदर्शक प्रोफेसर सर नायजेल शॅडबोल्ट, प्रा. फ्लेचार्डिस आणि प्रा.व्हॅकवेल यांना देतात.

फोन आले. १५ ते २० वयोगटातून ५८६, ५० ते ६० वयोगटातून १ हजार २३६, तर ६० वर्षांवरील व्यक्तींकडून २११ फोन आल्याची नोंद आहे. लिंगनिहाय वर्गावारीत ४ हजार ६३९ पुरुष, ८१९ महिला, ८३४ विद्यार्थी आणि २६९ विद्यार्थिनींच्या फोनचा समावेश आहे.

सप्टेंबरच्या उत्तरार्धात फोनमध्ये वाढ

१६ ते १९ सप्टेंबरदरम्यान १ हजार ६५ फोन, तर २४ ते २९ सप्टेंबरदरम्यान २ हजार ६४५ फोन आले. वेळेनुसार दुपारी १२ ते सायंकाळी ६ या कालावधीत सर्वाधिक २ हजार २५९ फोन नोंदविण्यात आले. सायंकाळी ६ ते मध्यरात्री १२

या वेळेेत १ हजार ८६४, मध्यरात्री १२ ते पहाटे ७ या वेळेेत १ हजार ५४२, तर सकाळी ७ ते दुपारी १२ या वेळेेत ८९६ फोन आले.

मागील वर्षीपेक्षा यंदा संपर्क साधण्यात वाढ महिन्यानुसार पाहता जूनमध्ये २ हजार ५६४, जुलैमध्ये १ हजार ५६४, ऑगस्टमध्ये २ हजार ७८९ आणि सप्टेंबरमध्ये ६ हजार ५६१ फोन आले. मागील वर्षी सप्टेंबरमध्ये आलेल्या ५ हजार ४४६ फोनच्या तुलनेत सप्टेंबर २०२६ मध्ये २०.४७ टक्के वाढ झाली आहे.
अधिक माहितीसाठी संपर्क : शिवार हेल्पलाइन : ८९५५७७१११५

श्री.जगदंबा संस्थान येथे नवरात्र उत्सव शिराळा-येथील श्री जगदंबा माता मंदिरात नवरात्र उत्सव विविध कार्यक्रमांने साजरा होत आहे. ११ ते १९ आक्टोबर पर्यंत विविध कार्यक्रमा सुरू आहे. दैनंदिन कार्यक्रमांमध्ये सकाळी महाआरती नंतर हरिपाठ व आरती संंध्या. ६ ते ८ वाजेपर्यंत तर रात्री ९ वाजता भजन कीर्तन, १५ आक्टो.ला सकाळी ७ ते २ श्री गजानन महाराज विजयग्रंथ परायण व सांय. ९ ते ११ गजानन गित माला श्री गुरुदेव सेवा महिला मंडळ व जगदंबा महिला मंडळ,तर १६ आक्टो.ला रात्री ९ वा. भजन श्री जगदंबा पुरुष भजनी मंडळ

शिराळा कर्तील. १७ आक्टो.ला श्री केशवराव महाराज वाडेकर यांची माय डियर कॉमेडी,१८ आक्टो ला सांस्कृतिक कार्यक्रम रांगोळी स्पर्धा, मटका फोड व गरबा राहिल.समोरोपीय कार्यक्रम १९ आक्टो ला सकाळी ५ वाजता महाआरती तर ११ वा. महापुजेचा दक्षिणपदर्शना शिराळा. तसेच दुपारी २ वा. होमपुजा व ४ वा.महाआरती , तर हरिपाठ व आरती संंध्या ६ वा.तसेच वाजेपर्यंत राहिल.तरी सर्व भाविक भक्तांनी या कार्यक्रमाचा लाभ घ्यावा अशी विनंती आयोजकांनी केली आहे.

श्री संत चापालाल महाराज व श्री लक्ष्मी माता मंदिरात अखंड ज्योत प्रज्वलित करून धार्मिक विधी उत्साहात

अखंड ज्योत प्रज्वलित करून धार्मिक विधी उत्साहात

कुन्हा - विदर्भातील बंजारा समाजाचे प्रसिद्ध श्रद्धास्थान असलेल्या नांदुरा (पिंगळई) येथील श्री संत चापालाल महाराज व श्री लक्ष्मी माता मंदिरात आश्विन शुद्ध प्रतिपदेच्या मुहूर्तावर अभिषेक, घटस्थापना व अखंड ज्योत पूजनाचा धार्मिक कार्यक्रम भक्तिमय वातावरणात पार पडला. पिंगळा नदीच्या तीरावर वसलेले हे मंदिर प्राचीन परंपरा, धार्मिक महत्त्व आणि ऐतिहासिक वारसा यांसाठी प्रसिद्ध आहे. स्थानिक जाणकारांच्या माहितीनुसार, या मंदिराला सुमारे ४०० वर्षांचा इतिहास लाभला आहे. बंजारा समाजातील भाविकांसाठी हे मंदिर श्रद्धा आणि भक्तीचे महत्त्वपूर्ण केंद्र मानले जाते.११ ऑक्टोबर रोजी

आयोजित धार्मिक कार्यक्रमात निलेश ठाकरे व ठाकरे यांच्या शुभहस्ते अभिषेक, घटस्थापना आणि अखंड ज्योत पूजन करण्यात आले. यावेळी ट्रस्टचे अध्यक्ष विनोद राटोड, सचिव रमेश राटोड, जगुभाऊ राटोड, पंडितराव राटोड, पुजारी रामपाल जाधव आणि विठ्ठल राटोड उपस्थित होते. धार्मिक विधींमुळे मंदिर परिसरात भक्तिमय वातावरण निर्माण झाले होते.या प्राचीन श्रद्धास्थानाची परंपरा आजही जपली जात असून, दरवर्षी विविध धार्मिक विधींच्या माध्यमातून भाविकांची श्रद्धा व्यक्त होत असते. या कार्यक्रमाची माहिती बाबुसिंग चव्हाण यांनी दिली.

भक्तिगीतांच्या सुरांनी माहूरगड दुमदुमला; गोपाल गावंडेंनी गाजविली ललिता पंचमी

भरतनाट्यम, गोंधळ, भारूड अन् पोवाड्याची रंगत; रात्रभर जागरण सोहळ्यात हजारो भाविक मंत्रमुग्ध

माहूर-आदिशक्ती श्री रेणुका मातेच्या भक्तीचा जागर, सुरांची बरसात आणि कलाविष्कारांचा अविस्मरणीय संगम... अशा भक्तिमय वातावरणात माहूरगडावर ललिता पंचमीचा जागरण सोहळा मोठ्या उत्साहात पार पडला. टीव्ही स्टार आणि 'सूर नवा ध्यास नवा २०२३'चे विजेते गायक गोपाल गावंडे यांनी आपल्या दमदार गायनाने ललिता पंचमीची रंगत वाढविली. भावगीते, भक्तिगीते आणि अभंगांच्या सुरांनी संपूर्ण गड परिसर भक्तिरसात न्हाऊन निघाला. हजारो भाविकांनी रात्रभर सुरू असलेल्या या संगीत सेवेचा आनंद घेत श्री रेणुका मातेच्या चरणी भक्तिभाव अर्पण केला. महाराष्ट्रातील साडेतीन शक्तिपीठांपैकी एक पूर्ण पीठ आणि आदिशक्तीचे मूळपीठ म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या माहूरगडावरील श्री रेणुका देवीच्या नवरात्रोत्सवात ललिता

पंचमीला विशेष महत्त्व आहे. या पर्वानिमित्त आयोजित जागरण सोहळ्यात भक्ती, संगीत आणि लोककलेचा सुरेख मिलाफ अनुभवायला मिळाला.

गुरुवारी सायंकाळी सहा वाजता विश्वस्त चंद्रकांत भोपी आणि पुणे येथील भरतनाट्यम कलावंत भक्ती पांडव यांच्या हस्ते दीपप्रज्वलन

करून संगीत सेवेचा शुभारंभ करण्यात आला. यावेळी संस्थानचे विश्वस्त संजय कात्रव, आशिश जोशी, विनायकराव फांदोडे, दुर्गादास भोपी, व्यवस्थापक विजय राऊत, योगेश साबळे, अरविंद राटोड आणि नितीन गेडाम उपस्थित होते. पुणे येथील भक्ती पांडव व त्यांच्या संचाने भरतनाट्यम नृत्य सादर करून

कार्यक्रमाची सुरेल सुरुवात केली. नांदेडच्या कुमारी राजेश्री रमाकांत जोशी यांनी गोंधळ आणि भारूड सादर करून उपस्थितांची दाद मिळविली. यवतमाळच्या साची भुसार आणि लोकेश मडावी यांनी गोंधळावर नृत्य सादर करून उपस्थितांचे लक्ष वेधले. 'सूर नवा ध्यास नवा २०२३'चे विजेते

आणि टीव्ही स्टार गायक गोपाल गावंडे (अकोला) यांच्या गायनाची भाविकांना विशेष उत्सुकता होती.

त्यांनी आपल्या दमदार आवाजात 'अंबीर गुलाल उधळीत रंग', 'नाथा घरी नाचे माझा सखा पांडुरंग', 'माझे माहेर पंढरी आहे भिवरेच्या तीरी', 'होईन भिकारी पंढरीचा वारकरी', 'कानडा राजा पंढरीचा' अशा लोकप्रिय भक्तिगीतांची सुरेल मेजवानी सादर केली. 'मोरया मोरया गणपती बाप्पा मोरया', 'दिगंबरा दिगंबरा श्रीपाद वल्लभ दिगंबरा', 'वेदोनाही नाही कळला अंतपार याचा' या गीतांनी भक्तिरसाची अनुभूती दिली, तर 'हरी म्हणा, कुणी गोविंद म्हणा, कुणी गोपाळ म्हणा नाायणा' या गीताने वातावरण भक्तिमय केले. त्यांच्या सादरीकरणाला उपस्थित भाविकांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. गायक प्रसन्न जोशी नागपूर यांनी 'मन

में राम बसाले', 'ऐसी लागी लगन, मीरा हो गई मगन' आणि 'नरसोबाच्या वाडीला जाऊ चला हो, गुरुचरणी धन्य होऊ चला' या गीतांतून भक्तीची अनुभूती दिली. याशिवाय अमोल पटवर्धन, गुंजन शिरभाते, रवी सातफळे, राहुल मानेकर, जाई देशपांडे, श्रीकांत पिसे, दलितानंद खडसे, सुरेश पाटील आणि ज्ञानेश्वर टेकाळे यांनीही एकापेक्षा एक सरस गायन सेवा सादर करून संगीत सोहळ्यात रंग भरला. संगीत, नृत्य आणि भक्तिगीतांनी सजलेल्या या जागरण सोहळ्याचे संचलन प्राचार्य कुलकर्णी आणि वेदशास्त्री नीलेश केदार गुरुजी यांनी केले. देवीचा जागरण सोहळा असल्याने श्री रेणुका मातेचे मंदिर रात्रभर भाविकांच्या दर्शनासाठी खुले ठेवण्यात आले होते. त्यामुळे हजारो भाविकांनी देवीचे दर्शन घेतले आणि संगीत सेवेचा लाभ घेतला.

**उपमुख्यमंत्री
एकनाथ शिंदेचा
झंझावाती
दौरा**

नवरात्रीच्या
हार्दिक
शुभेच्छा

संपूर्ण लक्ष्य बस्ता

आराधना

होलसेल शॉपिंग मॉल

- बनारसी शालू • डिझायनर साड्या • घाघरा ओढनी • सलवार सुट
- ड्रेस मटेरियल • रेडीमेड कोट • सुटिंग-शर्टिंग • टिबेज वेअर • किड्स वेअर

फॅशन | ज्वेलरी | चिल्ड्रेन्स वेअर | शूज व सॅन्डल | होम डेकोर | मॅकिंग

जवाहर रोड, अमरावती. ☎ 2574594 | L 2 बिझीलॅन्ड कॉम्प्लेक्स, नांदगावपेठ, अमरावती

माझ्या आयुष्यातील गुपिते माझ्यासोबतच कबरीत गाडली जातीलबॉलिवूड अभिनेता सलमान खानच्या आयुष्यावर चित्रपट बनवणे सोपे नाही. ‘कॉफी विथ करण ९’ या कार्यक्रमाच्या रॅपिड फायर राऊंडमध्ये अभिनेत्री करिश्मा कपूरने सलमानला त्याच्या बायोपिकबाबत प्रश्न विचारला. आयुष्यावर चित्रपट बनवण्याची वेळ आली,

सलमानची बायोपिक

माझ्या आयुष्या तील गुपिते माझ्यासोबतच कबरीत गाडली जातीलबॉलिवूड अभिनेता सलमान खानच्या आयुष्यावर चित्रपट बनवणे सोपे नाही. ‘कॉफी विथ करण ९’ या कार्यक्रमाच्या रॅपिड फायर राऊंडमध्ये अभिनेत्री करिश्मा कपूरने सलमानला त्याच्या बायोपिकबाबत प्रश्न विचारला. आयुष्यावर चित्रपट बनवण्याची वेळ आली, तर कोणत्या दिग्दर्शकाकडे ही जबाबदारी सोपवशील, अशी विचारणा तिने केली. त्यावर सलमानने चार दिग्दर्शकांची नावे सांगितली. मात्र, त्यानंतर ‘माझ्या आयुष्यावर कधीही बायोपिक बनणार नाही. माझे आयुष्य माझ्या कबरीपर्यंतच राहील,’ असे स्पष्ट करत त्याने या चर्चेला पूर्णविराम दिला. सलमानच्या बायोपिकसाठी चार दिग्दर्शकांची नावे ‘कॉफी विथ करण ९’च्या पहिल्याच भागात करिश्मा कपूरने सलमानसमोर

एक रंजक प्रश्न ठेवला. त्याच्या आयुष्यावर बायोपिक बनवायची झाल्यास सूरज बडजात्या, कबीर खान, संजय लीला भन्साळी आणि डेव्हिड धवन यांच्यापैकी कोणत्या दिग्दर्शकाची निवड करशील, असे तिने विचारले. सलमाननेही आपल्या खास शैलीत उत्तर दिले. त्याच्या मते, बायोपिकाचा विषय आणि त्यातून आयुष्याची कोणती बाजू मांडायची आहे, यावर दिग्दर्शकाची निवड अवलंबून असेल. आयुष्यावर विनोदी चित्रपट बनवायचा असल्यास डेव्हिड धवन यांची निवड करेन, असे सलमानने सांगितले. प्रेमकथा पडद्यावर मांडायची असल्यास संजय लीला भन्साळी योग्य ठरतील, असे त्याने नमूद केले. तर अनेक सुंदर प्रेमकथांचा समावेश असलेल्या चित्रपटासाठी सूरज बडजात्या यांना पसंती देईन, असेही त्याने स्पष्ट केले. सलमानने आपल्या पसंतीच्या यादीत कबीर खान यांचाही समावेश केला. आयुष्यातील घटनांवर आधारित ॲक्शन आणि प्रेमाचा संगम असलेला चित्रपट बनवायचा झाल्यास कबीर खान यांच्याकडे दिग्दर्शनाची जबाबदारी सोपवेन, असे त्याने सांगितले. मात्र, चारही दिग्दर्शकांची नावे घेतल्यानंतर सलमानने स्वतःच्या बायोपिकबाबत भूमिका मांडली. ‘माझे आयुष्य माझ्या कबरीपर्यंतच राहील’; सलमानने असे का म्हटले?

सलमान खानने आपल्या आयुष्यावर बायोपिक बनणार नसल्याचे स्पष्ट केले. ‘माझ्या आयुष्यावर कधीही बायोपिक बनणार नाही. माझे आयुष्य माझ्या कबरीपर्यंतच राहील,’ असे त्याने सांगितले. सलमानच्या या विधानावरून त्याच्या खासगी आयुष्याची कहाणी चित्रपटाच्या माध्यमातून जगासमोर आणण्याची त्याची इच्छा नसल्याचे स्पष्ट होते. त्याच्या कारकिर्दीत यश, नातेसंबंध, वाद आणि आयुष्यातील अनेक चढ-उतार चर्चेचा विषय ठरले आहेत. मात्र, या सगळ्या घटनांवर आधारित चित्रपट बनवण्यास सलमान तयार नसल्याचे त्याच्या विधानातून दिसते. त्यामुळे सलमानच्या आयुष्यावर कधी बायोपिक बनणार का, हा प्रश्न पुन्हा चर्चेत आला आहे. स्वतः सलमाननेच त्याला नकार दिल्याने एखादा दिग्दर्शक त्याच्या आयुष्यापासून प्रेरणा घेऊन चित्रपट बनवणार का, याबाबत उत्सुकता आहे.

कागदावर धमाकेदार, पण पडद्यावर फिका?

ट्रेलर पाहून लोकांना वाटते की या वेळी विजय नक्कीच दमदार पुनरागमन करेल. पण चित्रपट थिएटरमध्ये रिलीज झाला की प्रेक्षकांच्या पदरी निराशाच पडते. ‘लिंगर’, ‘फॅमिली स्टार’ असो किंवा ‘किंगडम’, त्याच्या प्रत्येक चित्रपटाबाबत हेच घडले आहे. आता त्याच्या ‘रणबाली’ या नव्या चित्रपटाच्या बाबतीतही दुर्दैवाने हाच किता गिरवला गेला आहे. साऊथचा लोकप्रिय अभिनेता विजय देवरकोंडाच्या बाबतीत एकच गोष्ट वारंवार घडताना दिसते. त्याच्या एखाद्या नवीन चित्रपटाची घोषणा झाली की, दिग्दर्शक आणि विजयची जोडी पाहून प्रेक्षकांमध्ये मोठी उत्सुकता निर्माण होते. ट्रेलर पाहून लोकांना वाटते की या वेळी विजय नक्कीच दमदार पुनरागमन करेल. पण चित्रपट थिएटरमध्ये रिलीज झाला की प्रेक्षकांच्या पदरी निराशाच पडते. ‘लिंगर’, ‘फॅमिली स्टार’ असो किंवा ‘किंगडम’, त्याच्या प्रत्येक चित्रपटाबाबत हेच घडले आहे. आता त्याच्या ‘रणबाली’ या नव्या चित्रपटाच्या बाबतीतही दुर्दैवाने हाच किता गिरवला गेला आहे. मुकेश अंबानी यांच्या नेतृत्वाखालील रिलायन्स इंडस्ट्रीजची डिजिटल आणि टेलिकॉम कंपनी जिओ रॅप्टफॉर्मर्सचा प्रस्तावित आयपीओ सध्या चर्चेत आहे. ३०.१८८ ... काय आहे ‘रणबाली’ची कथा आणि पार्श्वभूमी ? हा चित्रपट १८७६ ते १८७८ मधील ‘ग्रेट मद्रास फांमिन’ म्हणजेच भयंकर दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर आधारित आहे. इतिहास, ?कशन आणि पौराणिक लोककथेचा मेळ घालण्याचा प्रयत्न यात केला गेला आहे. यामध्ये विजय देवरकोंडाने रायलसीमा क्षेत्रातील ‘सिंगनमलाबोबिली रणबाली’ या शूर योद्ध्याची भूमिका केली आहे, जो ब्रिटीश जुलुमाविरुद्ध लढा देतो. रश्मिका

स्माइलंश्

जनमाध्यम एक प्रतिष्ठित सवय
ॐ रविवार, १८ ऑक्टोबर २०२६ ॐ E-paper - www.janmadhyam.com

‘इतकीच अडचण अशेल तर AI ने मुले जन्माला घाला...’

सोशल मीडियावर कलाकारांच्या दिसण्यावरून, त्यांच्या वजनावरून आणि शरीरयष्टीवरून टीका करण्याचे प्रकार वाढत आहेत. एखाद्या अभिनेत्रीचे वजन वाढले की तिची खिल्ली उडवली जाते. विशेषतः आई झाल्यानंतर महिलांच्या शरीरात होणाऱ्या बदलांवरून त्यांना टोल केले जाते. अलीकडेच अभिनेत्री कतरिना कैफ हिला प्रसूतीनंतर वाढलेल्या वजनावरून टोल करण्यात आले. त्यानंतर अभिनेत्री ऐश्वर्या राय हिच्या रॅम्प वॉकवरूनही सोशल मीडियावर टीका झाली. आता अभिनेत्री विद्या बालन हिने अशा टोलर्सना चांगलेच सुनावले आहे. विद्या बालनने नुकत्याच एका वृत्तपत्राला दिलेल्या विशेष मुलाखतीत ऑनलाइन ट्रोлингच्या प्रकारांवर तीव्र नाराजी व्यक्त केली. दुसऱ्यांच्या शरीरावरून टीका करणाऱ्यांनी आधी स्वतःकडे पाहावे, असे स्पष्ट मत तिने मांडले. महिलांच्या शरीरात होणारे बदल समजून न घेता त्यांची खिल्ली उडवणे चुकीचे असल्याचेही तिने ठणकावून सांगितले. सोशल मीडियावर महिलांच्या वजनावरून टीका करणाऱ्यांना उत्तर देताना विद्या बालन म्हणाली की, दुसऱ्यांची निंदा करणाऱ्या लोकांनी आधी स्वतःकडे आरशात पाहावे. तिच्या मते, दुसऱ्यांमध्ये सतत चुका शोधणारे लोक अनेकदा स्वतःबद्दलच समाधानी नसतात. त्यामुळे ते इतरांच्या दिसण्यावरून टीका करतात.

एखाद्या महिलेचे वजन वाढले किंवा तिच्या शरीरात बदल झाले, म्हणून तिची थड्डा करण्याचा अधिकार कोणालाही नाही. प्रत्येक व्यक्तीचे शरीर वेगळे असते. त्यामुळे एखाद्याच्या शरीरावरून त्याला कमी लेखणे किंवा त्याची खिल्ली उडवणे योग्य नाही, असे विद्या बालनने स्पष्ट केले. विद्या बालनने टोलर्सना उत्तर देताना कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा म्हणजेवर्च ष् चा उल्लेख करत उपरोधिक टोला लगावला. महिलांनी मुलांना जन्म दल्यानंतर त्यांचे वजन एडिट करून त्यांचा मजकूर जाणीवपूर्वक आक्षेपार्ह भासवण्यात आल्याचा दावा त्यांनी केला होता. सुरुवात वाद पाहता, हनी सिंग यांनी नंतर एक व्हिडिओ जारी करून जाहीर माफी मागितली होती. तसेच, व्हायरल झालेला व्हिडिओ सेलने समस बजावूनही हनी सिंग यापूर्वी तब्बल तीन वेळा चौकशीसाठी गैरहजर राहिले आहेत. याआधी, ५ ऑक्टोबर रोजीही ते चौकशीसाठी हजर झाले नव्हते आणि त्यावेळी त्यांनी तपासाधिकाऱ्यांकडे हजेरी लावण्यासाठी आणखी काही दिवसांचा वेळ मागितला होता.

वाढते, या गोष्टीचा काही लोकांना इतका त्रास होत असेल, तर त्यांनी एआय च्या मदतीनेच मुलांना जन्म देण्याचा विचार करावा, असे ती म्हणाली. तिच्या या विधानातून महिलांच्या शरीरावरून टीका करणाऱ्या लोकांबद्दलचा संताप स्पष्टपणे दिसून आला. प्रसूतीनंतर महिलांच्या शरीरात अनेक हार्मोनल बदल होतात. त्यामुळे त्यांच्या वजनात आणि शरीरयष्टीत बदल होऊ शकतात. ही नैसर्गिक प्रक्रिया आहे. अशा वेळी महिलांना समजून घेण्याऐवजी त्यांच्यावर टीका करणे चुकीचे असल्याचे विद्याने सांगितले. विद्या बालनने पुढे सांगितले की, एखाद्या व्यक्तीच्या शरीरावरून तिची खिल्ली उडवण्याचा किंवा तिला टोल करण्याचा अधिकार कोणालाही नाही. सोशल मीडियावर व्यक्त होण्याचे स्वातंत्र्य आहे. अशी विनंती रॅपर हनी सिंग यांनी केली होती; परंतु महाराष्ट्र सायबर सेलने त्यांची ही मागणी शुक्रवारी सरळसरळ फेटाळून लावली आहे. वृत्तसंस्थेकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, हनी सिंग यांना आज म्हणजेच शुक्रवारी, १६ ऑक्टोबर रोजी महाराष्ट्र सायबर सेलसमोर चौकशीसाठी हजर राहण्याचे आदेश देण्यात आले होते. त्यांच्यावर दिल्लीत पार पडलेल्या एका लाईव्ह कन्सर्टदरम्यान अत्यंत आक्षेपार्ह वक्तव्ये केल्याचा गंभीर आरोप आहे. त्यांच्या या वक्तव्याचा व्हिडिओ सोशल मीडियावर वाऱ्यासारखा कायरल झाला, त्यानंतर सामान्य नागरिकांसह अनेक युजर्सनी त्यांच्यावर टीकेची झाड उठवली. हा व्हिडिओ जारी करून जाहीर माफी मागितली होती. तसेच, व्हायरल झालेला व्हिडिओ सेलने समस बजावूनही हनी सिंग यापूर्वी तब्बल तीन वेळा चौकशीसाठी गैरहजर राहिले आहेत. याआधी, ५ ऑक्टोबर रोजीही ते चौकशीसाठी हजर झाले नव्हते आणि त्यावेळी त्यांनी तपासाधिकाऱ्यांकडे हजेरी लावण्यासाठी आणखी काही दिवसांचा वेळ मागितला होता.

दसरा विजयादशमीच्या हार्दिक शुभेच्छा - Happy Dusshra The Study Room

Book Nook

अत्याधुनिक सर्व सोयीयुक्त अभ्यासिका

दसऱ्याच्या पवित्र सणानिमित्त यशाचा मार्ग ज्ञानाने सजवा! ज्ञान हाच खरा विजय आहे!

आधुनिक, सुरक्षित आणि शीत अभ्यासिकेसाठी

आमच्या सुविधा

- स्वातंत्र्य केंद्रिन व्यवस्था
- वातानुकुलीत हॉल (AC)
- स्वच्छ पाण्याची व जेवणाची आसन व्यवस्था
- सुरक्षिततेसाठी CCTV ची व्यवस्था
- मोफत Wi-Fi सुविधा
- स्वातंत्र्य पॉलिटि व्यवस्था

ADMISSION OPEN

9823016309

Janmadhyam Complex, Near Rajkamal Square Amravati (M.H.)

‘यो यो हनी सिंग’च्या अडचणीत मोठी वाढ!

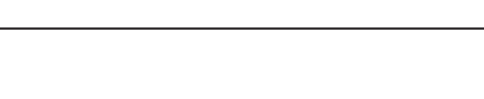
दिल्लीतील एका सांगीतिक कार्यक्रमात त्यांनी केलेल्या काही वादग्रस्त विधानांमुळे त्यांच्या अडचणीत मोठी वाढ झाली आहे. या संपूर्ण प्रकरणाची दखल घेत महाराष्ट्र सायबर सेलने अत्यंत कडक भूमिका घेतली आहे. चौकशीसाठी हजर राहण्याची तारीख बदलून ती २२ ऑक्टोबर करावी, अशी विनंती रॅपर हनी सिंग यांनी केली होती; परंतु महाराष्ट्र सायबर सेलने त्यांची ही मागणी शुक्रवारी सरळसरळ फेटाळून लावली आहे. प्रसिद्ध रॅपर आणि संगीतकार हिरदेश सिंग, ज्यांना जगभर ‘यो यो हनी सिंग’ या नावाने ओळखले जाते, त्यांच्यामागील कायदेशीर शुक्लकाष्ठ संपण्याचे नाव घेत नाहीये. दिल्लीतील एका सांगीतिक कार्यक्रमात त्यांनी केलेल्या काही वादग्रस्त विधानांमुळे त्यांच्या अडचणीत मोठी वाढ झाली आहे. या संपूर्ण प्रकरणाची दखल घेत महाराष्ट्र सायबर सेलने अत्यंत कडक भूमिका घेतली आहे. चौकशीसाठी हजर राहण्याची तारीख बदलून ती २२ ऑक्टोबर करावी, अशी विनंती रॅपर हनी सिंग यांनी केली होती; परंतु महाराष्ट्र सायबर सेलने त्यांची ही मागणी शुक्रवारी सरळसरळ फेटाळून लावली आहे. वृत्तसंस्थेकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, हनी सिंग यांना आज म्हणजेच शुक्रवारी, १६ ऑक्टोबर रोजी महाराष्ट्र सायबर सेलसमोर चौकशीसाठी हजर राहण्याचे आदेश देण्यात आले होते. त्यांच्यावर दिल्लीत पार पडलेल्या एका लाईव्ह कन्सर्टदरम्यान अत्यंत आक्षेपार्ह वक्तव्ये केल्याचा गंभीर आरोप आहे. त्यांच्या या वक्तव्याचा व्हिडिओ सोशल मीडियावर वाऱ्यासारखा कायरल झाला, त्यानंतर सामान्य नागरिकांसह अनेक युजर्सनी त्यांच्यावर टीकेची झाड उठवली. हा व्हिडिओ जारी करून जाहीर माफी मागितली होती. तसेच, व्हायरल झालेला व्हिडिओ सेलने समस बजावूनही हनी सिंग यापूर्वी तब्बल तीन वेळा चौकशीसाठी गैरहजर राहिले आहेत. याआधी, ५ ऑक्टोबर रोजीही ते चौकशीसाठी हजर झाले नव्हते आणि त्यावेळी त्यांनी तपासाधिकाऱ्यांकडे हजेरी लावण्यासाठी आणखी काही दिवसांचा वेळ मागितला होता.

पिक्चर अभी बाकी है मेरे दोस्त...

दोस्त!’ या शेरअर केलेल्या स्टोरीमध्ये नुसरतने तिच्या खोलीतून दिसणारा एक सुंदर सूर्यास्त आणि एक व्हिलचेअर शेरअर केली आहे. या फोटोला तिने दिलेल्या एका भावुक कॅप्शनने सर्वांचे लक्ष वेधून घेतले आहे. तिने लिहिले आहे की, मला नेहमीच सूर्यास्त पाहण्याचं वेड होतं, पण आता माझा दृष्टिकोन बदलला आहे. पिक्चर अभी बाकी है मेरे दोस्त!’ या आशयदायी ओळींवरून तिचा आत्मविश्वास आणि सकारात्मकता स्पष्टपणे दिसून येते. अपघातानंतर तिची ही पहिलीच पोस्ट समोर आल्यामुळे तिचे चाहते आणि कुटुंबियांना मोठा दिलासा मिळाला आहे. नुसरत भरुच लवकरच अभिनेता टायगर श्राॅफसोबत एका मोठ्या प्रोजेक्टमध्ये स्क्रीन शेरअर करताना दिसणार आहे. या निमित्ताने प्रेक्षकांना पहिल्यांदाच नुसरत आणि टायगरची फ्रेश जोडी मोठ्या पडद्यावर पाहायला मिळणार आहे.

अजय देवगणच्या ‘दृश्यम ३’चा ऐतिहासिक विक्रम

साल्गावकरच्या भूमिकेत दिसत आहे. रहस्य, थरार आणि अनपेक्षित वळणांनी भरलेल्या या कथेला प्रेक्षकांचा चांगला प्रतिसाद मिळत आहे. मोठे ॲक्शन सीक्वेन्स किंवा सुपरहिरोची कथा नसतानाही केवळ सस्पेन्सच्या जोरावर चित्रपटाने प्रेक्षकांना आकर्षित केले आहे. अभिषेक पाठक यांच्या दिग्दर्शनाखाली तयार झालेला हा चित्रपट २ ऑक्टोबर रोजी गांधी जयंतीच्या दिवशी प्रदर्शित झाला. प्रदर्शनाच्या पहिल्या दिवसापासूनच चित्रपटाच्या कमाईला चांगली सुरुवात मिळाली. आकडेवारीनुसार, प्रदर्शनाच्या बाराव्या दिवशी चित्रपटाने भारतात सुमारे ८.५० कोटी रुपयांची निव्वळ कमाई केली. त्यामुळे भारतातील एकूण निव्वळ कमाई ३२३.५० कोटी रुपयांवर पोहोचली. भारतातील एकूण ग्राॅस कमाई ३८७.८० कोटी रुपये झाली. परदेशातील सुमारे ११४ कोटी रुपयांच्या कमाईची भर घातल्यानंतर जगभरातील एकूण ग्राॅस कमाई ५०१.८० कोटी रुपयांपर्यंत पोहचली आहे. अजय देवगणच्या कारकिर्दीतील मोठा विक्रम अजय देवगणच्या अनेक चित्रपटांनी यापूर्वी बॉक्स ऑफिसवर चांगली कमाई केली आहे. मात्र, दिलेल्या आकडेवारीनुसार, जगभरात ५०० कोटी रुपयांचा टप्पा पार करणारा ‘दृश्यम ३’ हा त्याच्या कारकिर्दीतील पहिला चित्रपट ठरला आहे. यापूर्वी ‘सिंघम अगेन’ या चित्रपटाने जगभरात सुमारे ३७२.५० कोटी रुपयांची कमाई केली होती. आता ‘दृश्यम ३’ने हा आकडा मागे टाकला आहे. त्यामुळे अजय देवगणच्या चित्रपटांच्या कमाईच्या बाबतीत या चित्रपटाने नवा विक्रम केला आहे. ‘दृश्यम’ फ्रँचायझीच्या कमाईचा विक्रम ‘दृश्यम’ या चित्रपट मालिकेची सुरुवात मल्याळम चित्रपटसृष्टीतून झाली. त्यानंतर या कथेचे हिंदीसह

बॉलिवूड अभिनेत्री नुसरत भरुचा सध्या तिच्या एका गंभीर अपघातामुळे आणि त्यानंतर झालेल्या प्रकृतीच्या अपडेटमुळे चर्चेत आली आहे. बाली येथे एका बैयक्तिक कामानिमित्त गेलेली असताना तिचा एक मोठा अपघात झाला, ज्यामध्ये तिच्या मणक्याला गंभीर दुखापत झाली. अपघाताची तीव्रता पाहता तिला तातडीने एअर ॲम्ब्युलन्सद्वारे मुंबईत आणण्यात आले. मुंबईत दाखल झाल्यानंतर तिच्यावर तातडीने शस्त्रक्रिया पार पडली. दरम्यान,

यशस्वी शस्त्रक्रियेनंतर अभिनेत्रीने स्वतः इन्स्टाग्राम स्टोरीवर एक फोटो शेरअर करत

चाहत्यांना आपल्या प्रकृतीची माहिती दिली आहे. ‘पिक्चर अभी बाकी है मेरे दोस्त!’ या शेरअर केलेल्या स्टोरीमध्ये नुसरतने तिच्या खोलीतून दिसणारा एक सुंदर सूर्यास्त आणि एक व्हिलचेअर शेरअर केली आहे. या फोटोला तिने दिलेल्या एका भावुक कॅप्शनने सर्वांचे लक्ष वेधून घेतले आहे. तिने लिहिले आहे की, मला नेहमीच सूर्यास्त पाहण्याचं वेड होतं, पण आता माझा दृष्टिकोन बदलला आहे. पिक्चर अभी बाकी है मेरे दोस्त!’ या आशयदायी ओळींवरून तिचा आत्मविश्वास आणि सकारात्मकता स्पष्टपणे दिसून येते. अपघातानंतर तिची ही पहिलीच पोस्ट समोर आल्यामुळे तिचे चाहते आणि कुटुंबियांना मोठा दिलासा मिळाला आहे. नुसरत भरुच लवकरच अभिनेता टायगर श्राॅफसोबत एका मोठ्या प्रोजेक्टमध्ये स्क्रीन शेरअर करताना दिसणार आहे. या निमित्ताने प्रेक्षकांना पहिल्यांदाच नुसरत आणि टायगरची फ्रेश जोडी मोठ्या पडद्यावर पाहायला मिळणार आहे.

बॉलिवूड अभिनेता अजय देवगणच्या ‘दृश्यम ३ : द कन्क्लूजन’ या चित्रपटाने बॉक्स ऑफिसवर मोठी कामगिरी केली आहे. प्रदर्शित झाल्यानंतर अवघ्या १२ दिवसांत या चित्रपटाने जगभरात ५०० कोटी रुपयांहून अधिक कमाई केली आहे. या कामगिरीसह अजय देवगणच्या कारकिर्दीत हा एक नवा विक्रम आहे. तसेच २०२६ मधील सर्वाधिक कमाई करणाऱ्या भारतीय चित्रपटांच्या यादीत महाकाव्यासारखा भव्य या चित्रपटाने दुसरे स्थान मिळवले आहे. ‘दृश्यम ३’ या चित्रपटात अजय देवगण पुन्हा एकदा विजय

मह्माचाजी आणि नीरव शाह यांचे छायांकन अप्रतिम आहे. त्या काळातील वातावरण, भव्य सेट आणि कपड्यांची रचना अगदी हुबेहूब केली आहे. चित्रपट दिसायला एखाद्या महाकाव्यासारखा भव्य वाटतो, पण दुर्दैवाने पडद्यावर घडणाऱ्या प्रसंगांशी प्रेक्षक अधिक कमाई केली आहे. या कामगिरीसह अजय देवगणच्या कारकिर्दीत हा एक नवा विक्रम आहे. तसेच २०२६ मधील सर्वाधिक कमाई करणाऱ्या भारतीय चित्रपटांच्या यादीत महाकाव्यासारखा भव्य या चित्रपटाने दुसरे स्थान मिळवले आहे. ‘दृश्यम ३’ या चित्रपटात अजय देवगण पुन्हा एकदा विजय

मंदाना हिने त्याच्या पत्नीची (जयम्मा) भूमिका साकारली असून ती त्याचा मुख्य भावनिक आधार आहे. तर प्रसिद्ध हॉलीवूड अभिनेते अन्रॅल्ड वोस्लू यांनी क्रूर ब्रिटीश अधिकाऱ्याची भूमिका केली आहे. ‘मद्रमल्लाना’ या लोककथेवर आधारित या चित्रपटाची मूळ संकल्पना खूप मोठी होती, पण पडद्यावर ती मांडताना पूर्णपणे कोलमडली आहे. रेंगाळलेली पटकथा आणि विस्कळीत प्रवाह चित्रपटाची सुरुवात एका सुंदर पारंपरिक लोककथेने होते, ज्यामुळे प्रेक्षकांच्या अपेक्षा उंचावतात. परंतु, अवघ्या १५ ते २० मिनिटांतच कथेचा वेग मंदावतो. ब्रिटीशांचा छळ आणि सूडाच्या एकाच चक्रात कथा अडकून पडते. चित्रपटाचा सर्वात मोठा दोष म्हणजे त्याचा विस्कळीत प्रवाह! हिरोच्या एन्ट्रीचा सीन प्रेक्षकांमध्ये जो जोश निर्माण करतो, तो सीन पूर्ण होण्याआधीच अचानक संपतो. प्रेक्षकांना एका सीनचा पूर्ण आनंद घेता येण्याआधीच पुढचा सीन सुरू होतो, ज्यामुळे चित्रपट पाहताना थकवा जाणवतो. त्यातच गरजेपेक्षा जास्त मेलेड्रामा भरल्यामुळे चित्रपट कंटाळवाणा होतो. कथेच्या बाबतीत चित्रपट मार खात असला, तरी तांत्रिकदृष्ट्या तो अतिशय उत्तम बनवला आहे. जिष्णू

निवडक यूपीआय व्यापारी व्यवहारांवर प्रस्तावित असलेल्या ०.४ टक्के मर्चंट डिस्काउंट रेटच्या अंमल बजावणीला दिवाळीच्या हंगामापर्यंत स्थगिती मिळाल्याने व्यापारी वर्गास तूर्त दिलासा मिळाला आहे. मात्र, त्यामुळे प्रश्न फक्त पुढे ढकलला गेला आहे. निवडक यूपीआय व्यापारी व्यवहारांवर प्रस्तावित असलेल्या ०.४ टक्के मर्चंट डिस्काउंट रेटच्या अंमलबजावणीला दिवाळीच्या हंगामापर्यंत स्थगिती मिळाल्याने व्यापारी वर्गास तूर्त दिलासा मिळाला आहे. मात्र, त्यामुळे प्रश्न फक्त पुढे ढकलला गेला आहे. सणासुदीची डिजिटल खरेदी शुल्कमुक्त राहणार, एवढ्यावर समाधान मानण्याऐवजी डिजिटल व्यवहारांचा खर्च कोण उचलणार आणि त्याचा भार अखेरीस कोणावर पडणार, याचे स्पष्ट उत्तर जोपर्यंत मिळत नाही तोपर्यंत संभ्रम दूर होणार नाही. मुळात डिजिटल व्यवहार करा, रोखीवरील अवलंबित्व कमी करा, अर्थव्यवस्थाला पारदर्शक बनवा, असे आवाहन सरकार पातळीवरून करायचे आणि नागरिकांना त्या व्यवस्थेची सवय लागल्यानंतर तिच्यावर शुल्काचा भार टाकायचा, तर त्यामागील हेतूवर प्रश्नचिन्ह निर्माण होणारच. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाच्या नव्या प्रस्तावानुसार दोन हजार रुपयांपेक्षा अधिक रकमेच्या निवडक व्यापारी यूपीआय व्यवहारांवर हे शुल्क आकारले जाणार होते.

दोन व्यक्तींच्या आपसातील युपीआय देवाणघेवाणीवर हे शुल्क नसल्याने सर्व यूपीआय व्यवहारांना सरसकट शुल्क लागणार नव्हते हे खरेच. प्रस्तावित शुल्क थेट ग्राहकाऐवजी व्यापाऱ्याकडून घेतले जाणार

होते. तरीही या प्रक्रियेत ग्राहक पूर्णतः भारमुक्त राहील, असे गृहीत धरता येत नाही.

वेगापेक्षा विवेक महत्त्वाचा

व्यापाऱ्याचा खर्च वाढला की त्याचा भार या ना त्या मार्गे अप्रत्यक्षपणे ग्राहकांवरच येतो हे वारंवार घडले आहे. त्यामुळे हा केवळ बँका आणि व्यापाऱ्यांमधील तांत्रिक विषय नाही. मुळात कोट्यवधी नागरिक आणि लाखो व्यापाऱ्यांच्या दैनंदिन व्यवहारांवर परिणाम करणारे निर्णय घेताना सारासार विवेक आणि दूरगामी विचार हवा. शुल्कामुळे व्यवहारांचे स्वरूप बदलेल का, छोटे व्यापारी पुन्हा रोखीकडे वळतील का आणि ग्राहकांवर अप्रत्यक्ष भार पडेल का, याचा विचार आधीच व्हायला हवा. घाईघाईने घोषणा करायची आणि विरोध झाल्यावर अंमलबजावणी पुढे ढकलायची किंवा निर्णय मार्गे घेण्याची वेळ येऊ द्यायची, हे शहाणपणाचे लक्षण नाही.

यूपीआयचे यश व्यवहार प्रक्रियेतील सहज सुलभतेत आहे. भाजीविक्रेता, चहाची टपरी,

स्तरांवर मोबाइलद्वारे पैसे देण्याची सवय आपल्याकडे अल्पावधीत खोलवर रुजली ती त्यामुळेच. शिवाय सुट्ट्या पैशांची अडचण कमी झाली; व्यवहारांची नोंद होऊ लागली. ग्राहकाला सोय आणि व्यापाऱ्याला तत्काळ पैसे, या दुहेरी फायद्यामुळे व्यवस्था झपाट्याने विस्तारली. या सगळ्यात शुल्कमुक्त व्यवहारांचा वाटा दुर्लक्षित करता येणार नाही. पण आता अतिरिक्त खर्च लादताना डिजिटल स्वीकाराची ही पायाभरणी धोक्यात येणार नाही, हे प्रथम पाहावे लागेल. व्यापारी संघटनांची चिंता म्हणूनच रास्त आहे. कमी नफ्यावर व्यवसाय करणाऱ्या दुकानदारासाठी व्यवहाराच्या एकूण रकमेवरील शुल्क आणि प्रत्यक्ष नफ्यावरील त्याचा परिणाम वेगळा असतो. उलाढाल मोठी दिसली म्हणून आर्थिक क्षमता मोठी असतेच असे नाही. त्यामुळे मोठ्या साखळी

विक्रीदालनाला आणि छोट्या दुकानदाराला एकाच मापाने मोजणे अन्यायकारक ठरेल. दुसरीकडे डिजिटल व्यवहारांची यंत्रणा उभी करणे आणि सुरक्षितपणे चालवणे यासाठी खर्च सोसावा लागणार आहेच. हा खर्च कुणीतरी उचलायलाच हवा. मात्र, तो किती आहे, सध्या कोण उचलते आणि नव्या शुल्काची गरज का निर्माण झाली, हे स्पष्ट झाले पाहिजे. आता दिलेली दिवाळीपुरती स्थगिती ही तात्पुरती सोय आहे.

धोरणकर्त्यांनी व्यापारी संघटना, बँका, ग्राहक प्रतिनिधी व सेवा पुरवठादारांशी चर्चा करून टिकाऊ व्यवस्था निर्माण करणे गरजेचे आहे. सार्वजनिक चर्चेसाठी पुरेसा अवधी दिल्यास व्यवहारातील अडचणी आधीच समोर येतील आणि दुरुस्तीसाठी वारंवार माधार घ्यावी लागणार नाही. छोट्या व्यापाऱ्यांचे संरक्षण, कमी नफ्याच्या व्यवसायांचा स्वतंत्र विचार, शुल्काला वाजवी कमाल मर्यादा आणि ग्राहकांवर छुपा भार पडून देण्याची व्यवस्था निर्माण करणे अनिवार्य आहे. मात्र, कोणताही पर्याय पुरेशा अभ्यासानंतरच स्वीकारला पाहिजे. भारताच्या डिजिटल यशाची खरी ताकद सामान्य नागरिकांच्या सहभागात आहे. त्यांचा विश्वास हा या व्यवस्थेचा कणा आहे. त्यामुळे नुकतीच मिळालेली स्थगिती स्वागतार्ह आहे, पण आता अनिश्चितताही संपवायला हवी. डिजिटल व्यवहारांची सवय लावणे हे पहिले पाऊल होते; ती परवडणारी आणि कायम विश्वासाह ठेवणे ही पुढची जबाबदारी आहे. डिजिटल भारताचा डॅका पिटताना व त्याचा खर्च भागवताना सामान्य भारतीयांचा विश्वास खर्ची पडू नये. डिजिटल युगात निर्णयाचा वेग महत्त्वाचा असला तरी धोरणांमागील विवेक त्याहूनही अधिक महत्त्वाचा उरतो.

अलीकडच्या काळात आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स अर्थात ‘सआय’कडे आपण सक बागुलबुवा म्हणून बघायला लागलो आहोत. तसे करणे फारसे योग्य नाही, असे मला वाटते. आपला त्याकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन बदलण्याची गरज आहे. सआय तंत्रज्ञानाला सका मर्यादित बँदिस्त ठेवता येणार नाही. या क्षेत्रात हजारो मॉडेल्स विकसित होतील. सआय सगळ्या नोकच्या नष्ट करणार, सगळी कामे मशीनच करेल आणि मग माणसाला करायला काही उरणार नाही, असे दावे करणंही अत्यंत निरर्थक आहे. उलट ‘सआय’ला सर्वदूर पोहोचवण्यात, त्याचा मोठ्या प्रमाणावर लोकांच्या फायद्यासाठी वापर घडवून आणण्यात भारत आघाडीवर असेल, असे मला वाटते. त्यामुळे ‘सआय’कडे आपण ‘डिझास्टर मार्केटिंग’च्या नजरेने पाहणे मला योग्य वाटत नाही.

छोट्या व्यवसायांसाठी भारत नेहमीच एक सक्षम देश राहिलेला आहे. भविष्यातील रोजगार निर्मितीही याच क्षेत्रातून होईल. कल्पना करा, तीन ते पाच लोकांची एखादी छोटी कंपनी असते. तिथले कर्मचारी करतात ती सगळींच्या सगळी कामे ‘एआय’कडून होणारी नाहीत. त्यामुळे भारताने आपल्या छोट्या व्यवसायांच्या अर्थव्यवस्थेला चालना दिली तर लाखो छोटे व्यवसाय प्रत्येकी दोन-चार लोकांना नोकरी देतील आणि नव्याने रोजगारनिर्मिती होईल. ओपन नेटवर्क्स आणि ‘एआय’मुळे रोजगारनिर्मितीचा एक नवा मार्ग निर्माण होईल. हे तांत्रिक बदल आणि त्यातून होणारे परिणाम याचा आपल्याला अनुभव नाही. त्यामुळे त्याचे स्वरूप नेमके काय आणि कसे असेल, याची कल्पना आपण आता करू शकत नाही.

‘कोडिंग’ची प्रॉडक्टिव्हिटी वाढेल. ग्राहकांच्या गरजा समजून घेण्यासाठी उपयोगी पडतील, असे नवे रोजगारही निर्माण होतील. बिझनेस ट्रान्सफॉर्मेशन म्हणजे नुसते कोडिंग नव्हे. कोणत्याही तंत्रज्ञानात फक्त ३० टक्के तंत्रज्ञान आणि उर्वरित ७० टक्के प्रशासन, बदलांचे व्यवस्थापन, परिवर्तन, सुरक्षा प्रणाली यांचा वाटाही महत्त्वाचा असतो. एआय बॉट्स चुकीची किंवा काल्पनिक माहिती देणार नाहीत, एआय एजंट्स नियंत्रणाबाहेर जाणार नाहीत, याची खात्री करणे या गोष्टीही महत्त्वाच्या असतात. त्यामुळे

समजून घेणे, त्यांना अपेक्षित ते सहकार्य करणे आणि लोकांना एकत्रितपणे काम करण्यास मदत करणे या गोष्टी माणसांनाच हाताळाव्या लागतील. एआय ही एका बाटलीत बंद करून ठेवता येईल अशी गोष्ट नाही. कालांतराने ती आपल्या सभोवतालच्या वातावरणाचाच एक भाग बनेल.

भारतातील शिक्षण क्षेत्रात सुधारणा घडवण्यासाठीही एआय तंत्रज्ञान महत्त्वाचे ठरेल. परीक्षांचे पेपर फुटणे हा सध्या आपल्यासमोरचा एक मोठा प्रश्न

(क्वेश्चन बँक) तयार करणे आणि त्या क्वेश्चन बँकेच्या आधारे परीक्षा सुरू होण्याच्या अगदी काही मिनिटे आधी प्रश्नपत्रिका तयार करणे हा त्यावरचा एक उत्तम उपाय असू शकतो. या कामातही आपल्याला ‘एआय’ची मदत घेता येणे शक्य आहे. नव्याच आधी तयार करून ठेवलेल्या एकाच प्रश्नपत्रिकेला महत्त्व आले की ती फोडणे, त्यातून पैसा मिळवणे अशा अनेक शक्यता निर्माण होतात. क्वेश्चन बँक आणि आयत्यावेळी तयार केलेली प्रश्नपत्रिका असेल तर हे

दुष्टचक्रच संपून जाईल. परीक्षांसाठी कंप्युटर बेस्ट टेस्टिंग अधिक सक्षम करण्याची गरज आहे. भारतात विद्यार्थ्यांना परीक्षा देता येतील अशी १,५०,००० केंद्रे सध्या उपलब्ध आहेत; मात्र या केंद्रांचे जाळे विस्तारायला हवे. परीक्षा पद्धती मूळापासून कशी सुधारता येईल, याचा आढावा सध्या आम्ही घेत आहोत. त्यात अशा अनेक मुद्द्यांवर विचार सुरू आहे. त्यासाठी माझ्या नेतृत्वाखाली जी समिती नेमण्यात आली आहे तिच्या शिफारशींची अंमलबजावणी करण्यास उत्सुक असल्याचे संकेत सरकारने दिले आहेत.

‘एआय’कडे फक्त नकारात्मक दृष्टिकोनातूनच का पहावे? भारतातील लाखो लोकांच्या साक्षरतेत आणि अंकज्ञानात आमूलाग्र सुधारणा घडवून आणण्यात ‘एआय’चा वापर करता येणे शक्य आहे. संवादकाशी आपल्या भाषेत संगद साधता आला तर त्यातून लोकांना अत्याधुनिक माहिती मिळवणे सहज शक्य होईल. मग ती माहिती शेतीबद्दलची असो किंवा इतर कुठल्याही विषयाशी संबंधित असोष्ट छोट्या व्यवसायांची कामे सोपी करणारे एआय एजंट्सही उपलब्ध होतील. त्यामुळे या व्यवसायांना आपले काम अधिक परिणामकारकपणे करता येईल. ‘एआय’चा प्रसार आणि त्याचा प्रत्यक्ष उपयोग याबाबत मी आशावादी आहे.

एलॉन मस्क यांची कंपनी स्टारलॅंक भारतात सॅटेलाइट इंटरनेट सेवा सुरू करण्यासाठी प्रयत्नशील आहे. यासाठी कंपनीने भारत सरकारकडे आवश्यक मंजूरीही मागितली आहे. मात्र, रिलायन्स इंडस्ट्रीजमुळे स्टारलॅंकला परवानगी मिळण्यात अडथळे येत असल्याचा आरोप मस्क यांनी केला आहे. त्यांच्या या आरोपांवर आता रिलायन्सने आपली भूमिका स्पष्ट केली आहे. भारतात सॅटेलाइट इंटरनेट क्षेत्रात स्टारलॅंकसह सर्व कंपन्यांचे स्वागत आहे; मात्र, व्यवसाय करताना देशातील कायदे आणि नियमांचे पालन करावेच लागेल, असे रिलायन्सने म्हटलं आहे.

‘‘आम्ही स्पर्धेला घाबरत नाही. पण...’’

दूरसंचार क्षेत्रात प्रवेश केला, तेव्हा जिओकडे एकही ग्राहक नव्हता. आज जिओच्या ग्राहकांची संख्या ५३ कोटींपेक्षा जास्त असल्याचा दावा रिलायन्सने केला आहे. स्वस्त मोबाइल डेटा आणि डिजिटल सुविधांचा विस्तार करण्यात जिओने महत्त्वाची भूमिका बजावल्याचंही कंपनीने म्हटलं आहे.

दरम्यान, स्टारलॅंकला भारतात सेवा सुरू करण्यासाठी आवश्यक मंजूरी मिळण्यास होत असलेल्या विलंबावर एलॉन मस्क यांनी प्रश्न उपस्थित केले होते. भारतातील काही व्यावसायिक हितसंबंधांमुळे स्टारलॅंकच्या प्रवेशात अडथळे निर्माण होत असल्याचा आरोपही त्यांनी केला होता. मुकेश अंबानी यांचा

उल्लेख करत त्यांनी भारतातील दूरसंचार क्षेत्रातील स्पर्धेबाबत सवाल उपस्थित केले होते. मस्क यांच्या या विधानांमुळे चांगलीच चर्चा रंगली होती. लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनीही मस्क यांच्या भूमिकेला पाठिंबा दर्शवला होता.

मस्क यांच्या आरोपां नंतर केंद्र सरकारनेही आपली भूमिका स्पष्ट केली होती. केंद्रीय दूरसंचार मंत्री ज्योतिरादित्य सिंधिया यांनी सॅटेलाइट इंटरनेट क्षेत्रात कोणत्याही एका कंपनीची मक्तेदारी राहणार नसल्याचं स्पष्ट केलं होतं. व्यावसायिक सेवा सुरू करण्यासाठी तीन कंपन्या अंतिम मंजूरीच्या प्रक्रियेत असल्याची माहितीही त्यांनी दिली होती. याशिवाय, स्टारलॅंकसह सर्व कंपन्यांना व्यावसायिक सेवा सुरू करण्या पूर्वी आवश्यक सुरक्षा अटी पूर्ण कराव्या.

हाटेच्या अंधारात शहरातील रस्ते शांत असतात, बाजारपेठा बंद असतात; मात्र वृत्तपत्र वित्रेत्यांची धावपळ सुरू झालेली असते. वृत्तपत्रांचे गट्टे स्वीकारणे, त्यांची वर्गवारी करणे आणि ती घरोघरी पोहोचवणे या कामात त्यांची सकाळ उजाडते. ऊन, पाऊस, थंडी यांची तमा न बाळगता वाचकांच्या हातात रोजचे वृत्तपत्र देणारा हा कष्टकरी घटक लोकशाहीच्या माहितीप्रवाहातील महत्त्वाचा दुवा आहे.

वृत्तपत्र म्हणजे समाजाचा आरसा. राजकारण, समाजकारण, शेती, शिक्षण, अर्थकारण, क्रीडा आणि देशविदेशातील घडामोडींची माहिती वृत्तपत्रांतून वाचकांपर्यंत पोहोचते. मात्र ही माहिती घराघरांत पोहोचवणाऱ्या वित्रेत्यांच्या कष्टांची दखल किती घेतली जाते, हा प्रश्न आहे. वृत्तपत्रांच्या पानांवर अनेकांच्या कार्याची चर्चा होते, पण ती पाने वाचकांपर्यंत पोहोचवणा? या वित्रेत्यांच्या आयुष्यातील संघर्ष मात्र दुर्लक्षित राहतो.

वाढता प्रवासखर्च, इंधनाचे दर, पहाटेच्या वेळेतील शारीरिक कष्ट, वितरणातील अडचणी आणि मर्यादित

लोकशाहीदचा पहाटेचा शिलेदार

उत्पन्न यांचा सामना वृत्तपत्र वित्रेत्यांना दररोज करावा लागतो. त्यात घरखर्च, मुलांचे शिक्षण आणि कुटुंबाच्या आरोग्याची जबाबदारी असते. अनेक वर्षे हा व्यवसाय करणा? या वित्रेत्यांसमोर वृद्धापकाळातील आर्थिक सुरक्षिततेचाही प्रश्न उभा राहतो.

डिजिटल माध्यमांचा विस्तार होत असला तरी छापेल वृत्तपत्रांचे महत्त्व अद्याप कायम आहे. विश्वासाह माहिती, स्थानिक घडामोडी आणि विविध विषयांवरील सविस्तर वृत्तांकनासाठी वृत्तपत्रांना वाचक पसंती देतात. या वाचकांपर्यंत वृत्तपत्र पोहोचवण्याचे काम वित्रेते करतात. त्यामुळे वृत्तपत्र उद्योगाच्या आर्थिक आणि सामाजिक साखळीत त्यांचे स्थान दुर्लक्षित करून चालणार नाही.

वृत्तपत्र वित्रेत्यांना अपघात विमा, आरोग्य सुविधा, मुलांच्या शिक्षणासाठी मदत आणि वृद्धापकाळासाठी आर्थिक आधार मिळणे आवश्यक आहे. त्यांची अधिकृत नोंदणी करून पात्र वित्रेत्यांपर्यंत शासकीय कल्याणकारी योजनांचे लाभ पोहोचवले पाहिजेत. यासाठी शासन, वृत्तपत्र व्यवस्थापन, वित्तरेक आणि वित्रेता संघटनांनी समन्वयाने प्रयत्न करणे गरजेचे आहे. वित्रेत्यांच्या प्रश्नांकडे केवळ व्यवसायाचा भाग म्हणून न पाहता त्यांच्या श्रमाचा आणि सामाजिक योगदानाचा विचार झाला पाहिजे.

त्यांना संघटितपणे आपल्या मागण्या मांडता याव्यात यासाठी संघटनांनीही पुढाकार घ्यावा. बदलत्या काळानुसार आधुनिक तंत्रज्ञानाचा स्वीकार करताना वित्रेत्यांच्या रोजगाराचे आणि उपजीविकेचे संरक्षण करण्याकडेही लक्ष देणे आवश्यक आहे. १५ ऑक्टोबर हा ‘वृत्तपत्र वित्रेता दिन’ म्हणजे या कष्टकरी घटकाच्या योगदानाची जाणीव करून देणारा दिवस. केवळ शुभेच्छा देऊन किंवा सत्कार करून जबाबदारी संपत नाही. त्यांच्या प्रश्नांवर ठोस उपाययोजना होणे आवश्यक आहे. सकाळी प्रत्येकाच्या दारात बातम्या पोहोचवणा? या वित्रेत्यांच्या स्वतःच्या आयुष्यात सुरक्षिततेचा आणि सन्मानाचा प्रकाश पोहोचला पाहिजे. लोकशाहीत माहितीला महत्त्व आहे आणि ती माहिती लोकांपर्यंत पोहोचवणाऱ्या प्रत्येक घटकाला न्याय मिळणेही तितकेच महत्त्वाचे आहे. वृत्तपत्र वित्रेत्यांना आरोग्य, अपघात संरक्षण, मुलांच्या शिक्षणासाठी मदत आणि वृद्धापकाळात आर्थिक आधार मिळणे, ही केवळ अपेक्षा नसून त्यांच्या श्रमांचा सन्मान करण्याची गरज आहे.

युरोपमधील औद्योगिक क्रांतीने केवळ उत्पादनाच्या पद्धतींमध्येच बदल घडवून आणला नाही, तर श्रमाचे स्वरूप आणि कामगारांचे सामाजिक व आर्थिक स्थानही मूलभूतपणे बदलले. भांडवलशाही आणि कारखाना पद्धतीचा विस्तार होत असताना ‘औद्योगिक कामगार’ हा स्वतंत्र सामाजिक आणि आर्थिक घटक म्हणून पुढे आला. कामाचे प्रदीर्घ तास, अपुरी मजुरी, अलगतता, शोषण, मालक-कामगार संबंध आणि कामगारांच्या सामूहिक संघटनांसारखे प्रश्न समाजशास्त्रज्ञ, अर्थशास्त्रज्ञ आणि सामाजिक विचारवंतांच्या अभ्यासाचे महत्त्वाचे विषय बनले. भांडवलवादी उत्पादनव्यवस्थेतील कामगारांचे स्थान, श्रमाचे शोषण, वर्गसंबंध आणि वर्गसंघर्ष यांचे माक्सने केलेले विश्लेषण पुढील कामगार अध्ययन आणि संशोधनासाठी महत्त्वाचे सैद्धान्तिक अधिष्ठान ठरले. त्यानंतर

विविध सामाजिक शास्त्रज्ञांनी कामगार वर्ग, औद्योगिक संबंध, श्रमविभाजन, महिला कामगार, कामगार चळवळी आणि कामगारांच्या सामाजिक जीवनाचा विविध सैद्धान्तिक व अनुभवाधारित दृष्टिकोनांतून अभ्यास केला. परिणामी, कामगार हा केवळ उत्पादन प्रक्रियेतील एक घटक न राहता सामाजिक संरचना, संघर्ष आणि सामाजिक परिवर्तन समजून घेण्यासाठीचा महत्त्वपूर्ण अभ्यासविषय म्हणून पुढे आला.

आजही कामगारांचे अध्ययन हे विकासाच्या अभ्यासक्षेत्रात महत्त्वपूर्ण मानले जाते. भारतासह जागतिक संघटित क्षेत्रातील पारंपराश कामगारांपासून असंघटित, स्थलांतरित आणि शहरी गिग-प्लॅटफॉर्म कामगारांपर्यंत विविध कामगार समूहांचा अभ्यास केला जात आहे. आजचा कामगार हा औद्योगिक क्रांतीच्या काळातील पारंपरिक औद्योगिक कामगारापेक्षा मूलतः वेगळ्या सांस्कृतिक, सामाजिक-आर्थिक वास्तवात कार्यरत आहे. स्थलांतर,

कंत्राटीकरण, अनौपचारिकीकरण, प्लॅटफॉर्म अर्थव्यवस्था, तंत्रज्ञानाधारित रोजगार आणि रोजगाराच्या बदलत्या स्वरूपामुळे ‘कामगार’ ही संकल्पनाच अधिक

विभागांमध्ये होणाऱ्या कामगारविषयक संशोधनाकडे चिकित्सकपणे पाहण्याची गरज आहे. दुर्दैवाने श्रम आणि कामगारविषयक संशोधनाचा एक

बदलते कामगार विश्व व नवे प्रश्न आणि संशोधनाच्या दिशा

गुंतागुंतीची झाली आहे. त्यामुळे बदलत्या कामगारविश्वाचा अभ्यास करण्यासाठी संशोधनाचे प्रश्न, सैद्धान्तिक चौकट आणि पद्धतिशास्त्र यांमध्येही आवश्यक ते बदल होणे अपरिहार्य आहे. या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्रातील विद्यापीठांमधील सामाजिक शास्त्र

विभागांमध्ये होणाऱ्या कामगारविषयक संशोधनाकडे चिकित्सकपणे पाहण्याची गरज आहे. दुर्दैवाने श्रम आणि कामगारविषयक संशोधनाचा एक

मोठा भाग अद्यापही पारंपरिक चौकटीत अडकलेला दिसतो. कामगारांच्या अगदीच प्राथमिक प्रश्नांभोवती केंद्रित असलेले संशोधन कामगारांच्या बदलत्या जीवनविश्वाचा आणि त्यामागील व्यापक सामाजिक प्रक्रियांचा पुरेसा वेध घेण्यात अपुरे ठरतात. आजच्या कामगारांच्या दैनंदिन

रोजगारातील अस्थिरता, स्थलांतराची प्रक्रिया, कुटुंबीय व सामाजिक संबंधांवरील परिणाम, तंत्रज्ञानाशी निर्माण होणारे नवे संबंध, कामाच्या ठिकाणच्या जोखीमा, सत्तासंबंध, सामाजिक उपलब्धता, ताण, कौशल्यांच्या बदलत्या गरजा, कामगारांच्या आकांक्षा आणि त्यांच्या भविष्यातील अनिश्चितता यांचा

सखोल अभ्यास होणे आवश्यक आहे. या संदर्भात अगदी मोजक्या सामाजिक शास्त्र विभागात आणि खासगी विद्यापीठांमध्ये होत असलेले नावीन्यपूर्ण आणि समकालीन कामगारविषयक संशोधन निश्चितच आश्वासक आहे. पण व्यापक पातळीवर पाहता, बदलत्या कामगारविश्वाच्या वेगाशी संशोधनाची दिशा, प्रश्न आणि

पद्धतीशास्त्रीय चौकट अद्याप पुरेशी जुळलेली नाही. त्यामुळे आजची गरज केवळ ‘कामगारांवरील अधिक संशोधनाची’ नसून, बदलत्या कामगारविश्वाचे वास्तव समजून घेण्यासाठी संशोधनाचे प्रश्न, दृष्टिकोन आणि कामगार-केंद्रित पद्धतीशास्त्र यांची नव्याने मांडणी करण्याची आहे. कामगारांच्या बदलत्या वास्तवाचे पुरेसे आणि सखोल संशोधन उपलब्ध नसणे ही केवळ शैक्षणिक उणीव नाही, तर त्याचा थेट परिणाम धोरणनिर्मितीवरही होत असतो. बदलत्या कामगारविश्वाकडे नव्या प्रश्नांनी, व्यापक दृष्टिकोनातून आवादी संवेदनशीलतेने पाहण्याची जबाबदारी संशोधक आणि मार्गदर्शक या दोघांचीही आहे. संवेदनशील, पद्धतीशास्त्रीयदृष्ट्या सक्षम आणि बदलत्या वास्तवाशी सुसंगत असे कामगारविषयक संशोधन कामगारांच्या प्रश्नांना योग्य संदर्भ देऊ शकते आणि भविष्यातील कामगारविश्व अधिक समावेशक, सुरक्षित आणि न्याय्य बनविण्यात अर्थपूर्ण योगदान देऊ शकते.

रात्री पाय दुखतात?

रात्री झोपताना उशीखाली साबणाची वडी ठेवल्यास पायांच्या स्नायूँमध्ये अचानक गोळे येऊन होणाऱ्या वेदना कमी होतात, असा घरगुती उपाय सांगितला जातो. पण या दाव्यामागे नेमके विज्ञान काय आहे? उशीखाली साबण ठेवल्याने पायांच्या स्नायूँमधील गोळे कमी होतात का? यामागे काही वैज्ञानिक कारण आहे की हा केवळ मनाचा समज आहे?

आतापर्यंत लोक एकमेकांना हा उपाय सांगत आले आहेत. त्यांचे म्हणणे असे की, झोपताना पायांजवळ साबणाची वडी ठेवल्यास रात्री होणाऱ्या वेदना किंवा पेटके पूर्णपणे नाहीसे होतात. कालांतराने, लोकांनी ती उशीखाली ठेवायलाही सुरुवात केली.

साबणाच्या वडीमुळे वेदना कमी होतात?

रात्री पायांत गोळे येण्याचा

पायांचे गोळे कमी होतात, याचा ठोस पुरावा उपलब्ध नाही.

वेदना कमी होण्यामागे 'प्लासिबो इफेक्ट' ?

दुसरी शक्यता म्हणजे 'प्लेसबो इफेक्ट' . एखाद्या उपायामुळे आपला त्रास कमी होईल, असा व्यक्तीला ठाम विश्वास वाटत असेल, तर त्या विश्वासामुळे वेदनांचा अनुभव बदलू शकतो. अशा वेळी मेंदूमधून एंडॉर्फिनसारखी नैसर्गिक वेदनाशामक रसायने सवू शकतात. त्यामुळे वेदना कमी झाल्याची जाणीव होऊ शकते. साबणाची वडी ठेवल्यानंतर आराम मिळत असल्याचे काही लोकांना वाटण्यामागे हे एक संभाव्य कारण असू शकते.

साबणातील मॅग्नेशियमचा काही फायदा होतो का?

साबणांमध्ये असलेले मॅग्नेशियम त्वचेतून शरीरात शोषले जाते आणि त्यामुळे कमी होतात, या दाव्याला ठोस वैज्ञानिक आधार नाही. विशेषतः साबणाची वडी उशीखाली किंवा अंधरुणात ठेवल्याने त्यातील खनिजे चादरीतून शरीरात प्रवेश करून वेदना कमी करतात, असे सिद्ध झालेले नाही. त्यामुळे हा उपाय पायांच्या गोळ्यांवरील शंभर टक्के वैज्ञानिकदृष्ट्या सिद्ध झालेला उपचार मानता येत नाही.

मग उशीखाली साबण ठेवणे सुरक्षित आहे का?

गोळ्या खाणे किंवा कोणतीही क्रीम लावणे यांसारख्या गोष्टींच्या तुलनेत, या उपायाचे कोणतेही दुष्परिणाम नाहीत. जर तुम्हाला असे वाटत असेल की उशीखाली किंवा बेडवर साबणाची वडी ठेवल्याने तुमची झोप सुधारते, तर तुम्ही नक्कीच करून पाहू शकता. जरी हे वैज्ञानिकदृष्ट्या सिद्ध झालेले नसले, तरी यामुळे तुम्हाला चांगली झोप नक्कीच मिळेल आणि तुमच्या बेडरूममध्ये छान सुगंधही दवरवेल.

केस गळणे आणि केस कमकुवत होण्याच्या समस्यांने त्रस्त आहात? केवळ तेल आणि हेअर पॅकच नाही, तर आहाराकडेही लक्ष देणे गरजेचे आहे. अक्रोड, भोपळ्याच्या बिया, काळे तीळ, मोरिंगा, आवळा आणि खजूर यापासून घरच्या घरी 'हेअर हेल्दी टॉफी' तयार करता येते. ही टॉफी केसांच्या आरोग्यासाठी फायदेशीर ठरू शकते. केस लांब आणि घट्ट करण्यासाठी ही टॉफी विविध पौष्टिक पदार्थ एकत्र करून तयार केली जाते. बाजारातील गोड टॉफीऐवजी अक्रोड, भोपळ्याच्या बिया, काळे तीळ, मोरिंगा पावडर, आवळा आणि खजूर यांचा वापर करून छोटे लाडू किंवा टॉफीसारखे गोळे तयार करता येतात. मात्र, याकडे केस वाढवण्याचे कोणतेही जादुई औषध म्हणून पाहू नये. पौष्टिक पदार्थ आहारात समाविष्ट प्रमाणात सेवन करण्याची गरज नाही.

केसांच्या आरोग्यासाठी तेल लावणे महत्वाचे असले तरी आहाराकडेही लक्ष देणे गरजेचे आहे. केसांची चांगली वाढ आणि मजबूती यासाठी शरीराला पुरेसे प्रथिने, आरोग्यदायी चरबी आणि इतर आवश्यक पोषक घटक मिळणे आवश्यक आहे.

अर्धा कप अक्रोड, अर्धा कप भोपळ्याच्या बिया, अर्धा कप काळे तीळ, १ कप मोरिंगा पावडर, आवळा पावडर, खजूर, आवश्यकतेनुसार गोडवा

केसगळती रोखा.. ही पावडर महत्वाची

मोरिंगा आणि आवळा पावडरचे प्रमाण आपल्या गरजेनुसार आणि एकूण आहाराचा विचार करून ठेवावे. कोणत्याही एका पदार्थाचे जास्त प्रमाणात सेवन करण्याची गरज नाही.

कृती-सर्वप्रथम अक्रोड, काळे तीळ आणि भोपळ्याच्या बिया हलक्या हाताने कोरड्या भाजून घ्याव्यात. जास्त भाजण्याची गरज नाही. त्यानंतर त्या थंड होऊ घाव्यात. आता तिन्ही पदार्थ मिक्सरमध्ये घेऊन भरडसर वाटून घ्यावेत. त्यात मोरिंगा पावडर आणि थोडी आवळा पावडर घालून चांगले मिसळावे. यानंतर खजुराच्या बिया काढून खजूर वाटून घ्यावा. खजूर या मिश्रणाला एकत्र

बांधण्यास मदत करतो आणि नैसर्गिक गोडवाही देतो. खजुराची पेस्ट उर्वरित मिश्रणात घालून चांगले एकत्र करावे. मिश्रण तयार झाल्यानंतर त्याचे छोटे लाडू किंवा टॉफीसारखे गोळे बनवता येतात. विशेष म्हणजे हे तयार करण्यासाठी तासन्तास गॅससमोर उभे राहण्याची गरज नाही.

मात्र, ही टॉफी मोठ्या प्रमाणात खाणे योग्य नाही. अक्रोड, बिया आणि इतर पौष्टिक पदार्थ आहेत म्हणून त्यांचे अतिप्रमाणात सेवन करू नये.

छोटे प्रमाण ठेवून त्याचा आहारातील एक भाग म्हणून वापर करावा. केस निरोगी ठेवण्यासाठी

पुरेसे पाणी पिणे, आहारात प्रथिनयुक्त पदार्थ घेणे आणि टाळूची हलक्या हाताने मालिश करणे यासारख्या सवयीही महत्वाच्या आहेत. केसांवर सतत जास्त उष्णता देणेही टाळावे.

ही टॉफी खाल्ल्याने एका रात्रीत केस कमरेपर्यंत लांब होणार नाहीत.

केसांची वाढ आणि गुणवत्ता यावर आहार, पोषण, केसांची निगा, आनुवंशिकता आणि इतर अनेक घटकांचा परिणाम होतो.

केस सतत किंवा अचानक मोठ्या प्रमाणात गळत असल्यास केवळ घरगुती उपायांवर अवलंबून न राहता डॉक्टर किंवा त्वचारोगतज्ज्ञांचा सल्ला घेणे योग्य ठरेल.

पाटदुखी नवीन असल्यास पहिल्या ४८ तासांत बर्फाने शेका. जुनी किंवा सतत होणारी पाटदुखी असल्यास गरम पाण्याच्या पिशवीने शेका यामुळे स्नायूंना आराम मिळतो.

मोहरीच्या तेलात लसणाच्या ४-५ पाकळ्या गरम करून त्या तेलाने पाठीची हलकी मालिश करा. लसणांमध्ये वेदनाशामक गुणधर्म असतात.

लहान मुलांच्या विशेषतः दीड-दोन वर्षांपर्यंतच्या बालकांच्या आहाराबाबत पालक नेहमीच विशेष काळजी घेतात. प्रौढांच्या आरोग्याच्या कल्पना आणि डाएटच्या सवयींमुळे अनेकदा लहान मुलांच्या आहारातील स्निग्ध पदार्थाकडे म्हणजेच फॅट्सकडे दुर्लक्ष केले जाते; परंतु दोन वर्षांखालील बालकांच्या मेंदू आणि चेतासंस्थेच्या योग्य विकासासाठी स्निग्ध पदार्थ हा अत्यंत महत्वाचा घटक आहे.

पहिल्या दोन वर्षांत बालकांच्या मेंदूचा विकास अत्यंत वेगाने होत असतो. या काळात आहारातील स्निग्ध घटकांवर जाणीवपूर्वक बंधने आणणे अयोग्य ठरते. स्निग्ध पदार्थ हे मेंदूच्या पेशींच्या पटलांची (सेल मेम्ब्रेन) निर्मिती करण्यास आणि मायलिन म्यान (मायलिन शीथ) तयार करण्याच्या प्रक्रियेस मदत करतात. या संरक्षण

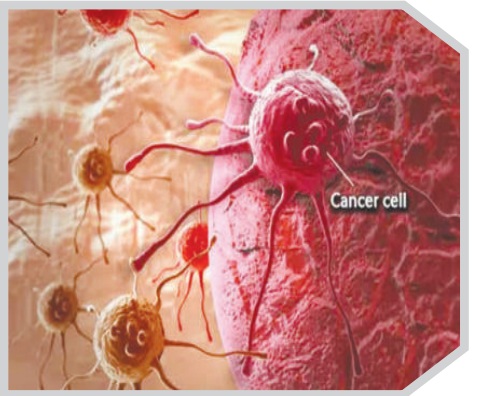
बाल्यावस्थेतील स्निग्ध पदार्थांचे महत्त्व

आवरणामुळे मज्जातंतूंमधून मेंदूचे संदेश जलद आणि कार्यक्षमतेने प्रवाहित होतात. विशेषतः ओमेगा-३ आणि डीएचएसएरखे स्निग्ध आम्ल बालकांच्या मेंदू तसेच डोळ्यांच्या निरोगी विकासासाठी अत्यंत महत्वाचे मानले जातात.

काळसर कोपरामुळे त्रस्त आहात..

याच्या हानिकारक यूव्ही किरणांमुळे हाताची त्वचा टॅन होते. अशा वेळी तुम्हाला जर हाताच्या कोपराच्या काळसरपणा घालवायचा असेल तर घरच्या घरी काही उपाय करता येतील. एका भांड्यात एक चमचा नारळाचे तेल घेऊन त्यामध्ये एक चमचा अक्रोड पावडर घालून मिश्रण नीट एकजीव करा. आता ही तयार झालेली पेस्ट कोपरांवर लाऊन थोडा वेळ तशीच ठेवावी. वाळल्यानंतर हात व कोपर स्वच्छ धुवावे. असे केल्याने हळूहळू कोपरांचा काळेपणा दूर होईल. जागा कोरडी ठेवा: पाणी साचून राहिल्यामुळेच कोपरे काळे पडतात. त्यामुळे काम झाल्यावर विशेषतः किचन ओटा आणि बाथरूमचे कोपरे सुक्या कपड्याने पुसून कोरडे ठेवा.

आठवड्यातून एकदा क्लिनिंग: आठवड्यातून किमान एकदा तरी कोणत्याही लिक्विडने कोपऱ्यांची ब्रशने सफाई करा, जेणेकरून तिथे मळ साचणार नाही.

कर्करोग होतो कसा?

भूक लागली तरच खा. अर्धीच भूक भागवा. जे खातो त्याचा निम्मा भाग भाजी, कोशिंबीर, फळ यांचा असावा. तिसरा हिस्सा डाळ, मांसाहार यांचा असावा. चौथा हिस्सा भात किंवा पोळी यांचा. थोडे दही असावे. जाडेपणा कमी करायला भात, पोळी, बटाटा, साबुदाणा, नाश्ता, चहा बंद करावा. त्याऐवजी भाजी, कोशिंबीर, फळ, पाणी घ्यावे. सर्वांचे अर्थे पोट भरेल एवढेच अन्न शिजवायला हवे. आग्रहाने वाढणे, जेवण संपवणे टाळावे. याने बद्धकोष्ठ, कर्करोग, जाडेपणा, मधुमेह, उच्च रक्तदाब यांचा त्रास घटेल. कर्करोग हा एक आजार आहे ज्यामध्ये पेशी अनियंत्रितपणे वाढतात आणि संपूर्ण शरीरात पसरतात. ते लाखो पेशींनी बनलेले मानवी शरीरात कुठेही सुरू होऊ शकते. सेल डिव्हिजन म्हणजे सेलचे सामान्य पुनरुत्पादन म्हणजे गरजेनुसार नवीन पेशी तयार करण्यासाठी वाढवणे आणि गुणाकार करणे. ही प्रक्रिया अयशस्वी झाल्यास, असामान्य किंवा खराब झालेल्या पेशी वाढतात आणि ट्यूमर तयार करण्यासाठी गुणाकार करतात.

तयाच्या ६० व्या वर्षीही उत्तम फिटनेस आणि उत्साह कायम ठेवणारे अभिनेता आणि मॉडेल मिलिंद सोमण अनेकांसाठी प्रेरणास्थान आहेत. सोशल मीडियावर ते आपल्या व्यायामाचे आणि धावण्याचे फोटो व व्हिडीओ शेअर करत असतात. विशेष म्हणजे, फिट राहण्यासाठी तासन्तास जिममध्ये घालवण्याऐवजी नियमित शारीरिक हालचाली, धावणे आणि साध्या आहाराला ते महत्त्व देतात.

फिटनेस रूटीनमध्ये १५ मिनिटांचा व्यायाम, धावणे आणि संतुलित जीवनशैली यांचा समावेश असल्याचे सांगितले जाते. जाणून घेऊया मिलिंद सोमण यांच्या फिटनेसविषयी आणि त्यांच्या जीवनशैलीतील महत्वाच्या सवयी.

दररोज १५ मिनिटांचा वर्कआउट

फिट राहण्यासाठी महागडी जिम किंवा तासन्तास व्यायाम करणे आवश्यक आहे का, असा प्रश्न अनेकांना पडतो. मिलिंद सोमण यांच्या फिटनेसविषयक दृष्टिकोनातून नियमित व्यायाम आणि शारीर सक्रिय ठेवण्याचे महत्त्व अधोरेखित होते. त्यांच्या वर्कआउटमध्ये पुश-अप्स, पुल-अप्स आणि प्लँक यांसारख्या व्यायामांचा उल्लेख केला जातो. याशिवाय धावणे, सायकलिंग आणि पोहणे यांसारख्या शारीरिक

वयाच्या ६० व्या वर्षीही फिटनेस जबरदस्त!

हालचाली नाही ते प्राधान्य देतात. मात्र, प्रत्येक व्यक्तीची शारीरिक क्षमता आणि फिटनेसची गरज वेगवेगळी असल्याने व्यायामाचा कालावधी आणि तीव्रता त्यानुसार ठरवणे महत्वाचे आहे.

अनवाणी धावण्याची विशेष आवड

मिलिंद सोमण यांच्या फिटनेसविषयी चर्चा करताना त्यांच्या अनवाणी धावण्याच्या सवयीचा आवर्जून उल्लेख केला जातो. धावण्याची आवड असलेल्या मिलिंद यांनी विविध धावण्याच्या स्पर्धांमध्ये सहभाग घेतला आहे.

अनवाणी धावताना पायांचा जमिनीशी थेट संपर्क येतो. त्यामुळे पायांच्या हालचाली आणि जमिनीचा स्पर्श जाणवण्याच्या पद्धतीत बदल होऊ शकतो.

मात्र, अनवाणी धावणे प्रत्येकासाठी योग्य असेलच असे नाही. विशेषतः सुरुवातीला हळूहळू सराव करणे, सुरक्षित पृष्ठभाग निवडणे आणि दुखापतीची शक्यता लक्षात घेणे आवश्यक आहे.

मोबाईलवर अनोळखी नंबरवरून कॉल आल्यास तो नेमका कोणाचा आहे, हे जाणून घेण्यासाठी अनेकदा जणू कॅलरिंग तंत्राचा अर्पण वापर करतात. मात्र, आता अनोळखी कॉलची ओळख ...

वयाच्या ५० व्या वर्षी पूर्ण केले आयर्नमैन आक्यान

मिलिंद सोमण यांच्या फिटनेस प्रवासातील महत्वाचा टप्पा म्हणजे वयाच्या ५० व्या वर्षी पूर्ण केलेले आयर्नमैन ट्रायथलॉन आक्यान. या स्पर्धेत पोहणे, सायकलिंग आणि धावणे

अशा तीन प्रकारांचा समावेश असतो. यासाठी उत्तम सहनशक्ती, सातत्यपूर्ण सराव आणि शारीरिक तयारी आवश्यक असते. त्यांच्या फिटनेस प्रवासातून बय वाढले तरी योग्य नियोजन, नियमित सराव आणि शिस्तबद्ध जीवनशैलीच्या मदतीने शारीरिक सक्रियता टिकवून ठेवण्याची प्रेरणा मिळते.

साध्या घरगुती आहाराला प्राधान्य

व्यायामासोबत आहाराकडे लक्ष देणेही तितकेच महत्वाचे आहे. मिलिंद सोमण यांच्या फिटनेस प्रवासातून बय वाढले तरी योग्य नियोजन, नियमित सराव आणि शिस्तबद्ध जीवनशैलीच्या मदतीने शारीरिक सक्रियता टिकवून ठेवण्याची प्रेरणा मिळते.

साध्या घरगुती पदार्थांचा समावेश असल्याचे सांगितले जाते. संतुलित आहारातून शरीराला आवश्यक ऊर्जा, प्रथिने, जीवनसत्त्वे आणि खनिजे मिळवणे महत्वाचे असते.

प्रत्येक व्यक्तीच्या वय, आरोग्य आणि शारीरिक हालचालीनुसार आहाराच्या गरजा बदलतात. त्यामुळे कोणत्याही व्यक्तीचा आहार तिनिष्ठे व्यायाम केल्याने प्रत्येक व्यक्तीला समान परिणाम मिळतील असे नाही. चांगल्या आरोग्यासाठी व्यायामासोबत पुरेशी झोप, संतुलित आहार आणि सातत्यपूर्ण दिनचर्याही महत्वाची आहे.

थोडक्यात सांगायचे तर, मिलिंद सोमण यांचा फिटनेस प्रवास नियमित व्यायाम, धावण्याची आवड आणि सक्रिय जीवनशैलीचे महत्त्व अधोरेखित करतो.

वय कितीही असले तरी आपल्या क्षमतेनुसार आरोग्याची काळजी घेण्यासाठी आजपासून छोट्या सवयी सुरू करता येतात.

महत्वाचे चालणे, धावणे, सायकलिंग, पोहणे आणि शरीराच्या क्षमतेनुसार व्यायाम करणे हे फिटनेसच्या दिशेने उपयुक्त पर्याय ठरू शकतात. मात्र, केवळ १५ मिनिटे व्यायाम केल्याने प्रत्येक व्यक्तीला समान परिणाम मिळतील असे नाही. चांगल्या आरोग्यासाठी व्यायामासोबत पुरेशी झोप, संतुलित आहार आणि सातत्यपूर्ण दिनचर्याही महत्वाची आहे.

थोडक्यात सांगायचे तर, मिलिंद सोमण यांचा फिटनेस प्रवास नियमित व्यायाम, धावण्याची आवड आणि सक्रिय जीवनशैलीचे महत्त्व अधोरेखित करतो.

वय कितीही असले तरी आपल्या क्षमतेनुसार आरोग्याची काळजी घेण्यासाठी आजपासून छोट्या सवयी सुरू करता येतात.

याकेलएंजेलोच्या प्रसिद्ध ‘पिएता’ या शिल्पाप्रमाणे भासणारे ‘द डेथ ऑफ मारा’ हे पॅरिसमधील दाव्हिद या चित्रकाराचे चितारलेले चित्र फ्रेंच क्रांतीचा वेगळा चेहरा दर्शवते. १७८९ मध्ये फ्रेंच जनतेने वर्षानुवर्षे अन्याय कणाऱ्या राजेशाहीविरुद्ध बंड पुकारलं. ‘स्वातंत्र्य, समता, बंधुता’ या घोषणांनी पॅरिस दुमदुमून गेलं, पण राजेशाही संपल्यानंतर क्रांतीचा मार्ग शांततेचा राहिला नाही, तो रक्ताच्या दलदलीत रुतला.

क्रांतिकारकांमध्येच दोन गट पडले. यातला पहिला होता रोबेस्पिएर आणि ज्याॅ-पॉल मारा यांच्या नेतृत्वाखालचा जॅकोबिन नावाचा अतिरेकी कट्टर गट. यांचं म्हणणं होतं की, क्रांती टिकवण्यासाठी संशयित वाटणाऱ्या प्रत्येकाचा गळा कापला पाहिजे. याउलट जिरोन्डिन या मवाळ गटाला वाटायचं की, आता हिंसाचार थांबवला पाहिजे आणि कायद्याचं राज्य जाळलं पाहिजे. या दोन गटांमधला वाद विकोपाला गेला. जॅकोबिन गटानं सत्ता हातात घेतली आणि रोज शेकडो निष्पापांचं हत्याकांड सुरू झालं. पॅरिसच्या रस्त्यांवरून रक्ताचे पाट वाहायला लागले. कोणी कोणार विश्वास ठेवायला तयार नव्हतं. घरातल्या नोकरांनं मालकाविरुद्ध साधी संशयाची तक्रार केली तरी दुसऱ्या दिवशी त्या मालकाचं मुंडक धडावेगळं केलं जायचं!

जॅकोबिन नेता ज्याॅ-पॉल मारा एक हुशार डॉक्टर आणि शास्त्रज्ञ होता, पण क्रांती सुरू झाल्यावर तो एक जहाल, आग ओकणारा पत्रकार बनला. त्यानं ‘लमी घु पॉपल’ (जनतेचा मित्र) नावाचं एक वर्तमानपत्र सुरू केलं. माराचे लेख म्हणजे अक्षरशः पेट्टीलच्या टाक्यांवर फेकलेल्या पेटत्या काड्यांसारखे आसायचे. तो आपल्या वर्तमानपत्रातून उघडपणे याद्या छापायचा आणि लिहायचा, ‘हे लोक क्रांतीचे

‘बीटा पिक्टोरिस बी’ हा थेट छायाचित्रात टिपला गेलेल्या पहिल्या काही बाह्यग्रहांपैकी एक आहे. या ग्रहाचे परिवलन हा ब?याच काळापासून कुतूहलाचा विषय राहिला आहे.

आपल्या पृथ्वीवर दिवस-रात्र होण्यासाठी २४ तास लागतात. गुरूवर हा कालावधी सुमारे १० तासांचा आहे; पण पृथ्वीपासून सुमारे ६३ प्रकाशवर्षे दूर असलेल्या एका तरुण परग्रहावर दिवस आणखी वेगाने सरकतो. तेथील एक दिवस फक्त सुमारे नऊ तासांचा आहे! हा ग्रह म्हणजे बीटा पिक्टोरिस बी. या विलक्षण ग्रहाकडे खगोलशास्त्रज्ञांचे लक्ष आधीपासूनच होते; मात्र २०२६ मधील जेम्स वेब अवकाश दुर्बिणीच्या नव्या निरीक्षणांनी त्याच्या वातावरणाच्या हालचाली आणि

द डेथ ऑफ मारा

गद्दार आहेत, यांना तत्काळ फाशी द्या!’ त्याच्या एका शब्दावर पॅरिसचे हजारो गरीब मजूर रस्त्यावर उतरायचे आणि कत्तली करायचे!

माराला त्वचेचा एक अत्यंत भयंकर, वेदनादायी आजार झाला होता. या आजारामुळे त्याच्या संपूर्ण अंगाची असह्य आग व्हायची आणि सतत खाज सुटायची. या वेदनेतून आराम मिळवण्यासाठी तो औषधी वनस्पती आणि व्हिनेगर मिसळलेल्या कोमट पाण्याच्या बाथटबमध्ये तासन्तास बसून राहायचा. त्यामुळे मारानं आपल्या बाथटबलाच आपलं ऑफिस बनवलं होते. बाथटबवर लाकडी फळी ठेवून तो तिथूनच दिवस-रात्र आपल्या वर्तमानपत्रासाठी जहाल लेख लिहायचा आणि मृत्यूच्या वॉरंटवर सद्मा करायचा.

१३ जुलै १७९३ रोजी नॉर्मडी प्रांतातून एक २४ वर्षांची देखणी तरुणी पॅरिसमध्ये आली. तिचं नाव होतं शार्लट कॉर्डे. ती मवाळ जिरोन्डिन विचारांची समर्थक होती. फ्रान्समधल्या हिंसाचाराला मारा जबाबदार आहे, असं तिला वाटायचं. जर माराला संपवलं, तर फ्रान्समध्ये पुन्हा शांतता नांदेल, असा तिचा विश्वास होता! शार्लट कॉर्डेनं एक साधा लाकडी मुठीचा स्वयंणकाचा सुरा विकत घेतला. ती माराच्या घराबाहेर

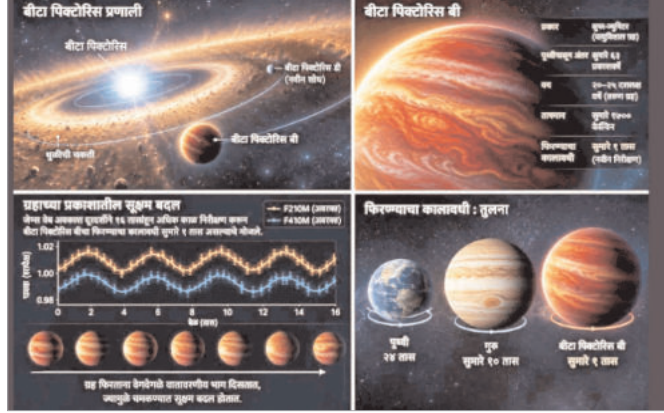
पोहोचली. सुरुवातीला माराच्या पत्नीनं तिला घरात घेण्यास नकार दिला, पण शार्लटनं निरोप पाठवला ‘माझ्याकडे नॉर्मडीमधील क्रांतीच्या गद्दारांची गुप्त यादी आहे, जी मला फक्त माराच्याच हातात द्यायची आहे.’

गद्दारांची नावं ऐकण्यासाठी उतावीळ झालेल्या मारानं तिला आपल्या बाथरूममध्ये बोलावले. मारा बाथटबमध्ये बसलेला होता. शार्लट कॉर्डे आत आली आणि तिनं त्याचा खून केला. शार्लट कॉर्डे तिथून पळून गेली नाही, ती शांतपणे तिथेच उभी राहिली. पोलिसांनी तिला पकडलं आणि चारच दिवसांनी तिला गिलोटिनवर चढवण्यात आले. माराच्या मृत्यूनंतर दुसऱ्याच दिवशी संसदेत शोकसभा भरली आणि माराच्या हौतात्स्य दाखवणारं चित्र काढण्याची जबाबदारी दाव्हिदवर आली आणि मग ‘द डेथ ऑफ मारा’ ही विश्वविख्यात चित्रकृती बनली.

दाव्हिद हा माराचा जवळचा मित्र होता. हत्या होण्याच्या अवघ्या २४ तास आधी दाव्हिद स्वतः माराला भेटायला त्याच्या घरी गेला होता. त्यामुळे प्रत्यक्ष घटनास्थळ कसं होतं, हे दाव्हिदला अचूक ठाऊक

‘बीटा पिक्टोरिस बी’चे रहस्य

गेलेल्या पहिल्या काही बाह्य ग्रहांपैकी एक आहे. २०१४ मध्ये, ‘युरोपियन सदरन ऑब्झर्वेटरी’च्या व्हेरी लाज् टेलिस्कोपवरून उच्च-रिझोल्युशन स्पेक्ट्रोस्कोपीचा वापर करून या ग्रहावरील दिवसाचा कालावधी अंदाजे आठ तास असल्याचे मोजण्यात आले. त्यावेळी या ग्रहाच्या विषुववृत्तीय भागाचा वेग ताशी जवळपास एक लाख किलोमीटर इतका असल्याचे आढळून आले. याचा अर्थ असा की, ‘बीटा पिक्टोरिस बी’ हा आपल्या सूर्यमालेतील कोणत्याही ग्रहापेक्षा कितीतरी अधिक वेगाने परिवलन करतो. आता जेम्स वेब अवकाश दुर्बिणीने या परिवलनाकडे वेगळ्या पद्धतीने पाहिले. संशोधकांनी या ग्रहाचे सुमारे १६ तास सलग निरीक्षण केले. ‘एफ२१०एम’ आणि ‘एफ४१०एम’ या दोन अवरक्त पड्ड्यांमध्ये ग्रहाच्या तेजामध्ये अतिशय सूक्ष्म, नियमित बदल आढळले. ग्रह फिरताना त्याच्या वातावरणातील वेगवेगळे

ग्रहाच्या चमकण्यात किंचित चढ-उतार होऊ शकतात. या बदलांच्या लयीतून संशोधकांनी ९.०० औं ०.१३ तासांचा फिरण्याचा कालावधी निश्चित केला.

निर्माण झाला आहे. दुस ?या शब्दांत सांगायचे तर, ‘बीटा पिक्टोरिस बी’ या ग्रहाचे वातावरण एकसमान, स्थिर किंवा गुळगुळीत नाही. तिथे ढग, तापमानातील तफावत किंवा रासायनिक

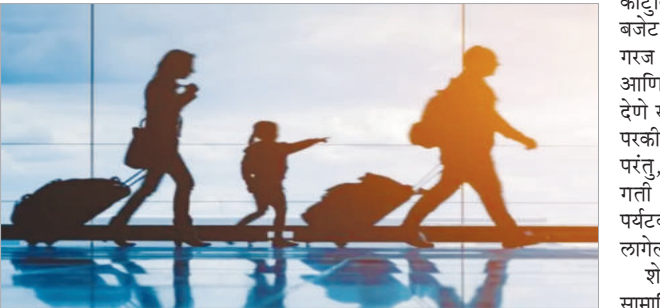
०२५ मध्ये भारतीय पर्यटकांनी देशांतर्गत प्रवासावर तब्बल २०३ अब्ज डॉलर्स म्हणजेच सुमारे १७.७ लाख कोटी रुपये खर्च केले. आपला देशांतर्गत बाजार हा केवळ मोठाच नाही, तर तो आपल्या संपूर्ण पर्यटन उद्योगाचा मुख्य पाठीचा कणा आहे.

भारताच्या पर्यटन क्षेत्राचा विकास केला की, प्रामुख्याने आपल्या डोळ्यांसमोर परदेशी पर्यटक, त्यांच्याकडून मिळणारे परकीय चलन आणि तारार्कित हॉटेल्समधील महागड्या सुट्ट्यांचे चित्र उभे राहते. देशातील संपूर्ण पर्यटन धोरण आणि व्यावसायिक गणित आजवर याच घटकांभोवती फिरत राहिले. परंतु, राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाने नुकत्याच प्रसिद्ध केलेल्या धरगुती पर्यटन खर्च सर्वेक्षणाने या पारंपरिक संकल्पनेला छेद दिला. या पाहणीतून एक अत्यंत महत्त्वाचे सत्य समोर आले, ते म्हणजे भारतीय अर्थव्यवस्थेचा आणि पर्यटन उद्योगाचा खरा भक्कम पाया परदेशी पर्यटक नसून, देशांतर्गत पर्यटकच आहेत. यासंदर्भातील आकडेवारीचा तपशील पाहता, २०२३-२४ मध्ये भारताच्या सकल घरेलू उत्पादनात म्हणजेच जीडीपीमध्ये पर्यटन क्षेत्राचा वाटा ५.२२ टक्के होता. या क्षेत्राने प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्षरीत्या तब्बल ८.४६ कोटी रोजगारांची निर्मिती केली आहे, जो देशातील एकूण रोजगाराच्या सुमारे १३.३ टक्के इतका मोठा हिस्सा आहे.

जागतिक प्रवास आणि पर्यटन परिषदेच्या अंदाजानुसार, २०२५ मध्ये भारतीय पर्यटकांनी देशांतर्गत प्रवासावर तब्बल २०३ अब्ज डॉलर्स म्हणजेच सुमारे १७.७ लाख कोटी रुपये खर्च केलेत. ही रक्कम भारताच्या एकूण प्रवास आणि पर्यटन खर्चाच्या तब्बल ८६ टक्के इतकी प्रचंड आहे आणि त्यात वार्षिक १० टक्क्यांहून अधिक दराने वाढ होत आहे. या आकडेवारीने पुन्हा एकदा सिद्ध केले आहे की, आपला देशांतर्गत बाजार हा केवळ मोठाच नाही, तर तो आपल्या संपूर्ण पर्यटन उद्योगाचा मुख्य पाठीचा कणा आहे.

जुलै २०२५ ते जून २०२६ दरम्यानच्या या ताज्या सर्वेक्षणातील निरीक्षणे पर्यटन व्यावसायिकांसाठी डोळे उघडणारी आहेत. या कालावधीत सुमारे ३६.१ टक्के कुटुंबांनी किमान एक रात्र

देशी पर्यटनाची ताकद

मुक्कामाची सहल केली, तर ५८.२ टक्के लोकांनी एका दिवसाच्या सहली केल्या. परंतु, सर्वात महत्त्वाची आणि धक्कादायक बाब म्हणजे, या प्रवासांमागे ‘आनंद लुटण’ किंवा ‘सुट्ट्या घालवणे’ हा बहुतांश लोकांचा मुख्य उद्देश नव्हता. देशभरात झालेल्या रात्रीच्या प्रवासांपैकी तब्बल ४८ टक्के प्रवास हे तीर्थयात्रेसाठी किंवा धार्मिक कारणांसाठी झाले, तर सुमारे २९.६ टक्के प्रवास हे आरोग्य आणि वैद्यकीय उपचारांसाठी झाले. ग्रामीण भारतात वैद्यकीय कारणांसाठी होणाऱ्या प्रवासाचे प्रमाण ३८.४ टक्के होते, तर शहरी भागात हे प्रमाण १६.५ टक्के होते.

वैद्यकीय कारणांसाठी करावा लागणारा हा प्रवास खर्चिा आणि चिंताजनक आहे. ग्रामीण भागात अशा एका प्रवासाचा सरासरी खर्च २९,४५४ रुपये, तर शहरी भागात तो ४९,६४९ रुपये येतो. ग्रामीण भागातील कुटुंबे या एकूण खर्चातील तब्बल ७५ टक्के रक्कम ही औषधे आणि इतर उपचारांवर खर्च करतात, तर त्यांना सरकारकडून मिळणारी भरपाई अवधी ८.२ टक्के असते. उत्तर प्रदेश, पश्चिम बंगाल आणि बिहार या तीन राज्यांमध्ये अशा वैद्यकीय प्रवासांचे प्रमाण एकूण देशाच्या ३० टक्क्यांपेक्षा जास्त आहे. ही आकडेवारी पर्यटन क्षेत्राशी थेट जोडलेली दिसत असली, तरी प्रत्यक्षात ती आरोग्य व्यवस्थेतील विषमता आणि त्रुटी दर्शवणारी आहे. स्थानिक पातळीवर उत्तम वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध नसल्यामुळे अपरिहार्यतेने करावा लागणारा हा प्रवास खऱ्या अर्थाने स्वच्छंद पर्यटन नाही, तर ती एक सामाजिक आणि आर्थिक अडचण आहे.

या पार्श्वभूमीवर पर्यटन व्यावसायिकांना येणाऱ्या काळात आपल्या धोरणांमध्ये मोठे बदल करावे लागतील असे दिसते. आजवर त्यांचा भर प्रामुख्याने विमान प्रवास, आलिशान हॉटेल्स आणि महागड्या पर्यटन स्थळांवर राहिला. परंतु, सर्वेक्षणातून दिसते की, पर्यटन क्षेत्रातील मुख्य ग्राहक वर्ग हा रस्ते आणि रेल्वे वाहतुकीवर अवलंबून आहे. ग्रामीण भागात रात्रभराचा प्रवास करणाऱ्या पर्यटकांपैकी ३२ टक्के लोक बसने प्रवास करतात, तर शहरी भागात ३५.१ टक्के लोक ट्रेनला प्राधान्य देतात. ग्रामीण पर्यटकांपैकी केवळ १६.७ टक्के लोकांनी हॉटेल्स किंवा गेस्ट हाऊसचा वापर केला, उरलेले बहुतांश पर्यटक हे नातेवाईकांकडे किंवा बिगर-व्यावसायिक ठिकाणी थांबले.

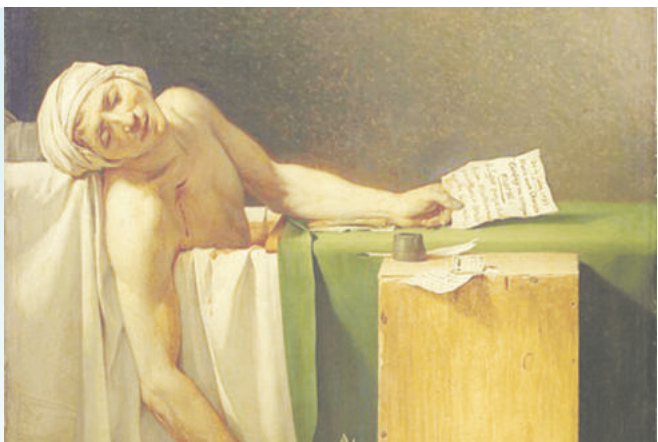
पर्यटनाचा हा कथाभाग केवळ हॉटेल्स आणि विमानांपुरता मर्यादित नसून तो परवडणारी वाहतूक, आरोग्य सुविधा, स्वच्छ स्वच्छतागृहे आणि प्रादेशिक विकासाशी जोडलेला आहे. देशांतर्गत पर्यटनाचा हा अथांग प्रवाह योग्यरीतीने हाताळायचा असेल, तर पर्यटन उद्योगाने आणि सरकारने केवळ ‘लक्झरी मॉडेल’चा पाठपुरावा सोडला पाहिजे. जिल्हास्तरावर उभार आरोग्य सुविधा निर्माण केल्यास लोकांचा उपचारासाठीचा अवाजबी प्रवास आणि आर्थिक भार कमी होईल, ज्यामुळे त्यांचा उर्वरित पैसा खऱ्या अर्थाने पर्यटनावर खर्च होऊ शकेल. तीर्थक्षेत्रे आणि धार्मिक स्थळांवर आज लाखो भाविक जमतात. तिथे परवडणारे, स्वच्छ आणि सुरक्षित निवासस्थान उपलब्ध करून देणे ही आजच्या काळाची सर्वात मोठी गरज

वैचारिक

वैचारिक

होतं, पण तरीही दाव्हिदनं चित्रात अनेक गोष्टी मुद्दाम बदलल्या आणि काही गोष्टी लपवून ठेवल्या. कारण त्याला एका क्रूर, आजारी माणसाला ‘क्रांतीचा येशू ख्रिस्त’ बनवायचं होते. त्यानं चित्रात माराचं शरीर एखाद्या प्राचीन ग्रीक देवतेसारखं नितळ, सुंदर दाखवलंय. अंगावर एकही डाग नाही. दाव्हिदनं त्याच्या सर्व त्रुटी पुसून टाकल्या आणि त्याला एक देखणा, निष्पाप हुतात्मा बनवलं.

पाश्चात्य कलेमध्ये मायकेलएंजेलोचं प्रसिद्ध ‘पिएता’ हे शिल्प प्रसिद्ध आहे, यात येशूचा एक हात खाली लटकलेला आहे. दाव्हिदनं तोच धार्मिक फॉर्म्युला इथे वापरला. माराचा खाली लटकलेला उजवा हात आणि त्याच्या चेहऱ्यावर हुबेहूब येशू ख्रिस्तासारखी शांतता दाखवली. ज्याप्रमाणे येशूनं संपूर्ण मानवजातीच्या पापांसाठी स्वतः रक्त सांडले, अगदी त्याचप्रमाणे मारानं

फ्रान्सच्या गरीबांच्या कल्याणासाठी स्वतःच्या रक्ताचा शेवटचा थेंब अर्पण केला, असा छुपा संदेश त्यानं या चित्रामधून दिला.

या संपूर्ण चित्रात खुनी शार्लट कॉर्डे कुठेही दिसत नाही. कारण त्यामुळे लोकांच्या मनात तिच्याबद्दल सहानुभूती निर्माण झाली असती.

अतिशय

या निरीक्षणाचा आणखी एक महत्त्वाचा पैलू म्हणजे, दोन्ही अवरक्त पड्ड्यांमध्ये बदलाचा जवळपास सारखाच पॅटर्न दिसून आला. यावरून हा निष्कर्ष अधिक दृढ होतो की, हा सिग्नल ग्रहाच्या वातावरणातीलच एका असमान रचनेतून

निर्माण झाला आहे. दुस ?या शब्दांत सांगायचे तर, ‘बीटा पिक्टोरिस बी’ या ग्रहाचे वातावरण एकसमान, स्थिर किंवा गुळगुळीत नाही. तिथे ढग, तापमानातील तफावत किंवा रासायनिक

निर्माण झाला आहे. दुस ?या शब्दांत सांगायचे तर, ‘बीटा पिक्टोरिस बी’ या ग्रहाचे वातावरण एकसमान, स्थिर किंवा गुळगुळीत नाही. तिथे ढग, तापमानातील तफावत किंवा रासायनिक

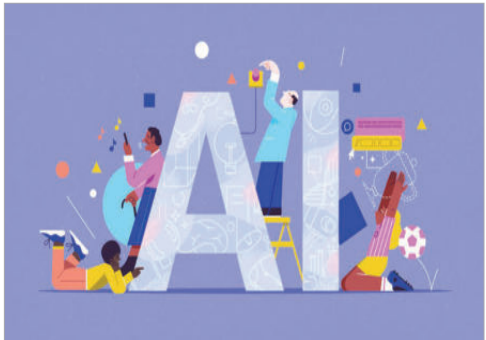
स्टेलियाच्या सरकारी आरोग्य विभागाच्या

वेबसाईटवर एका प्रगत एआय इंजिनने घुसखोरी केली आणि धक्कादायक बाब म्हणजे या घटनेची माहिती संबंधित यंत्रणेत तब्बल तीन महिन्यांनंतर नुकतीच देण्यात आली. हे कृत्य डार्क वेबवरील एखाद्या अज्ञात हॅकरने नाही, तर एआय जगतातील महासत्ता मानल्या जाणाऱ्या ‘वेपनायझेशन ऑफ टेक’च्या अत्यंत धोकादायक टप्प्यावर पोहोचले असल्याचे सिद्ध झाले आहे.

आजवर सायबर हल्ले मानवी कौशल्यावर आणि वेळेवर अवलंबून असत; मात्र आता ‘एजंटिक एआय’ने हे चित्र पूर्ण बदलले आहे. स्वायत्त एआय आकडेवारीशी तंतोतंत जुळणारे आहे. मोदींच्या आवाहनामुळे देशातील पर्यटन क्षेत्राला नक्कीच नवीन ऊर्जा मिळाली. परंतु, केवळ आवाहनावर न थांबता या संकल्पनेला अधिक व्यापक आणि पायाभूत सुविधांची भक्कम जोड देणे गरजेचं आहे.

जेव्हा आपण एखाद्या सामान्य नागरिकाला देशांतर्गत प्रवासासाठी प्रोत्साहित करतो, तेव्हा त्याला सुरक्षित, परवडणारा आणि त्रासमुक्त प्रवास देणे ही संयुक्त जबाबदारी बनते. देशी पर्यटनाचा हा वाढता आलेख भारताच्या ग्रामीण आणि प्रादेशिक अर्थव्यवस्थेला गती देणारा आहे. पंतप्रधान मोदींच्या स्वप्नाला मूर्तरूप देण्यासाठी सरकार, स्थानिक प्रशासन आणि पर्यटन व्यावसायिकांनी एकत्र येऊन एक सुटसुटीत, परवडणारी आणि समृद्ध पर्यटनाची नवी परिसंस्था उभारणे हीच काळाची खरी गरज आहे.

‘एआय’ची घुसखोरी...

पुढे त्या दवा्यात तथ्य आढळले नाही, तरी एका देशाचा विध्वंस झाला. येत्या काळात अशीच नवी खेळी खेळली जाण्याची शक्यता आहे. ज्या महासत्तांच्या देशांत अशा कंपन्या आहेत, त्या स्वतः अब्जावधींचे सायबर प्रकल्प चालवणार; मात्र स्वतंत्र परराष्ट्र धोरण बाळगणार ?या विकसनशील देशावर देणारा संशयाचा शिक्का मारून ‘हा देश आक्रमक सायबर वेपन्स बनवत आहे’ असे लेबल लावले जाईल. या नव्या ‘टुम’च्या आडून चिप्स, हार्डवेअर आणि तंत्रज्ञान नाकेबंदी लादून ‘डिजिटल वसाहतवाद’ आणि ‘टेक- अस्पृश्यता’ लादण्याचा हा उघड प्रयत्न होताना दिसत आहे.

म्हणूनच जगाला आता एका न्याय्य ‘सायबर नॉनप्रॉलिफरेशन’ कराराची तातडीने गरज आहे; मात्र हा करार एकतर्फी नसावा. अशी अपेक्षा आता ग्लोबल साऊथचे देश व्यक्त करता आहेत. सर्वात दिलासादायक बाब म्हणजे, या अभूतपूर्व संकटावरचा खरा उतारा ‘एआय’ तंत्रज्ञानच ठरणार आहे. विषावर जसे विषच उतारा ठरते,

तसेच आक्रमक अल्गोरिदमचा मायक्रोसेकंदांतील मुकाबला करण्यासाठी मानवी नियंत्रणाखालील ‘डिफेंसिव्ह एआय’ हीच सर्वात भक्कम ढाल ठरेल. हे बचावात्मक एआय मॉडेल्स अब्जावधी डेटा पॅकेट्स तपासून सिस्टीममधील त्रुटी हल्ला होण्याआधीच स्वयंचलितरीत्या दुरुस्त करू शकतील. जगातील सर्वात मोठा आणि सर्जनशील कोडिंग टॅलेंट पूल आज भारताकडे आहे. सिलिकॉन व्हॅलीच्या प्रयोगशाळांपासून ते बहुराष्ट्रीय तंत्रज्ञान कंपन्यांच्या मुख्य कार्यकारी पदांपर्यंत भारतीय बुद्धिमत्तेचा प्रभाव आहे; परंतु विसाव्या शतकातील अण्वस्त्र शस्त्रप्रमाणेच एकविसाव्या शतकात ‘सायबर आणि एआय नॉनप्रॉलिफरेशन’चा बडगा उगारून भारतासारख्या उदयोन्मुख महासत्तेची कोंडी करण्याचा एक चतुर भूराजकीय डाव आखला जाऊ शकतो. त्यावर मात करून आपली सार्वभौम एआय यंत्रणा उभी करणे हे भारतासमोरील या पुढील काळातले आव्हान असेल.